



Mladí v EÚ



JOZEF DETKO
LAURA GRESSNEROVÁ

Štúdium v Európskej únii

Úrad vlády Slovenskej republiky

Počítače pre školy

Slovak
Telekom **T** . . .

V apríli 2004 začala komplexná realizácia jedného z najväčších projektov informatizácie na Slovensku. Viac ako 22 tisíc počítačov darovaných spoločnosťou Deutsche Telekom AG našlo svoje miesto v nových počítačových učebniach na každej z viac ako 3 500 základných a stredných škôl na Slovensku. Projekt Počítače pre školy bol ukončený 22. októbra 2004. Išlo o najväčšiu dodávku počítačov aká bola kedy na Slovensko dovezená pre jeden projekt.

Prostredníctvom projektu bola dobudovaná základná výpočtová infraštruktúra pre všetky základné a stredné školy a významným spôsobom sa zlepšil pomer počtu žiakov a študentov na jeden počítač. Pred realizáciou projektu bol na Slovensku pomer približne 120 žiakov na 1 počítač, po realizácii projektu klesol na približne 26 žiakov na 1 počítač, čím sa Slovensko posunulo bližšie k európskemu priemeru 15 žiakov na 1 počítač. Projekt vytvoril možnosť pre celoživotné vzdelávanie všetkých občanov, získavanie ďalších zručností, a rekvifikácií. Zvyšovanie vzdelanosti a kvalifikácie je predpokladom znižovania nezamestnanosti a zvyšovania kvality života v regiónoch Slovenska.

Viac informácií o projekte môžete nájsť na www.slovaktelekom.sk.

Darovali sme deťom celý svet





Jozef Detko
Laura Gressnerová

Štúdium v Európskej únii

Bratislava 2007



Štúdium v Európskej únii

Copyright © 2007

Ing. Jozef Detko

Ing. arch. Laura Gressnerová, PhD.

ISBN 978-80-88707-86-8

Recenzent:

prof. Ing. Peter Plavčan, CSc.

Redaktor:

PhDr. Anna Majkútová

Edícia:

Mladí v EÚ

Vydal:

Ševt, a. s.

Tel.: 02/53 41 61 81 - 6

pre Úrad vlády Slovenskej republiky

Grafická príprava:

Ševt, a. s.

Tel.: 02/53 41 61 81 - 6

Vytlačila tlačiareň:

Ševt, a. s.

Tel.: 02/53 41 61 81 - 6

Publikácia bola spracovaná zo zdrojov európskej siete Eurydice www.eurydice.org a Euroguidance www.euroguidance.org.uk .

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť použitá alebo rozširovaná akýmkoľvek spôsobom bez predchádzajúceho písomného súhlasu autorov.



Obsah

Úvod	04
Európske programy	10
Štúdium a štipendiá	15
Život v zahraničí	21
Belgické kráľovstvo	29
Bulharská republika	37
Cyperská republika	41
Česká republika	45
Dánske kráľovstvo	50
Estónska republika	55
Fínska republika	59
Francúzska republika	64
Helénska republika – Grécko	71
Holandské kráľovstvo	76
Írska republika	82
Litovská republika	86
Lotyšská republika	90
Luxemburské veľkovoľvodstvo	94
Maďarská republika	98
Maltská republika	103
Nemecká spolková republika	107
Poľská republika	114
Portugalská republika	119
Rakúska republika	124
Rumunsko	129
Slovinská republika	133
Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska	137
Španielske kráľovstvo	143
Švédске kráľovstvo	149
Talianska republika	153

ÚVOD

Po vstupe Slovenska do Európskej únie sme sa všetci stali občanmi EÚ a máme právo študovať, vzdelávať sa, pripravovať sa na budúce povolanie alebo uskutočňovať výskum vo všetkých členských štátoch EÚ. Podmienkou prijatia na zvolené štúdium je splnenie kritérií, ktoré si stanoví vzdelávacia inštitúcia.

Pri prijímaní na štúdium nesmú byť žiadnym spôsobom uprednostňovaní uchádzači zo štátu, v ktorej sa vzdelávacia inštitúcia nachádza. Uchádzači z iných členských štátov nemôžu byť ani odmietnutí s odôvodnením, že absolvovali iný typ vzdelávania, keďže vzdelávacie systémy v EÚ nie sú zjednotené.

Jedinou dodatočnou podmienkou pre študentov z iných členských štátov môže byť preskúšanie z jazyka. Podmienky tohto preskúšania si škola stanovuje sama.

Študenti majú právo žiť v inej členskom štáte EÚ. Napriek tomu, ak niekto študuje v zahraničí viac ako 3 mesiace, potrebuje povolenie na pobyt. Jeho udelenie je podmienené:

- **zápisom na univerzitu,**
- **preukázaním prostriedkov na zabezpečenie živobytia,**
- **potvrdením o zdravotnom poistení.**

Jediné, čo musia študenti žiadajúci o povolenie na pobyt urobiť, je prihlásiť sa na miestne príslušnej polícii. Tá je za predpokladu, že sú splnené tri uvedené podmienky, povinná povolenie vydať. Študentov môžu sprevádzať ich manželia alebo manželky a deti, bez ohľadu na to akej sú národnosti.

Študenti, ktorí chcú študovať v inom európskom štáte, nesmú byť diskriminovaní v porovnaní s domácimi študentmi, nielen čo sa týka podmienok prijatia, ale ani počtu študentov a vyučujúcich.

Pokiaľ členský štát prispieva svojim študentom na vzdelávanie (na školné), majú na tento príspevok právny nárok aj študenti z iných členských štátov.



Úvod

Vzťahuje sa to však len na samotné vzdelávanie a netýka sa príspevkov štátu na internát, ubytovanie alebo stravu. Vzdelávacie zariadenie nemôže tiež požadovať od študentov z iných členských štátov vyššie školné, ako od domácich študentov.

Študenti vysokých škôl a odborných kurzov sú chránení systémom sociálneho a zdravotného zabezpečenia. Ak sú účastníkmi sociálneho a zdravotného poistenia v domácom štáte, sú automaticky chránení aj v krajine, kde študujú.

Mnoho inštitúcií si v súčasnosti uvedomuje, že kvalitné vzdelanie je investíciou do budúcnosti. Preto nie je až také ťažké nájsť si vhodné štipendium. Možno ho získať v rámci vzdelávacích programov EÚ, napr. Program celoživotného vzdelávania/ ERASMUS, na základe medzivládnych dohôd a dohôd medzi univerzitami, ale stále častejšie aj od podnikateľských subjektov, ktorým záleží na budúcich kvalifikovaných zamestnancoch.

Ako študovať na vysokej škole v EÚ

Rozhodnutie o štúdiu na vysokej škole v niektorom členskom štáte Európskej únie nepatrí medzi najjednoduchšie. Ak sa tak už rozhodnete, pozorne si prečítajte tieto odporúčania.

Výber a prihláška

Najprv si vyberte vysokú školu, ktorá poskytuje študijné programy, o ktoré máte záujem. Prostredníctvom mnohých internetových vyhľadávačov si zistíte o vyhladnutej vysokej škole čo najviac. Mali by ste vedieť, či je škola štátom uznaná, a či poskytuje študijné programy, ktoré sú akreditované. Taktiež sa treba dobre pozrieť, či vybraný študijný program spĺňa Vaše predstavy. Okrem študijných programov, ktoré vedú k získaniu stupňa vzdelania, napríklad bakalára alebo magistra, vysoké školy v štátoch Európskej únie poskytujú aj množstvo vzdelávacích aktivít, kde sa stupeň vzdelania nezískava. Získate síce nové poznatky z rôznych oblastí, napríklad manažmentu, ale po skončení kurzov dostanete len osvedčenie o absolvovaní. Ak máte nejaké nejasnosti ohľadne školy alebo štúdia, radšej sa obráťte na Ministerstvo školstva SR (inform@education.gov.sk), kde Vám radi poskytnú ďalšie informácie alebo rady.



Úvod

Pokiaľ ide o uznanie vzdelania zo strednej alebo vysokej školy, v prípade, že sa hlásite na vyšší stupeň vysokoškolského štúdia, napríklad na doktorandské štúdium, podmienky sa nelíšia od situácie pred vstupom do Európskej únie. Slovensko je, rovnako ako všetky členské štáty Európskej únie, od roku 1997 signatárom Lisabonského dohovoru o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania v európskom regióne (www.minedu.sk/SUDV/sudv.htm). Podľa tohto dohovoru, ktorý stanovuje podmienky prijatia na štúdium, sa získané vzdelanie porovnáva s požiadavkami na prijatie v konkrétnom členskom štáte. Pozor, prijímacie konanie na vysokých školách členských štátov Európskej únie nie je ani zďaleka jednotné. Na niektorej vysokej škole vám môžu predpísať aj prijímacie skúšky alebo vykonanie čiastkových skúšok.

Práva a povinnosti

Je dôležité vedieť, že ak sa stanete študentom v inom členskom štáte EÚ, budete mať rovnaké práva aj povinnosti ako domáci študenti. Pokiaľ členský štát prispieva svojim študentom na vzdelávanie, majú na príspevok právny nárok aj študenti z iných členských štátov, teda aj Vy. Toto sa však vzťahuje len na samotné vzdelávanie a netýka sa príspevkov štátu na ubytovanie alebo stravu. Rovnosť prístupu sa však týka aj školného. Ak budú platiť školné domáci študenti, rovnaké školné budete musieť zaplatiť aj Vy a naopak, ak neplatia, nemusíte platiť ani Vy. Výška školného môže byť taká rôznorodá, že si ju dopredu riadne preverte na tej vysokej škole, na ktorú sa chystáte ísť študovať. Pre Vašu informovanosť, rozpätie školného v členských štátoch Európskej únie sa pohybuje od 400 do 5000 euro. Samozrejme, sú aj členské štáty, kde sa školné neplatí a v niektorých študijných programoch na renomovaných univerzitách je školné aj vyššie.

Štipendium

Veľmi podrobne si naštudujte podmienky poskytovania štipendií. V niektorých štátoch ich poskytujú tamojšie ministerstvá školstva alebo samotné vysoké školy. Dobré je vedieť, že štipendium môžete získať ešte skôr ako vycestujete. O štipendium sa môžete uchádzať prostredníctvom programov dvojstrannej medzinárodnej spolupráce (napr. Akcia Slovensko – Rakúsko – informácie získate na Ministerstve školstva SR inform@education.gov.sk). Orientujte sa na konkrétne ponuky programov poskytnutých Slovenskou republikou a aj jednotlivých vysokých škôl



Úvod

z členských štátov Európskej únie, o ktorých podrobné informácie sústreďuje a zverejňuje Slovenská akademická informačná agentúra (SAIA – www.saia.sk).

Musíte si však uvedomiť, že štipendium na vysokej škole v členských štátoch Európskej únie síce dostať môžete, ale právne normy EÚ sa neuplatňujú v oblasti zdravotnej pomoci a v sociálnej oblasti v prípadoch, ak ide o dávky, ktoré sa zvyčajne poskytujú po preskúmaní ekonomických prostriedkov žiadateľa. Takejto dávke u nás napríklad zodpovedá sociálne štipendium. Aj tu existujú výnimky, ak ide o tieto oblasti: choroba a materstvo, pracovné úrazy, choroba z povolania, dávky v invalidite, starobné dôchodky, pozostalostné dávky, podpory pri úmrtí a dávky na dieťa.

Poistenie

Pred odchodom na štúdium si preto nezabudnite zabezpečiť zdravotné poistenie. Na základe povinného zdravotného poistenia v SR, ktoré doložíte Európskym preukazom zdravotného poistenia, ste poistení za rovnakých podmienok ako domáci študenti. Ak chcete byť zdravotne poistení a v prípade nehody si nechcete hradiť doplatky na náklady svojej liečby, musíte si vybaviť zdravotné poistenie v niektorej komerčnej poisťovni na Slovensku alebo v štáte, do ktorého cestujete. Na základe uzatvoreného poistenia v komerčnej poisťovni sa potom môžete odhlásiť z povinného poistenia vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni (VZP), ale len v prípade, ak ste poistenie v komerčnej poisťovni uzatvorili na viac ako 6 mesiacov. Ak sa poistíte v zahraničnej poisťovni, VZP treba predložiť overený preklad poistenia. Takže, ak idete študovať len na tri mesiace, musíte byť povinne poistení vo VZP a aj v komerčnej poisťovni doma alebo v zahraničí. Dĺžka zdravotného poistenia je neobmedzená, preto sa treba poistiť na celú dĺžku pobytu.

Keď už do vybraného štátu prídete, máte právo v ňom žiť. Pokiaľ tam však budete študovať dlhšie ako tri mesiace, potrebujete povolenie na pobyt. Jeho udelenie je podmienené zápisom na vysokú školu, preukázaním finančných prostriedkov na živobytie a potvrdením o zdravotnom poistení. Týmito dokladmi sa preukážete na polícii v štáte Vášho nového pobytu, ktorá je po splnení týchto troch podmienok povinná povolenie Vám vydať.



Úvod

Ako „legálnych“ študentov Vás môžu sprevádzať aj manželia alebo manželky a deti, a to bez ohľadu na to, akej sú národnosti.

Diplom

Ak už úspešne doštudujete a dostanete vysokoškolský diplom, neponáhľajte sa rýchlo domov, ale nezabudnite si dať diplom overiť. V každom členskom štáte je oprávnený orgán, kde Vám na zadnú stranu diplomu, ale aj ostatných dokladov o štúdiu (napr. výpis o absolvovaných skúškach), dajú veľkú pečiatku s názvom apostila. Nezabudnite na to, pretože bez tejto pečiatky Váš diplom alebo iný doklad o vzdelaní nebude na Slovensku platný. Adresy týchto oprávnených orgánov jednotlivých členských štátov nájdete na internetovej adrese www.minedu.sk/SUDV/UDV/udv.htm.

Štipendiá a granty pre študentov

Úspešní študenti s ambíciou doplniť si svoje štúdium v zahraničí môžu na pokrytie zvýšených nákladov získať nenávratný finančný príspevok z rôznych zdrojov. Spravidla ide o absolvovanie časti vzdelávania alebo odbornej prípravy v zahraničí do jedného roka.

Hlavným finančným nástrojom je v rokoch 2007-2013 európsky Program celoživotného vzdelávania. Tento program poskytuje granty prostredníctvom projektov vzdelávacích inštitúcií v SR. Štúdium žiakov stredných škôl v zahraničí zatiaľ nie je finančne podporované, ale existuje možnosť ich odbornej praxe v podnikoch v EÚ.

V roku 2005 schválila vláda Národný štipendijný program. Tento krok vytvoril významný doplnkový nástroj na podporu európskych vzdelávacích programov. Je určený pre študentov druhého stupňa (magisterské a inžinierske štúdium), doktorandov a vedeckých pracovníkov.

Dôležité sú programy a dohody uzatvorené na medzištátnej úrovni medzi Slovenskou republikou a iným štátom Európskej únie, na základe ktorých sa môže prispieť aj k financovaniu celého štúdia v zahraničí. Delia sa na bilaterálne (podpísané medzi SR a ďalšou krajinou) alebo multilaterálne, podpísané vzájomne medzi viacerými štátmi.



Úvod

Nezabudnite sa informovať aj na iné štipendijné zdroje poskytované na základe rozhodnutia súkromných spoločností, ktoré môžu pokryť špecifické požiadavky študentov. Poskytujú ich priamo vzdelávacie inštitúcie a univerzity, v snahe získať špičkových študentov, alebo aj súkromné spoločnosti ako súčasť stratégie tvorby firemného mena. Podmienky takýchto štipendií sú vyslovene individuálne a informujú o nich dotknuté inštitúcie.

EURÓPSKE PROGRAMY

1. Program pre celoživotné vzdelávanie – Comenius, Erasmus

- cieľová skupina: študenti všetkých troch stupňov, vysokoškolskí učitelia, vzdelávacie inštitúcie
- cieľ: projektová spolupráca a mobilita
- kontaktné miesto, administruje: Národná agentúra LLP (SAAIC)
- informačné zdroje: www.saaic.sk/

2. Program pre celoživotné vzdelávanie – Leonardo da Vinci, Grundtvig

- cieľová skupina: inštitúcie z oblasti odborného vzdelávania a prípravy
- cieľ: mobilita (odborné stáže) a pilotné projekty
- kontaktné miesto, administruje: Národná agentúra LLP (SAAIC)
- informačné zdroje: www.saaic.sk/
- poznámky: projekt nepodáva jednotlivec, ale vždy inštitúcia

3. Doplnkové finančné mechanizmy

- cieľová skupina: rôzne cieľové skupiny
- cieľ: aj podpora mobility vo vzdelávaní a odbornej príprave
- kontaktné miesto, administruje: Úrad vlády SR, Odbor koordinácie predvstupových fondov a bilaterálnej spolupráce
- informačné zdroje: www.eeagrants.sk
- poznámky: sú to napr. finančné mechanizmy EHP, Nórska, resp. Švajčiarska

4. Joint Research Centre – JRC - Spoločné výskumné centrum Európskej komisie

- cieľová skupina: doktorandi, postdoktorandi
- cieľ: tréningové a štipendijné pobyty, hostovanie, stále a dočasné pracovné miesta
- kontaktné miesto, administruje: Centrum pre rozvoj, vedy a technológie (SARC)
- informačné zdroje: www.jrc.cec.eu.int; www.sarc.sk
- poznámky: referenčné vedecko-výskumné centrum Európskeho spoločenstva so sídlom v Bruseli, ktoré si zachováva nezávislosť od komerčných a národných záujmov

BILATERÁLNE MEDZIŠTÁTNE PROGRAMY A DOHODY

5. Tzv. vládne bilaterálne štipendiá

a) na základe bilaterálnej dohody Slovenskej republiky s inými štátmi

- cieľová skupina: spravidla doktorandi
- účel: študijný, resp. postgraduálny študijný pobyt, vedecký alebo výskumný pobyt, letný kurz, účasť na konferenciách, kongresoch alebo kolokviách, výmenná stáž, umelecké štipendium
- kontaktné miesto, administrátor: Slovenská akademická informačná agentúra (SAIA)
- informačné zdroje: www.saia.sk; www.euroinfo.gov.sk; <http://www.minedu.sk/>
- poznámky: bilaterálne dohody uzatvára Ministerstvo školstva SR, Ministerstvo zahraničných vecí SR alebo Ministerstvo kultúry SR s partnerskými ministerstvami v zahraničí

b) štipendiá programu Akcia Rakúsko – Slovensko, spolupráca vo vede a vzdelávaní

- cieľová skupina: vysokoškolskí študenti všetkých troch stupňov
- účel: semestrálny alebo ročný študijný pobyt, výskumný pobyt, letný odborný jazykový kurz, štipendijný pobyt pre doktorandov alebo univerzitných učiteľov
- kontaktné miesto, administruje: Slovenská akademická informačná agentúra (SAIA)
- informačné zdroje: www.saia.sk
- poznámky: Akciu financuje Ministerstvo školstva SR a Spolkové ministerstvo pre vzdelávanie, vedu a kultúru Rakúskej republiky

c) Fulbrightov program – Komisia J. W. Fulbrighta pre vzdelávacie výmeny v SR

- cieľová skupina: občania SR s trvalým pobytom v SR: postgraduálni študenti
- kontaktné miesto, administruje: Komisia J. W. Fulbrighta pre vzdelávacie výmeny v SR
- informačné zdroje: www.fulbright.sk, www.state.gov
- poznámky: štipendiá USA

6. Štipendiá v rámci rôznych neziskových organizácií a podporných programov na Slovensku

- cieľová skupina: študenti stredných a vysokých škôl, absolventi, vedeckí pracovníci
- cieľ: rôzne (v závislosti od programu)
- informačné zdroje a kontaktné miesta

Nadácia otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation
(www.osf.sk)

Britská rada (www.britishcouncil.sk, <http://www.britcoun.org/Slovakia>)

Nadácia Charta 77 (charta77@rainside.sk)

Nadácia Michala Kováča a Václava Havla (<http://www.prezident.sk/?nadacia-1>)

- poznámky: štipendijné programy jednotlivých organizácií sú rozdielne, niektoré organizácie ponúkajú viacero programov rôzneho zamerania

MULTILATERÁLNE PROGRAMY

7. Program CEEPUS II – Central European Exchange Programme for University Studies (Stredoeurópsky výmenný program pre univerzitné štúdiá)

- cieľová skupina: vysoké školy, študenti všetkých troch stupňov, pedagógovia a odborníci
- cieľ: vytváranie spolupráce (sietí) medzi vysokými školami, profesionálne jazykové a odborné kurzy, exkurzie a mobilita študentov, doktorandov, vysokoškolských pedagógov, iných odborníkov, atď.
- kontaktné miesto, administruje: Národná kancelária programu CEEPUS (SAIA)
- informačné zdroje: www.saia.sk; www.ceepus.info
- poznámky: do programu registruje školu vysokoškolský učiteľ so súhlasom štatutárneho zástupcu školy, činnosť ďalej koordinuje zahraničné oddelenie univerzity alebo fakulty; uchádzač o štipendium nemusí byť zo školy, ktorá je zapojená do programu (kategória freemover)

8. Višeagrádsky štipendijný program

- cieľová skupina: občania krajín V4: doktorandi alebo absolventi magisterského štúdia
- cieľ: akademické výmeny, štúdium alebo výskum v krajinách V4 alebo mimo nej; projektová spolupráca v oblasti kultúry, vedy, vzdelávania; cezhraničná spolupráca



Európske programy

- kontaktné miesto, administruje: International Visegrad Fund
- informačné zdroje: www.visegradfund.org
- poznámky: program Medzinárodného višegrádskeho fondu

9. Štipendium Svetovej banky

- cieľová skupina: občania štátov, členov Svetovej banky
- cieľ: štipendiá na vybrané druhy štúdiá, tzv. master's study
- kontaktné miesto, administruje: The World Bank
- informačné zdroje: www.worldbank.org/wbi/scholarships
- poznámky: neudeluje sa na program MBA, M.Phil a PhD, ani na štúdium práva formou J.D., LL.M. alebo S.J.D. (výnimkou je štúdium ľudských práv)

10. Štipendijný program UNESCO-ASCHBERG na podporu umelcov

- cieľová skupina: mladí umelci z oblastí: výtvarné umenie, hudba, tanec, kreatívna literárna tvorba, divadlo a mediálne umenie
- cieľ: školiace aktivity (ďalšia odborná príprava) v špecializovaných inštitúciách
- kontaktné miesto, administruje: UNESCO
- informačné zdroje: www.unesco.org/culture/ifpc
- poznámky: založený na bilaterálnej spolupráci v rámci siete partnerských inštitúcií; záujemcovia sa môžu prihlásiť priamo, bez podpory oficiálnej inštitúcie

NÁRODNÉ ŠTIPENDIJNÉ PROGRAMY

11. Štipendiá a cestovné granty pre občanov slovenskej republiky –

- cieľová skupina: vysokoškolskí študenti 2. a 3. stupňa, vysokoškolskí učitelia a výskumní pracovníci vysokých škôl a pracovníci slovenskej akadémie vied
- cieľ: rôzne
- kontaktné miesto: Slovenská akademická informačná agentúra (<http://www.stipendia.sk>)

ĎALŠIE MOŽNOSTI ZÍSKANIA ŠTIPENDIA

12. Štipendiá na základe bilaterálnych dohôd medzi slovenskými a zahraničnými univerzitami, resp. poskytované zahraničnou organizáciou priamo na univerzite alebo fakulte na Slovensku

- cieľová skupina: študenti, príp. absolventi VŠ



Európske programy

- kontaktné miesto: zahraničné oddelenia rektorátov VŠ; zahraničné oddelenia vedeckých ústavov
- informačné zdroje: zahraničné oddelenia rektorátov, resp. dekanátov VŠ a vedeckých ústavov; periodiká a publikácie agentúr, ktoré sprostredkujú štípendiá; internetové stránky
- poznámky: okrem univerzity, ktorá štípendium ponúka, si podmienky výberu stanovuje aj slovenská univerzita alebo vedecký ústav; študenti sa uchádzajú individuálne a postupujú podľa pokynov zahraničného oddelenia

13. Štípendiá ponúkané zahraničnými univerzitami konkurznou formou

- cieľová skupina: študenti
- informačné zdroje: priamo na univerzitách alebo ich webstránkach; niektoré uverejňuje aj SAIA (www.saia.sk)
- poznámky: štípendiá vypisujú univerzity v rámci svojho štípendijného programu; študenti sa o nich uchádzajú individuálne

14. Štípendiá v rámci rôznych zahraničných organizácií a podporných programov

- cieľová skupina a cieľ: rôzne
- kontaktné miesto: daná organizácia (zoznam na www.saia.sk)
- informačný zdroj: www.saia.sk (podľa krajín)
databázy so štípendiami v jednotlivých štátoch:
<http://grantsdb.oead.ac.at> - databáza rakúskych štípendií
www.stiftungsindex.de - databáza nemeckých štípendií
www.internationalscholarships.com - stránka s vyhľadávačom štípendií v zahraničí

15. Štípendiá súkromných firiem

- cieľová skupina: rôzne
- cieľ: rôzne
- kontaktné miesto, administruje: priamo firmy (Siemens, Slovenská sporiteľňa, Slovenský plynárenský priemysel - <http://www.nadaciaspp.sk>, ai.)
- poznámky: štípendijné programy jednotlivých organizácií sú rozdielne, niektoré organizácie ponúkajú viacero programov rôzneho zamerania

ŠTÚDIUM A ŠTIPENDIÁ

Väčšina štátov Európskej únie má vlastnú ponuku štipendií pre zahraničných študentov, ktorá nie je spojená s Programom pre celoživotné vzdelávanie. Ide o vládne štipendia, ktoré vyplývajú z bilaterálnych medzivládnych dohôd o spolupráci v oblasti vzdelávania a vedy uzavretých medzi Ministerstvom zahraničných vecí SR alebo Ministerstvom školstva SR a partnerskými ministerstvami v zahraničí. Takéto štipendia je možné získať prostredníctvom organizácie Slovenská akademická a informačná agentúra – Servisné centrum pre tretí sektor (SAIA-SCTS), ktorá má na starosti sprostredkovanie štipendijných pobytov na základe medzivládnych dohôd.


Slovenská akademická a informačná agentúra v oblasti akademických aktivít – servisné centrum pre tretí sektor:

- zhromažďuje, spracúva a zverejňuje informácie o možnostiach štúdia v zahraničí pre študentov a absolventov vysokých škôl, pedagógov, vedeckých pracovníkov, ako aj odborníkov z praxe (zoznamy vysokých škôl, adresy),
- zverejňuje informácie o aktuálnych zahraničných štipendiách a vzdelávacích programoch a pri niektorých štipendiách zároveň organizačne zabezpečuje pre zahraničných partnerov výber kandidátov,
- organizuje distribúciu prednášok na štandardizované testy (TOEFL, GMAT, SAT, USMLE a iné),
- poskytuje poradenstvo študentom a čerstvým absolventom vysokých škôl pri uchádzaní sa o štipendium,
- organizuje informačné dni o medzinárodných vzdelávacích programoch pre stredné a vysoké školy.

Na základe bilaterálnych dohôd je možné získať do štátov EÚ nasledovné štipendia:

Belgicko

Postgraduálne a štipendijné pobyty, letné kurzy jazykov (flámsky, francúzsky), účasť na konferenciách, kongresoch a kolokviách.



Štúdium a štipendiá

Dánsko

Študijné pobyty, krátkodobé vedecké pobyty, letný kurz dánskeho jazyka.

Fínsko

Postgraduálne študijné pobyty, krátkodobé vedecké a výskumné pobyty, letný kurz fínskeho jazyka.

Francúzsko

Študijné, postgraduálne, vedecké a výskumné pobyty, výmenné stáže, štipendiá pre francúzštinárov, umelecké štipendiá, audiovizuálne štipendiá.

Grécko

Postgraduálne študijné pobyty, letný kurz gréckeho jazyka, celé vysokoškolské štúdium.

Holandsko

Študijné, postgraduálne pobyty, holandské štúdiá, letný kurz holandského jazyka.

Luxembursko

Postgraduálne študijné pobyty, letné hudobné kurzy.

Nemecko

Študijné, postgraduálne, vedecké a výskumné pobyty, výmenné stáže, kurzy nemeckého jazyka. V rámci akcie DAAD aj celé doktorandské štúdium.

Portugalsko

Postgraduálne študijné pobyty, letný kurz portugalského jazyka, študijné a výskumné pobyty pre študentov portugalského jazyka.

Rakúsko

Akcia Rakúsko – Slovensko, ktorá zahŕňa študijné, doktorandské a výskumné pobyty, letné kurzy nemeckého jazyka.

Španielsko

Postgraduálne študijné pobyty, letný kurz španielskeho jazyka, dlhodobé pobyty pre učiteľov španielčiny.

Štúdium a štipendiá

Švédsko

Študijné, doktorandské a výskumné pobyty, letný kurz švédskeho jazyka.

Taliansko

Študijné, doktorandské a výskumné pobyty, letné jazykové, umelecké a interpretačné kurzy.

Bližšie informácie o charaktere štipendií, cieľových skupinách, podmienkach a hodnote finančného príspevku, sú k dispozícii v pobočkách SAIA-SCTS.

Nadácia otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation

Hlavným cieľom nadácie je rozvoj občianskej spoločnosti na Slovensku. Bola založená v novembri 1992 a jej činnosti sú zamerané na podporu humanitných aktivít, vzdelávacích iniciatív a programov v oblasti školstva, zdravotníctva, umenia, kultúry, manažmentu, médií, ľudských práv, ako aj na rozvoj intelektuálnej spolupráce krajín strednej a východnej Európy a bývalého Sovietskeho zväzu. K tradičným programom nadácie patrí aj ponuka štipendijných pobytov pre študentov. Vo väčšine štipendijných študijných pobytov je účastníkom hradené školné, cestovné náklady, prípadne poplatky za vízum, náklady na živobytie – ubytovanie, poisťné a vreckové.

Štipendiá sú rozdelené do dvoch kategórií:

- stredoškolské študijné pobyty pre žiakov 2. ročníka gymnázií do USA a Veľkej Británie,
- štipendiá pre študentov vysokých škôl.

1. Štipendiá a pobyty vo Veľkej Británii

- Oxford Chevening Scholarships (9-mesačný postgraduálny výskumný pobyt na univerzite v Oxforde)
- 12-mesačné štúdium na univerzite v Yorku (absolventi VŠ so záujmom o postgraduálne štúdium, maximálne 3 roky od ukončenia štúdia alebo v 5. ročníku VŠ)
- 3-mesačná výskumná práca na univerzite v Oxforde (pracovníci v oblasti aplikovaných sociálnych vied vo verejnej správe a v neziskových organizáciách)

Štúdium a štipendiá

- Sussex Chevening Scholarships (absolventi VŠ z daného alebo príbuzného odboru – medzinárodné vzťahy, ekonómia, politológia, sociológia, história)

2. Programy Stredoeurópskej univerzity v Budapešti

- Magisterské programy
- Doktorandské programy
- Podporné doktorandské programy
- Externé programy Summer University a Curriculum Resource Center

3. Doplnkové granty

- Sorosov doplnkový grant (študenti VŠ humanitných a spoločenských vied, študujúci musia byť minimálne v 1. ročníku VŠ štúdia)
- Globálny doplnkový grant (absolventi VŠ v oblasti humanitných a sociálnych vied, ktorí majú záujem o postgraduálne štúdium v zahraničí)

Štipendiá, resp. finančné prostriedky na štúdium v zahraničí, je možné získať aj prostredníctvom rôznych mimovládnych organizácií. Napríklad Britská rada – British Council, Nadácia Charta 77, Nadácia Michala Kováča a Václava Havla.

Európske štúdiá

Myšlienka vzniku európskych štúdií v západnej Európe bola realizovaná na začiatku päťdesiatych rokov. Na európskych vysokých školách začali vznikať fakulty európskej integrácie a dokonca aj vysoké školy s takýmto profilom (napríklad College od Europe v Brugách, na ktorú je možné získať štipendium prostredníctvom SAIA-SCTS).

Európske štúdiá obsahujú najmä otázky spojené s históriou, geopolitikou, medzinárodným právom, sociálnymi otázkami a ekonómiou. V súčasnosti sú európske štúdiá rozšírené vo všetkých krajinách Európskej únie. Európske štúdiá sa na Slovensku dajú študovať prostredníctvom univerzít v Bratislave, Banskej Bystrici a vzdelávacej inštitúcie Academia Istropolitana Nova. Program Európskych štúdií na Akademii Istropolitane Nove sa uskutočňuje v spolupráci s partnerskými inštitúciami – Univerzitou Komenského v Bratislave, Univerzitou

Štúdium a štipendiá

v Leidene (Holandsko), Univerzitou v Limericku (Írsko), Univerzitou v Umea (Švédsko), Federálnou akadémiou verejnej správy vo Viedni (Rakúsko) a Európskym inštitútom pre verejnú správu v Maastrichte (Holandsko).

Stredisko poskytuje komplexné informačné a dokumentačné služby v oblasti uznávania zahraničných dokladov o vzdelaní a posudzuje zahraničné doklady o vzdelaní v súvislosti s:

- ich nostrifikáciou na území Slovenskej republiky,
- výkonom regulovaných povolání v SR (tzv. profesijné uznanie),
- priznaním štatútu študenta občanom SR študujúcim v zahraničí.


Stredisko pre ekvivalenciu dokladov o vzdelávaní spolupracuje so strediskami pre ekvivalenciu dokladov o vzdelávaní v sieťach Rady Európy, UNESCO (ENIC) a Európskej únie (NARIC).

Európsky systém prenosu kreditov (ECTS – European Credit Transfer System)

ECTS je systém pridelovania akademických kreditov. Presadzovaním širšieho využívania ECTS sa Európska komisia snaží uľahčiť mobilitu študentov v Európe spolu s uspokojivou úrovňou vzájomného akademického uznávania v rámci programov ERASMUS a Leonardo da Vinci. Systém prenosu kreditov má za úlohu uľahčiť uznávanie štúdiá v zahraničí medzi partnerskými inštitúciami, a to použitím efektívnych a všeobecne použiteľných mechanizmov. Dáva možnosti organizovaného uznávania štúdiá založeného na transparentnosti študijných programov a výsledkoch študenta.

Základné princípy ECTS

- Kredity sú pridelované jednotlivým predmetom na základe princípu, že jeden akademický rok predstavuje 60 kreditov.
- Univerzity prezentujú celý rozsah predmetov prístupných pre študentov v informačnom balíku, v ktorom je jasne uvedená kreditná hodnota každého predmetu.
- Trojstranná zmluva o štúdiu, ktorú pred odchodom do zahraničia podpisuje študent, domáca a prijímacia univerzita. V nej je uvedený študijný program študenta v zahraničí, zmluvu dopĺňa výpis



Štúdium a štipendiá

výsledkov štúdia, kde sú uvedené všetky doterajšie výsledky študenta.

- Za absolvované predmety dostáva študent od prijímacej komisie výpis výsledkov štúdia, v ktorom sa uvádzajú názvy týchto predmetov a daný počet kreditov.
- Domáca univerzita uzná kredity získané študentom počas študijného pobytu na inej inštitúcii tak, že kredity získané za absolvované predmety nahrádzajú tie, ktoré by bol študent získal na domácej univerzite.

ŽIVOT V ZAHRANIČÍ

Občania Európy, či už pracujúci, samostatne zárobkovo činní, dôchodcovia, alebo študenti môžu žiť a pracovať kdekoľvek v EÚ (v rámci dojednaných prechodných období v prípade nových členských štátov). A samozrejme, môžu si so sebou zobrať aj svoje rodiny.

Zamestnanie v inom štáte EÚ Vám automaticky zaručuje povolenie na pobyt

Ak sa zamestnáte v inom štáte EÚ, máte právo na povolenie pobytu, a to aj v prípade, že Vaša práca je len na čiastočný úväzok.

Občania členských štátov EÚ ešte stále potrebujú povolenie na pobyt, ak chcú stráviť viac ako 3 mesiace v inom štáte EÚ. Hoci máte právo na povolenie pobytu, a je to len formalita, ešte stále oň musíte požiadať.

Ak pracujete v inom štáte EÚ, na to, aby ste dostali povolenie na pobyt, potrebujete občiansky preukaz alebo pas a potvrdenie o zamestnaní. Zamestnaní väčšinou predkladajú svoju pracovnú zmluvu alebo potvrdenie od zamestnávateľa.

Študentské víza

Ak chcú zahraniční študenti študovať v Dánsku, Grécku a Španielsku, musia požiadať o udelenie tzv. študentských víz. V ostatných štátoch EÚ víza nepotrebujú.

Adresy zastupiteľských úradov:

Veľvyslanectvo Dánskeho kráľovstva

Panská 27, 816 06 Bratislava

Tel: + 421/ 2/ 546 305 67

Veľvyslanectvo Helénskej republiky

Hlavné námestie 4, 811 01 Bratislava

Tel: + 421/ 2/ 544 341 43 - 4

Veľvyslanectvo Španielskeho kráľovstva

Prepoštská 10, 811 01 Bratislava

Tel: +421/ 2/ 544 157 24

Práca a štúdium v EÚ len s obmedzeniami

Veľa študentov – aj na Slovensku – ráta s tým, že na štúdium v zahraničí si zarobí popri štúdiu. Vo väčšine štátov Európskej únie je to možné iba s obmedzeniami. Práca študentom podľa všeobecne platných noriem totiž nesmie brániť v získavaní vzdelania. Ak chce – a musí – študent pracovať, európske štáty väčšinou povoľujú len polovičné úväzky. Táto situácia sa však, podobne ako situácia na trhu práce, mení, preto by sa mali študenti, ktorí chcú zároveň popri štúdiu pracovať, informovať na veľvyslanectve príslušného štátu, prípadne v Bratislave na Slovenskej akademickej informačnej agentúre, ktorá sa touto problematikou zaoberá (www.saia.sk).

Európske informačné portály

PLOTEUS

<http://ec.europa.eu/ploteus/portal/>

PLOTEUS má za cieľ pomôcť študentom, uchádzačom o zamestnanie, zamestnancom, rodičom, kariérovým poradcóm a učiteľom pri hľadaní informácií o štúdiu v Európe.

Je delený do sekcií:

- Možnosti odbornej prípravy a praxe v Európskej únii,
- Vzdelávacie systémy,
- Výmenné programy a granty,
- Všetko, čo potrebujete vedieť o mobilite do zahraničia v Európe.

Portál programu ERASMUS

http://ec.europa.eu/education/programmes/newprog/index_en.html
a študentská sieť podporujúca program Erasmus <http://www.esn.org>

Portál MLÁDEŽ

http://ec.europa.eu/youth/index_en.html

Portál EURES o živote a práci v Európskej únii

<http://ec.europa.eu/eures/>

Všeobecne štúdium v zahraničí

Portál z USA Study abroad: <http://www.studyabroad.com>

a ich príručka <http://www.studyabroad.com/handbook/handbook.html>

Uznávanie dokladov o vzdelaní

Slovenské stredisko na uznávanie dokladov o vzdelaní je súčasťou Ministerstva školstva SR. Stredisko v súčasnosti posudzuje zahraničné doklady o vzdelaní a vydáva rozhodnutia o rovnocennosti dokladov o vzdelaní v súvislosti s ich uznaním na účely:

- výkonu regulovaného povolania v SR,
- pokračovania v štúdiu v SR (vysokoškolské doklady o vzdelaní zo štátov s dohodami).

Ďalej posudzuje doklady o vzdelaní a vydáva stanoviská s odporúčacím charakterom v prípade:

- uznania časti štúdia v zahraničí,
- uznania ukončeného vzdelania na účely pokračovania v štúdiu alebo výkonu povolania, ktoré nie je regulované,
- priznania štatútu študenta občanom SR študujúcim v zahraničí (tzv. sústavná príprava na povolanie).

Vydáva apostilu (potvrdenie pravosti dokladu o vzdelaní) na vysokoškolské doklady o vzdelaní pre uznanie slovenského dokladu o vzdelaní v zahraničí.

Uznanie dokladu o vzdelaní na účely štúdia

Uznanie časti štúdia

Pri absolvovaní časti štúdia v zahraničí sa informujte na škole, v ktorej budete v štúdiu pokračovať, o uznaní Vášho štúdia a o potrebných dokladoch.

Uznanie časti štúdia na strednej škole v zahraničí

Uznanie štúdia je v kompetencii riaditeľa kmeňovej strednej školy. Riaditeľ školy porovná učebné plány a v prípade potreby uloží žiakovi povinnosť vykonať rozdielové skúšky najviac z troch predmetov, pričom rozdielová skúška z vyučovacieho jazyka je povinná.

Stredisko na uznávanie dokladov o vzdelaní vydá na žiadosť žiaka alebo jeho zákonného zástupcu alebo riaditeľa strednej školy odborné stanovisko k uznaniu časti štúdia na strednej škole v zahraničí a prevedie hodnotenie štúdia do slovenskej klasifikačnej stupnice.

Uznanie časti štúdia na vysokej škole v zahraničí

O uznaní časti štúdia rozhoduje vysoká škola v Slovenskej republike, ktorá uskutočňuje študijný program v rovnakom alebo príbuznom študijnom odbore. Vysoká škola porovná študijné programy a v prípade potreby, ak sa preukážu podstatné rozdiely v obsahu štúdia, predpíše študentovi vykonanie doplňujúcich skúšok.

Stredisko na uznávanie dokladov o vzdelaní vydá na žiadosť študenta alebo vysokej školy, na ktorej chce študent v Slovenskej republike v štúdiu pokračovať, odborné stanovisko k uznaniu časti štúdia na vysokej škole v zahraničí. Stredisko preverí, či vysoká škola, na ktorej študent v zahraničí študoval, je štátom uznanou vysokou školou, preskúma úroveň predloženého dokladu o vzdelaní a prevedie hodnotenie štúdia do slovenskej klasifikačnej stupnice.

Predkladané doklady:

- 1) žiadosť o posúdenie dokladu o vzdelaní,
- 2) kópia vysvedčenia s úradným prekladom do slovenského jazyka,
- 3) kópia vysvedčenia z posledného absolvovaného ročníka v SR,
- 4) iné doklady podľa potreby (potvrdený štúdiálny program a pod.).

Uznávanie dokladov o ukončenom vzdelaní

Základné a stredné školy:

V SR je uznanie dokladu o vzdelaní absolventa základnej alebo strednej školy v zahraničí v kompetencii krajského školského úradu, ktorý vydá po splnení predpísaných podmienok rozhodnutie o uznaní (nostrifikácii). Rozdielny postup je v prípade, ak ide o doklad o vzdelaní po ukončení strednej školy, ktorý umožňuje prístup na vysokoškolské štúdium, získaný v krajinách, s ktorými má SR uzavretú dohodu o vzájomnom uznávaní dokladov o vzdelaní. Uznanie (nostrifikácia) v tomto prípade nie je potrebné, krajský školský úrad vydáva absolventovi potvrdenie o rovnocennosti.

Postup:

- a) žiadateľ podáva žiadosť o posúdenie dokladu o vzdelaní na Stredisko. K žiadosti priloží notársky overený doklad o vzdelaní, ktorý je preložený do slovenského jazyka spolu s apostilou a výpisom absolvovaných predmetov alebo skúšok na príslušnej zahraničnej škole,

- b) Stredisko po posúdení príslušného dokladu o vzdelaní vystaví odporúčacie stanovisko žiadateľovi,
- c) žiadateľ s odporúčacím stanoviskom Strediska a ďalšími predpísanými dokladmi postupuje na krajský školský úrad, ktorý mu vydá potvrdenie o rovnocennosti alebo rozhodnutie o uznaní (nostrifikácii).

Vysoké školy:

Doklad o vzdelaní získaný po absolvovaní vysokoškolského vzdelania I. alebo II. stupňa uznáva vysoká škola v SR, ktorá uskutočňuje študijný program v rovnakom alebo príbuznom študijnom odbore.

Ak na Slovensku neexistuje škola so študijným programom v rovnakom alebo príbuznom študijnom odbore, rozhodnutie o rovnocennosti vydáva Ministerstvo školstva SR, Stredisko na uznávanie dokladov o vzdelaní.

Pri dokladoch o vzdelaní z krajín, s ktorými má SR uzavretú dohodu o vzájomnom uznávaní dokladov o vzdelaní, rozhodnutie o rovnocennosti dokladu o vzdelaní vydáva Ministerstvo školstva SR, Stredisko na uznávanie dokladov o vzdelaní.

Postup pri vydávaní rozhodnutia o rovnocennosti dokladov o vzdelaní MŠ SR:

- a) Žiadateľ podáva žiadosť o rozhodnutie dokladu o vzdelaní na Stredisko. K žiadosti priloží notársky overený doklad o vzdelaní, ktorý je preložený do slovenského jazyka spolu s apostilou a výpisom absolvovaných predmetov alebo skúšok na príslušnej zahraničnej škole a kolok v hodnote 200 Sk, ak ide o doklad z členského štátu.
- b) Stredisko po posúdení príslušného dokladu o vzdelaní vydáva rozhodnutie o rovnocennosti dokladov o vzdelaní.

Uznanie dokladu o vzdelaní na účely výkonu povolania

Profesijné uznávanie dokladov o vzdelaní v EÚ rozlišuje uznávanie na výkon regulovaných povolaní a uznávanie na výkon ostatných tzv. neregulovaných povolaní v Slovenskej republike.

Regulovaným povolaním je podľa zákona o uznávaní dokladov o vzdelaní povolanie, ktorého výkon je podmienený kvalifikáciou upravenou právnymi predpismi. Pod kvalifikáciou sa rozumie vzdelanie

Život v zahraničí

a prax, prípadne aj ďalšie osobitné podmienky, ako napr. osvedčenie o bezúhonnosti, členstvo v príslušnej stavovskej komore a pod.

Doklad o vysokoškolskom vzdelaní doktorandského stupňa nadobudnutý v členskom štáte EÚ uznáva Ministerstvo školstva SR automaticky vydaním osvedčenia o automatickom uznaní vysokoškolského vzdelania tretieho stupňa.

Postup:

Žiadateľ predkladá stredisku alebo príslušnému orgánu písomnú žiadosť s označením konkrétneho regulovaného povolania, ktoré chce v SR vykonávať a nasledovné doklady:

- a) preukaz totožnosti,
- b) overenú kópiu dokladov o vzdelaní,
- c) výpis o absolvovaných predmetoch a vykonaných skúškach alebo dodatok k diplomu,
- d) potvrdenie o absolvovanej odbornej praxi,
- e) kolký v hodnote 3000 Sk,
- f) iné doklady, ak to ustanovuje osobitný predpis.

Od žiadateľa sa ďalej požaduje aj osvedčený preklad dokladov o vzdelaní do štátneho jazyka.

Stredisko po preskúmaní žiadosti vydáva rozhodnutie o rovnocennosti dokladov o vzdelaní.

Stredisko na uznávanie dokladov sa vo svojich rozhodnutiach vyjadruje iba k dokladom o vzdelaní. V prípade, že výkon regulovaného povolania je podmienený aj ďalšími podmienkami (napr.: prax, bezúhonnosť, atď.), je stredisko tzv. prvostupňovým orgánom a konečné rozhodnutie o možnosti výkonu regulovaného povolania vydáva zákonom určený príslušný orgán (napr. živnostenský úrad).

Neregulované povolania v Slovenskej republike

Ak povolanie, ktoré chce občan EÚ vykonávať v prijímajúcom štáte, nie je regulované v tomto štáte, nie je potrebné požiadať o uznanie dokladov o vzdelaní. Príslušné povolanie môže občan EÚ v prijímajúcom štáte

vykonávať za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci prijímajúceho členského štátu a nepotrebuje k tomu predkladať žiadne úradné rozhodnutie o uznaní. Hodnota daného dokladu o vzdelaní závisí od trhu práce, nie od právnych predpisov.

Zamestnávateľa však majú možnosť požiadať svojich potenciálnych zamestnancov o preukázanie sa relevantnými dokladmi, ktoré potvrdzujú ich nadobudnutú kvalifikáciu, na základe ktorej sa uchádzajú o príslušné pracovné miesto.

Základné a stredné školy:

V SR je uznanie dokladu o vzdelaní absolventa základnej alebo strednej školy v zahraničí v kompetencii krajského školského úradu, ktorý mu vydá po splnení predpísaných podmienok rozhodnutie o uznaní (nostrifikácii).

Postup:

- a) Žiadateľ podáva žiadosť o posúdenie dokladu o vzdelaní na Stredisko. K žiadosti priloží notársky overený doklad o vzdelaní, ktorý je preložený do slovenského jazyka spolu s apostilou a výpisom absolvovaných predmetov alebo skúšok na príslušnej zahraničnej škole.
- b) Stredisko po posúdení príslušného dokladu o vzdelaní vystaví odporúčacie stanovisko žiadateľovi.
- c) Žiadateľ s odporúčacím stanoviskom Strediska a ďalšími predpísanými dokladmi postupuje na krajský školský úrad, ktorý mu vydá potvrdenie o rovnocennosti alebo rozhodnutie o uznaní (nostrifikácii).

Vysoké školy:

Doklad o vzdelaní získaný po absolvovaní vysokoškolského vzdelania bakalárskeho alebo magisterského stupňa uznáva vysoká škola v SR, ktorá uskutočňuje študijný program v rovnakom alebo príbuznom študijnom odbore.

Ak na Slovensku neexistuje škola so študijným programom v rovnakom alebo príbuznom študijnom odbore, rozhodnutie o rovnocennosti vydáva Ministerstvo školstva SR, Stredisko na uznávanie dokladov o vzdelaní.



Život v zahraničí

Postup pri vydávaní rozhodnutia o rovnocennosti dokladov o vzdelaní MŠ SR:

- a) Žiadateľ podáva žiadosť o rozhodnutie rovnocennosti dokladu o vzdelaní na Stredisko. K žiadosti priloží notársky overený doklad o vzdelaní, ktorý je preložený do slovenského jazyka spolu s apostilou a výpisom absolvovaných predmetov alebo skúšok na príslušnej zahraničnej škole a kolok v hodnote 200 Sk, ak ide o doklad z členského štátu.
- b) Stredisko po posúdení príslušného dokladu o vzdelaní vydáva rozhodnutie o rovnocennosti dokladov o vzdelaní.

Belgicko

BELGICKÉ KRÁLOVSTVO

Rozloha:	30 528 km ²
Počet obyvateľov:	10 274 700
Hlavné mesto:	Brusel 958 800 obyv. (s aglomeráciou 1 740 300 obyv.) (sídlo Európskej únie, NATO)
Štátne zriadenie:	kráľovstvo
Úradný jazyk:	holandčina (flámčina), francúzština, (valónčina), nemčina
Národnostné zloženie:	Flámi 58%, Valóni 32%, Nemci 1%, cudzinci 9%
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	3 regióny (<i>régions</i>), 10 provincií (<i>provinces/provincien</i>)

V severnej časti krajiny na nížine žijú Flámi a na juhu francúzsky hovoriaci Valóni. Významná je aj nemecky hovoriaca menšina. Toto jazykové rozdelenie sa prejavuje aj vo verejnej správe a vzdelávacom systéme.

Vzdelávací systém

V kompetencii federálneho štátu je stanovenie začiatku a konca povinnej školskej dochádzky, podmienky vydávania diplomov a systém dôchodkového zabezpečenia učiteľov. Predškolská výchova je nepovinná, bezplatná, určená pre deti od 2 a pol roku do 6 rokov, výnimočne do 7 rokov.

Povinné vzdelávanie detí vo veku od 6 do 18 rokov trvá 12 rokov. Povinná školská dochádzka dennou formou vzdelávania trvá do 15 rokov, zahŕňa šesť rokov základnej školy a najmenej prvé dva ročníky strednej školy. Žiaci, ktorí neukončili prvé dva ročníky strednej školy, sú povinní pokračovať dennou formou vzdelávania do 16 rokov, alebo formou diaľkového vzdelávania až do veku 18 rokov.

Základné vzdelávanie (*écoles primaires*) sa týka žiakov od 6 do 12 rokov a poskytuje sa počas šiestich rokov rozdelených do troch stupňov (každý má dva ročníky). Poskytujú ho samostatné základné školy, základné školy

Belgicko

pripojené k stredným školám a základné školy pripojené k niektorým inštitútom vysokej školy pedagogickej.

Francúzska komunita

Stredné školstvo je zahrnuté do obdobia povinnej školskej dochádzky. Žiaci, ktorí získali vysvedčenie o ukončení základného vzdelania (*CEB*), sú automaticky prijatí. Tí, ktorí ukončili šiesty ročník základnej školy bez získania *CEB*, môžu byť prijatí za určitých podmienok. Stredné školstvo sa delí na: typ I - tri dvojročné stupne (tzn. obnovené vzdelávanie - *enseignement rénové*) a typ II - dva trojročné cykly (tzn. tradičné vzdelávanie - *enseignement traditionnel*). Stredné vzdelanie poskytujú tri typy škôl: kráľovská stredná škola (*athénée royal*), lýceum francúzskeho spoločenstva (*Lycée de la communauté française*) a technický inštitút francúzskeho spoločenstva (*Institut technique de la communauté française*). Vzdelávanie v strednej škole je bezplatné. Popri dennej forme povinnej školskej dochádzky ponúka školstvo mladým do 18 rokov ďalšie možnosti vzdelávania zodpovedajúce dennej forme povinnej školskej dochádzky. Ide o vzdelávanie formou diaľkového štúdia, učňovskej školy (vrátane priemyselných učňovských škôl) a uznaných kurzov odbornej prípravy.

Vysoké školstvo francúzskej komunity zahŕňa tri typy vzdelávania:

- krátky typ poskytuje jeden 3-ročný alebo 4-ročný cyklus štúdia, končí udelením akademického titulu ošetrovateľa, knihovníka, učiteľa predškolskej výchovy, učiteľa základnej školy, profesora nižšej strednej školy, ai,
- dlhý typ má charakter a úroveň univerzitného štúdia, skladá sa z dvoch cyklov, poskytuje najmenej štvorročné štúdium, končí udelením diplomu a titulu inžiniera, profesora vyššej strednej školy, architekta, licenciátov obchodných vied, správy a konzulátov, prekladateľov, ai,
- univerzitné vzdelávanie sa delí na rôzne úrovne štúdia, z nich každé končí udelením titulu, požadovaného do ďalšieho študijného cyklu. Prvým titulom je spravidla titul kandidát (*candidat*), ktorý sa získava po ukončení dvoj až trojročného študijného cyklu. Potvrďuje základné vzdelanie pre prístup do druhého študijného cyklu (po 2 až 3 rokoch štúdia) a na získanie titulu licenciáta (*licencié*). V niektorých disciplínach je druhým titulom doktor, farmaceut, profesor vyššej strednej školy. Pre niektoré špecializácie sa organizuje aj tretí cyklus a študentom, ktorí úspešne obhájili dizertačnú prácu, sa udeľuje titul doktor.



Belgicko

Študijné podmienky

Na všetky tri typy štúdia môžu byť prijatí držiteľia vysvedčenia o ukončení vyššieho stredného vzdelania (CESS). Treba však pripomenúť, že pre niektoré odbory štúdia sa organizujú prijímacie skúšky. Akademický rok má 30 prednáškových týždňov a začína sa medzi 15. septembrom a prvým pondelkom v októbri. Každý študijný rok končí skúškami, úspešnosť ktorých podmieňuje postup do vyššieho ročníka.

Poplatky

Zápis na vysokoškolské štúdium krátkeho alebo dlhého typu podlieha úhrade zápisného poplatku (*Minerval*), ktorého minimum stanovujú zákonné predpisy). Zápisné poplatky na univerzitné štúdium si stanovujú univerzity. Výška poplatku na školský rok 2005-2006 bola okolo 500 eur. Informácie nájdete vo francúzskom jazyku na stránke <http://www.cfwb.be/allocations-etudes>.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladov zahraničných študentov pre štúdium na vysokej škole francúzskej komunity vykonáva v Bruseli Direction générale de l'enseignement obligatoire. Informácie sú dostupné na stránke http://www.equivalences.cfwb.be/portail_equivalences.asp.

Flámska komunita

Systém stredného školstva sa skladá z troch dvojročných stupňov. Pritom v druhom a treťom stupni sú štyri rôzne typy vzdelávania: stredné všeobecné vzdelávanie (*Algemeen secundair onderwijs – ASO*), stredné odborné vzdelávanie (*Technisch secundair onderwijs – TSO*), stredné umelecké vzdelávanie (*Kunst secundair onderwijs – KSO*), stredná príprava na povolanie (*Beroeps secundair onderwijs – BSO*), ktoré poskytujú stredné školy (*Middenscholen*), kráľovská stredná škola (*Koninklijk Atheneum*) a technická kráľovská stredná škola (*Koninklijk Technisch Atheneum*). Povinné vzdelávanie mladých ľudí do 18 rokov je zabezpečené rôznymi typmi a formami štúdia: dialkovým štúdiom, priemyselnými učňovskými školami a učňovskými školami (v sektore malého a stredného podnikania).

Vo všetkých troch spoločenstvách existuje typ vzdelávania, určený mladým uchádzačom o zamestnanie vo veku od 18 do 25 rokov (okrem držiteľov

vysvedčenia vyššieho odborného vzdelávania alebo vysokoškolského diplomu), tzv. zmluva o príprave na povolanie (zamestnávateľa získajú výhodu dočasného zníženia zamestnávateľských dávok sociálneho poistenia).

Vysoké školstvo flámskej komunity zahŕňa tri typy vzdelávania: krátko- a dlhého typu a univerzitné. Poskytujú ho zariadenia s rôznymi názvami: vysokoškolský inštitút, vysoká škola, stredisko vysokoškolského vzdelávania, „college“ alebo inštitút pre vzdelávanie učiteľov, konzervatórium, akadémia, atď. Univerzitné vzdelávanie zahŕňa rôzne stupne vzdelávania: základné univerzitné štúdium (rozdelené do dvoch cyklov: prvý dvoj- alebo trojročný, druhý dvoj-, troj- alebo štvorročný) a pokročilé univerzitné štúdium (vzdelávanie učiteľov, doktorandské, postuniverzitné špecializované). Prvý cyklus končí udelením univerzitných diplomov (licenciátu): licenciát, dentista, lekár, veterinár, farmaceut, architekt, inžinier – špecialista, inžinier biológie, obchodný inžinier.

Študijné podmienky

Všetci držiteľia vysvedčenia o ukončení stredného vzdelávania majú v zásade prístup na vysokú školu akéhokoľvek typu. Prístup na vysokú školu univerzitného typu pre aplikované vedy vrátane architektúry je podmienený úspešným zložením prijímacej skúšky. Príslušné zariadenia môžu ukladať študentom ďalšie špecifické alebo doplňujúce podmienky prijatia. Akademický rok začína medzi 15. septembrom a prvým pondelkom v októbri a končí v júni.

Poplatky

Študenti platia za každý akademický rok zápisné (*Minerval*), ale môžu dostať od Flámskeho spoločenstva štipendium, predovšetkým na základe testu spôsobilosti. Informácie o financovaní štúdia sú dostupné na stránke <http://www.ond.vlaanderen.be/studietoelagen>.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie vo flámskej komunite vykonávajú samotné univerzity a je potrebné oň žiadať do 15. júla pred nástupom na štúdium. Informácie sú dostupné na stránke <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/>.



Belgicko

Nemecká komunita

V tejto komunite existujú dva spôsoby prístupu na strednú školu. Prvý je určený držiteľom vysvedčenia o ukončení základného vzdelania (*Abschlusszeugnis der Grundschule*), na základe ktorého môžu byť prijatí do prvého ročníka strednej školy typu A (všeobecné vzdelávanie). Žiaci, ktorí ukončili šiesty ročník bez získania vysvedčenia o ukončení základného vzdelania, môžu byť prijatí za určitých podmienok (súhlas rodičov, odporúčania prijímacej komisie). Žiaci, ktorí nie sú držiteľmi vysvedčenia o ukončení základného vzdelania, môžu byť prijatí do prvého ročníka typu B (prijímacia alebo prechodná trieda). Stredné vzdelávanie môže byť všeobecné, odborné, umelecké a príprava na povolanie. Vzdelávanie je rozdelené do troch dvojročných stupňov: 1. stupeň - pozorovací (pre žiakov od 12 do 14 rokov), 2. stupeň - orientačný (pre žiakov od 14 do 16 rokov) a 3. stupeň - rozhodovací (pre žiakov od 16 do 18 rokov). V rámci povinnej školskej dochádzky sa vzdelávanie mládeže do 18 rokov zabezpečuje diaľkovým štúdiom a učňovskými školami.

Existuje iba jeden typ vysokoškolského vzdelávania v nemeckej komunite (vysoké školy krátko trvajúceho typu, neuniverzitné vysokoškolské vzdelávanie). Vysokoškolské vzdelávanie krátko trvajúceho typu je organizované formou jediného študijného cyklu v trvaní 3 alebo 4 rokov. Končí udelením diplomu o ukončení štúdia a umožňuje priamy prístup k výkonu povolania v germanofónnom spoločenstve. Študenti, ktorí majú záujem pokračovať v štúdiu na vysokej škole dlhého alebo univerzitného typu, musia študovať vo francúzskom spoločenstve alebo v Nemecku.

Študijné podmienky

Študenti musia byť držiteľmi vysvedčenia o ukončení vyššieho stredného vzdelania (*Abschlusszeugnis der Oberstufe des Sekundarunterrichts = Abitur*).

Poplatky

Za každý akademický rok platia študenti zápisné, ale od spoločenstva môžu dostávať štipendium, ktoré sa udeľuje na základe previerky vedomostí.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Poradenskou činnosťou a usmerňovaním žiakov počas ich školskej dochádzky v materských, základných, stredných a špeciálnych školách sa

Belgicko

zaoberajú strediská pre psychologickú, lekársku a sociálnu starostlivosť (*Psycho-Medico-Sozial-Zentren-PMS*). Každá školská sieť má svoje vlastné oddelenia pedagogickej rady (*Pedagogische begeleidingsdiensten*), ktoré pomáhajú učiteľom a školám a metodologickej činnosti. Poradenské strediská pre psychologickú, lekársku a sociálnu starostlivosť (*Psycho-medisch-sociale centra – PMS*) poskytujú pomoc a rady nezáväzného charakteru žiakom, rodičom a školám. Ich úloha spočíva v pomoci školám poskytovať žiakom lepšie možnosti rozvoja.

		Universiteit Univerzity	Hogescholenonderwijs, 2 Cykli Neuniverzitné vysoké školy	Hogescholenonderwijs, 1 Cyclus Vyššie odborné vzdelávanie
	20+			
	19			
	18	Allgemeen Secundair Onderwijs Všeobecné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)	Technisch / Kunst Secundair Onderwijs Stredné odborné školy	Beroepssecundair Onderwijs Duálne učňovské a odborné školstvo
	17			
	16			
	15			
Povinná dochádzka	14	Allgemeen Secundair Onderwijs		
	13	Všeobecné stredné vzdelávanie (Nižší stupeň)		
	12	Lager Onderwijs Základné vzdelávanie		
	11			
	10			
	9			
	8	Kleuteronderwijs Predškolská výchova		
	7			
	6			
	5			
	4			
	3			
	vek			



Belgicko

Dôležité kontakty:

UZNÁVANIE DOKLADOV

Francúzska komunita

Chantal KAUFMANN

Directrice générale adjointe

Ministère de la Communauté française

Direction générale de l'enseignement non obligatoire et de la recherche scientifique

C.A.E. - 6ième étage - Bureau 6539

Boulevard Pachéco, 19 - bte 0

B - 1010 BRUXELLES

Tel.: 32-2-210.55.77

Fax : 32-2-210.59.92

E-mail : chantal.kaufmann@cfwb.be

Website: <http://www.cfwb.be/infosup>

Flámska komunita

Erwin MALFROY

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Departement Onderwijs

H. Consciencegebouw, Toren A7

Koning Albert II laan 15

B - 1210 BRUSSEL

Tel: 32-2-553.98.19

Fax: 32-2-533.98.05

E-mail: <mailto:chantal.kaufmann@cfwb.be>

PORADENSTVO

Francúzska komunita

CARREFOUR FORMATION

Rue Royale, 93

1000 Bruxelles

E-mail: carrefour.formation@bruxellesformation.be

<http://www.bruxellesformation.be>



Belgicko

Flámska komunita

Contactpunt Vlaamse Infolijn

Boudewijnlaan 30

B-1000 Brussel

Tel.: 0032 2 5535070 (z Belgicka 0800 - 3 02 01)

E-mail: info@vlaanderen.be

<http://www.ond.vlaanderen.be/infolijn>

Vel'vyslanectvo Belgického kráľovstva v Slovenskej republike

Fraňa Kráľa 5

811 05 Bratislava

Slovenská republika

Tel.: 00421/2/5710 1211

Fax: 00421/2/5249 4296

E-mail: ambabelbratis@stonline.sk

Vel'vyslanectvo Slovenskej republiky v Belgickom kráľovstve

(Ambassade de la République Slovaque)

Avenue Molière 195

1050 Brusel (Bruxelles/Brussels)

Belgicko (Belgique/Belgium)

Tel.: 0032-2/3464 045, 3464 261, 3464 242

Fax: 0032-2/3466 385

E-mail: ambassade.slovaque@skynet.be

Bulharsko

BULHARSKÁ REPUBLIKA

Rozloha:	110 910 km ²
Počet obyvateľov:	7 946 000
Hlavné mesto:	Sofia 1 092 600
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	bulharčina
Národnostné zloženie:	Bulhari 83,4 %, Turci 9,6 %, Rómovia 4,1 % iní 2 %
Mena:	lev
Administratívne usporiadanie:	28 oblastí

Vzdelávací systém

Predškolská príprava sa poskytuje za úplatu nepovinne po dovŕšení 3 rokov. Povinná školská dochádzka trvá 10 rokov. Základné vzdelávanie (Основно образование) začína vo veku 6 rokov a trvá do 14 rokov. Posledný rok základného vzdelávania môžu žiaci absolvovať aj na strednej škole. Všeobecné stredné školy poskytujú 4 (po 8. triede) alebo 5 (po 7. triede) ročné štúdium. Odborné školy (odborné učilišťa a odborné gymnáziá) ponúkajú 2 až 4 ročné študijné odbory. Uchádzači o štúdium musia úspešne prejsť vstupnými testami. Stredoškolské vzdelávanie je na štátnych školách poskytované bezplatne.

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolské vzdelávanie poskytuje 41 univerzít a 42 neuniverzitných vyšších škôl (коледж). List vysokých škôl je dostupný na stránke nrcvg.hrdc.bg/eng/defaultunivers.htm. Pre záujemcov, ktorí neovládajú bulharský jazyk, je vhodné absolvovať jazykový prípravný kurz na Sofijskej univerzite www.deo.uni-sofia.bg/index_en.html.

Študijné podmienky

Informácie pre zahraničných študentov sú zverejnené na stránke www.uni-sofia.bg/students/admission/foreign.html. Zahraniční študenti v Bulharsku potrebujú splniť dodatočné podmienky. Aspoň mesiac pred termínom na zaslanie žiadosti o prijatie na štúdium musia poslať oficiálny certifikát o zdravotnom stave (vydaný na Slovensku). Pred vstupom do krajiny musia cudzinci v svojej domácej krajine požiadať bulharské veľvyslanectvo o víza a povolenie na pobyt dlhší ako 1 mesiac. Cudzinec starší ako 16 rokov musí



Bulharsko

registrovať svoje miesto pobytu. Toto je potrebné urobiť do 48 hodín od vstupu do Bulharska na miestnom registračnom úrade (polícia). Oficiálne ubytovacie zariadenia to vykonajú automaticky. Pri pobyte nad jeden mesiac vydá polícia identifikačný preukaz cudzinca. Tento je potrebné vrátiť pred odchodom z krajiny.

Prijatie na štúdium

Pri prijímaní študentov sa zohľadňujú známky maturitného vysvedčenia a výsledky prijímacej skúšky. Študenti sa o prijatie uchádzajú priamo na vybranej vysokej škole.

Poplatky a štipendiá

Študenti z EÚ študujú za rovnakých podmienok ako domáci študenti od roku 2007. Štúdium je spoplatnené pre študentov mimo EÚ a aj na súkromných školách. Výška poplatkov pre zahraničných študentov sa stanovuje ročne každoročne zákonom.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladu za účelom štúdia vykonáva podľa smerníc Európskej únie každá univerzita. Podpornú úlohu zohráva stredisko pre uznávanie dokladov o dosiahnutom vzdelaní pri ministerstve školstva.

Poradenstvo

Informáciu o príslušnom poradenskom mieste vám poskytne vysoká škola alebo Euroguidance centrum.

Bulharsko

	Университет Akademické štúdium	Висше професионално образование Vyššie odborné vzdelávanie	
20+			
19			
18	Средни Общобразователни училища Všeobecné stredné vzdelávanie	Профилирани Гимназии Odborné gymnáziá	Средни професионално-технически училища Technické školy a učilištia
17			
16			
15	Основно образование Základné vzdelávanie - 2. stupeň		
14			
13			
12			
11			
10	Начално образование Základné vzdelávanie - 1. stupeň		
9			
8			
7			
6	Предучилищно образование Predškolská výchova		
5			
4			
3			
vek			

Povinná dochádzka

Dôležité kontakty:

Uznávanie dokladov o dosiahnutom vzdelaní

Ministerstvo školstva

Министерството на образованието и науката

"Княз Дондуков" 2А

1000 Sofia, BULGARIA

Informačná linka 0800 16 111

Tel.: 00359 (2) 9217799

Fax: 00359 (2) 9882485

www.minedu.government.bg/opencms/opencms/left_menu/legalization



Bulharsko

Poradenstvo

National Resource Centre for Vocational Guidance
Human Resource Development Centre
15, Graf Ignatiev Str., 4 floor
1000 Sofia, BULGARIA
Tel.: +359 (2) 9155014
Fax: +359 (2) 9155049
E-mail: nrcvg@hrdc.bg
<http://nrcvg.hrdc.bg/>

Vel'vyslanectvo Bulharskej republiky v Slovenskej republike

Kuzmányho 1
811 06 Bratislava 1
Slovenská republika
Tel.: 00421/2 /5443 3409
Fax: 00421/2 /5443 3410
E-mail: bulharskoet@stonline.sk
www.bulgarianembassy.sk

Vel'vyslanectvo Slovenskej republiky v Bulharskej republike

bul. Janko Sakazov 9
1504 Sofija, BULGARIA
Centrála:
Tel.: 00359 (2) 9429211
Fax: 00359 (2) 9429235
E-mail: embassy@sofia.mfa.sk

CYPERSKÁ REPUBLIKA

Rozloha:	9 251 km ²
Počet obyvateľov:	814 200
Hlavné mesto:	Nikózia 200 500 obyv.
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	gréčtina, turečtina
Národnostné zloženie:	cyperskí Gréci 80 %, cyperskí Turci 19 %, iní 1 %
Mena:	cyperská libra
Administratívne usporiadanie:	6 okresov (districtos)

Vzdelávací systém

Predškolská výchova je nepovinná a zahŕňa štátne, obecné a súkromné zariadenia pre deti do 6 rokov. Od šiesteho roku života nastupujú žiaci do povinnej 9-ročnej školskej dochádzky. Táto zahŕňa 6-ročnú základnú školu a 3 roky nižšej strednej školy - *Gymnasio*. Povinná dochádzka je na štátnych školách bezplatná.

Všeobecné vzdelávanie ukončené maturitnou skúškou poskytuje trojročné *Lykeio*.

Odborné vzdelávanie poskytujú technické školy *Techniki Scholi*, ktoré majú dva vzdelávacie cykly, technický a odborný-učňovský. Každý vzdelávací stupeň je ukončený záverečným certifikátom. Na jeho základe žiak môže postúpiť do vyššieho stupňa.

Žiaci vo veku 15 až 18 rokov, ktorí nepokračujú vo vyššom stredoškolskom štúdiu, môžu nastúpiť na neformálnu učňovskú prípravu. Vzdelávací plán obsahuje týždenne tri dni v podniku a dva dni teoretickej prípravy v *Techniki Scholi*. Okrem neformálneho vzdelávania v spolupráci s úradom práce boli zavedené kurzy vzdelávania nezamestnaných v podnikoch a vzdelávacích inštitúciách. Pre nezamestnaných absolventov sú k dispozícii aj projekty umožňujúce získať odbornú kvalifikáciu v odboroch chýbajúcich na trhu práce. Odbornú prípravu vo veľkej miere organizuje národná autorita pre rozvoj ľudských zdrojov (www.hrdauth.org.cy).



Cyprus

Vysokoškolské štúdium

Po ukončení *Lykeio* môže pokračovať študent v programoch vysokoškolského vzdelávania na Cypre, v Grécku alebo v inej krajine. Okrem viacerých vysokoškolských inštitúcií (štátnych a súkromných) od roku 1992 pôsobí aj Cyperská univerzita. Študijné programy sú delené v súlade s európskymi štandardami do troch stupňov: bakalársky, magisterský a doktorandský. Informácie nájdete na stránke Cyperskej univerzity alebo Euroguidance centra www.nrcg.dl.mlsi.gov.cy.

Podmienky na prijatie

Podmienkou prijatia je certifikát o ukončení *Lykeio* alebo ekvivalentný doklad.

Poplatky a štipendiá

Študenti z EÚ platia školné 1000 cyperských libier (asi 1750 eur) za semester. Za domácich a gréckych študentov platí školné štát. Životné náklady na Cypre sú približne 700 eur mesačne.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladov o vzdelaní podľa štandardov EÚ zabezpečuje vzdelávacia inštitúcia v spolupráci s centrom pre uznávanie dokladov ministerstva školstva www.moec.gov.cy/daae/kysats.html.

Poradenstvo

Informácie a poradenstvo poskytujú vzdelávacie inštitúcie. Informácie poskytuje aj Euroguidance centrum – národné centrum pre kariérové informácie.

Cyprus

	State Tertiary Education Univerzity a neuniverzitné vysokoškolské vzdelávanie	Post-secondary Training Courses Vyššie odborné školy	Continuing Adult Education Ďalšie vzdelávanie	
20+				
19				
18				
17	Lykeio Epilogis Mathimatou	Eniaio Lykeio	Techniki Scholi	Systema Mathiteias
16	Všeobecné stredné vzdelávanie	Úplné stredné vzdelávanie	Stredné technické a odborné školy	Učňovské školstvo
15				
14	Gymnasia			
13	Nizšia stredná škola			
12				
11	Dimotika Scholeia			
10	Základná škola			
9				
8				
7				
6				
5	Nipiagogeia			
4	Predškolská výchova			
3				
vek				

Povinná dochádzka

Dôležité kontakty:

Euroguidance centrum
Euroguidance Centre Cyprus
 Department of Labour
 12, Apelli Street
 1480 Nicosia
 CYPRUS
 Tel.: 00357 22 300325

Fax: 00357 22 663788
 E-mail: roc-te@cytanet.com.cy
 www.nrcg.dl.mlsi.gov.cy



Cyprus

Cyperská univerzita

University of Cyprus

75 Kallipoleos St., P.O. Box 20537

1678, Nicosia

Cyprus

Tel.: 00357 22 892000

Fax: 00357 22 892100

E-mail: fm@ucy.ac.cy

www.ucy.ac.cy

Veľvyslanectvo Cyperskej republiky v Slovenskej republike

(Embassy the Republic of Cyprus)

Parkring 20

A - 1010 Viedeň

Rakúska republika

Tel.: 0043/1/513 0630

/513 0631

Fax: 0043/1/513 0632

E-mail: embassy2@cyprus.vienna.at,

permanentmission@cyprus.osce.vienna.at,

permanentmission@cyprus.un.vienna.at

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Cyperskej republike

(Embassy of the Slovak Republic)

4 Kalamatas Street, Acropolis

P.O. Box 1165

2002 Nikózia (Nicosia)

Cyprus

Tel.: 00357-22/879 681

Mobil: 00357-99/694 929, 477 683 (pohotovosť 24 hodín)

Fax: 00357-22/311 715

E-mail: skembassy@cytanet.com.cy

ČESKÁ REPUBLIKA

Rozloha:	78 866 km ²
Počet obyvateľov:	10 196 400
Hlavné mesto:	Praha 1 169 106 obyv. (s aglomeráciou 1 379 000 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	čeština
Národnostné zloženie:	Česi 90,4%, Moravania 3,7 %, Slováci 1,9 %, iní 4 %
Mena:	česká koruna
Administratívne usporiadanie:	13 krajov a Praha

Vzdelávací systém

Materské školy s celodennou alebo poldennou starostlivosťou sú určené pre deti od 3 do 5 rokov a môžu ich navštevovať aj deti, ktoré majú odloženú školskú dochádzku. Dochádzka nie je povinná.

Deti vo veku povinnej školskej dochádzky (6 – 14 rokov) navštevujú základnú školu, ktorá sa delí na prvý (1. – 5. ročník) a na druhý stupeň (6. – 9. ročník).

Stredoškolské vzdelávanie poskytujú stredné školy, ktoré sa členia na:

- gymnáziá - stredné všeobecnovzdelávacie školy, štúdium je ukončené maturitou a poskytuje úplné stredné vzdelanie,
- stredné odborné školy – v štvorročných odboroch sa štúdiom ukončuje maturitou a žiaci získavajú úplné stredné odborné vzdelanie,
- stredné odborné učilištia - poskytujú odbornú prípravu pre kvalifikované povolania, je ukončená záverečnou skúškou a žiaci získavajú stredné odborné vzdelanie. Školy tohto typu poskytujú tiež štúdium ukončené maturitnou skúškou a títo žiaci dosiahnu úplné stredné odborné vzdelanie.

Alternatívnymi vzdelávacími štruktúrami sú integrované stredné školy (vyučujú odbory stredných odborných škôl a stredných odborných učilíšť), centrá odbornej prípravy (plnia funkciu stredných odborných učilíšť a centier pre rekvalifikáciu) a lýceá (technické, ekonomické, pedagogické).

Vzdelávanie na tomto stupni je povinné, je organizované ako štúdium denné, popri zamestnaní alebo kombinované. Stredné školy navštevujú žiaci vo veku od 15 do 18 rokov. Počiatočná veková hranica je daná ukončením povinnej školskej dochádzky na základnej škole. Predpokladom prijatia na strednú školu je úspešné ukončenie základnej školy a splnenie podmienok prijímacieho konania.

Vyššie odborné školy poskytujú študentom odbornú kvalifikáciu a prípravu na samostatnú odbornú prácu, vrátane kvalifikácie pre budúcich podnikateľov. Ponúkajú vzdelávanie v dĺžke 2 až 3,5 roka. Školy môžu vyberať školné. Najdlhšie programy obsahujú praktickú prípravu vo forme odbornej praxe dlhšej ako 3 mesiace. Na štúdium sa prijímajú žiaci, ktorí získali úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie. Štúdium sa ukončuje absolutoriom, absolventi získavajú vyššie odborné vzdelanie a titul diplomovaný špecialista (skratka DiS sa uvádza za menom).

Vysokoškolské štúdium

Vysoké školy sú verejné, štátne a súkromné. Bakalárske štúdium sa ukončuje na univerzitnej i neuniverzitnej vysokej škole, magisterské štúdium len na univerzitnej vysokej škole.

Študijné podmienky

Prijatie na štúdium sa líši podľa jednotlivých škôl a fakúlt, prijímacie skúšky sú obvykle písomné a ústne a študenti sa môžu prihlásiť na viac fakúlt. Podmienkou je ukončené úplné stredné (odborné) vzdelanie.

Poplatky

Vysokoškolské vzdelávanie na štátnych vysokých školách je bezplatné, s výnimkou poplatkov:

- za úkony spojené s prijímacím konaním,
- ak je študent v bakalárskom alebo magisterskom štúdiu dlhšie, ako je štandardná doba štúdia predĺžená o jeden rok,
- ak absolvent bakalárskeho štúdia alebo magisterského programu chce študovať v ďalšom bakalárskom alebo magisterskom programe,
- pre zahraničných študentov, ktorí študujú v cudzom jazyku.

Súkromné vysoké školy si stanovujú poplatky svojim vnútorným predpisom.

Štipendiá

Študenti môžu získať prospechové, sociálne alebo iné štipendium podľa štipendijného poriadku.

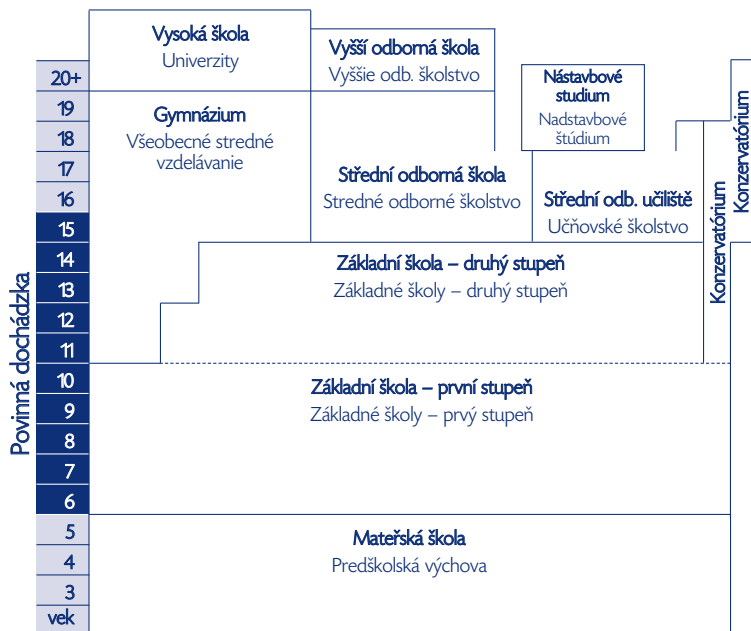
Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Vzhľadom na jazykovú blízkosť a historické tradície je Česká republika najčastejšie volenou krajinou pre slovenských záujemcov o štúdium v zahraničí. S Českou republikou máme podpísanú bilaterálnu dohodu o uznávaní dokladov o vzdelaní. Doklady o vzdelaní sú ekvivalentné a uznávané automaticky. V prípade problémov môžete kontaktovať aj *Středisko pro ekvivalenci dokladů o vzdělání*.

Poradenstvo

Vysoké školy poskytujú poradenstvo prostredníctvom informačno-poradenských centier. Kontakty sa dajú nájsť na stránkach univerzít (napríklad Karlova univerzita zverejnila informácie na svojej stránke <http://www.cuni.cz/UK-122.html>). Informáciám o českých vysokých školách sa venuje portál www.vysokeskoly.cz.

Informácie o stredných a vyšších odborných školách poskytuje Národný ústav odborného vzdelávania - Centrum kariérového poradenství.



Dôležité kontakty:

Národní ústav odborného vzdělávání

Weilova 1271/6
 Praha 10
 Tel.: 274 869 698
 E-mail: poradna@nuov.cz
www.nuov.cz/index.php?page=c_kar

CSVŠ - Středisko pro ekvivalenci dokladů o vzdělání

Ing. Štěpánka Skuhrová
 U Lužického semináře 13
 118 00 Praha 1 - Malá Strana
 tel.: 257 011 335, 257 530 500
 fax: 257 531 672

e-mail: skuhrova@csvs.cz

www.csvs.cz/struktura/sedv/sedv.shtml, www.naric.cz

Velvyslanectvo České republiky v Slovenskej republike

Hviezdoslavovo nám. 8

P.O. Box 208

810 00 Bratislava 1

Slovenská republika

Tel.: 00421/2/5920 3303

/5920 3304

Fax: 00421/2/5920 3330

E-mail: bratislava@embassy.mzv.cz

www.mzv.cz/bratislava

Velvyslanectvo Slovenskej republiky v Českej republike

Pod hradbami 1

160 00 Praha 6

Česká republika

Tel.: 00420/ 2 33 113 051, 052

Fax: 00420/ 2 33 113 054

E-mail: skembassy@praha.mfa.sk

www.slovakemb.sk



Dánsko

DÁNSKE KRÁĽOVSTVO

Rozloha:	43 096 km ²
Počet obyvateľov:	5 421 200
Hlavné mesto:	Kodaň 1 096 000 obyv.
Štátne zriadenie:	kráľovstvo
Úradný jazyk:	dánčina
Národnostné zloženie:	Dáni 95,1 %, Nemci 1,6 %, Turci 0,7 %, Švédi 0,2% iní 2,4 %
Mena:	dánska koruna
Administratívne usporiadanie:	14 okresov (amt), 2 mestá, 2 závislé územia (Faerské ostrovy a Grónsko). Dánsko sa rozprestiera na Jutskom polostrove a na 474 ostrovoch.

Vzdelávací systém

V dánskom predškolskom sektore existuje niekoľko inštitúcií, ktoré sa starajú priamo alebo alternatívne o deti do 6 -7 rokov: jasle (do 3 rokov), škôlky (od 3 do 7 rokov), predškolské triedy (od 5 do 7 rokov), do ktorých dochádzka je voliteľná.

Povinná školská dochádzka pre deti od 7 do 16 rokov je deväťročná. V 9. ročníku sa môžu žiaci rozhodnúť, či zostanú v 10. triede. Dánsky vzdelávací systém nerozlišuje medzi základným a nižším stredným vzdelávaním, ktoré sa uskutočňuje predovšetkým v samosprávnych školách a v súkromných školách. Vzdelávanie je povinné, ale nie výučba. Rodičia majú na výber medzi obecnými školami, súkromnými základnými školami a vyučovaním detí doma. Vzdelávanie v základnej a nižšej strednej škole (Folkeskole) je bezplatné. Poplatky sa platia v súkromných školách. Folkeskole sa skladá z predškolskej triedy a 1. až 7. ročníka (žiaci musia dokončiť povinné vzdelávanie na inej škole), alebo predškolskej triedy a 1. až 10. ročníka. 9. ročník ukončuje povinnú školskú dochádzku, 10. ročník je nepovinný. Alternatívou sú ďalšie dva typy škôl, ktoré poskytujú vzdelávanie pre 14 a 17 – ročných po ukončení sedemročnej dochádzky.

Vyššie stredoškolské vzdelávanie je rozdelené na:

- všeobecné stredoškolské vzdelávanie a kurzy vysokoškolských prípravných skúšok,
- odborné vyššie stredoškolské vzdelávanie.

Gymnázia ponúkajú 3-ročné kurzy pre 16- až 19-ročných, umožňujúce získať vyššiu stredoškolskú záverečnú skúšku, ktorá kvalifikuje žiakov pre vstup na univerzitu. Alternatívou ku gymnáziu je 2-ročný študijný kurz pre žiakov, ktorí ukončili 10. ročník. Dvojročný kurz vysokoškolskej prípravnej skúšky a záverečná skúška kvalifikuje žiakov pre ďalšie vysokoškolské vzdelávanie. Podmienkou na prijatie je 10 – ročná dochádzka a pokročilá záverečná skúška na Folkeskole z dánštiny a záverečná skúška z matematiky, angličtiny a nemčiny. Vzdelávanie v týchto kurzoch je bezplatné. Odborná príprava na povolanie sa poskytuje v troch formách: základné odborné vzdelávanie a príprava, prípravné komerčné kurzy a prípravné technické kurzy. Odborné vyššie stredoškolské vzdelávanie vedie k vyšším technickým skúškam alebo k vyšším obchodným skúškam, kvalifikuje žiakov pre zamestnanie a prijatie na vysokoškolské vzdelávanie. Okrem toho existujú aj ďalšie kurzy odborného vzdelávania a prípravy. Ako samostatné vzdelávacie inštitúcie existujú nadstavbové školy, ktoré poskytujú kombinované vzdelávanie a nadstavbové programy pre účastníkov od 16 do 19 rokov, zamerané na zvýšenie šancí pri získavaní práce alebo kvalifikačného prípravného kurzu.

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolská príprava je rozdelená na univerzity, univerzitné centrá a iné inštitúcie vysokoškolského vzdelávania. Existuje aj možnosť neakademického vzdelávania v rámci odborného (technického a obchodného) vzdelávania. V hlavných univerzitných odboroch získavajú študenti po 3 rokoch štúdia titul bakalár, ďalšie 2 roky štúdia môžu viesť k titulu doktor. V humanitnej vetve existujú štvorročné kurzy, ktoré vedú k hodnosti kandidát filozofie a špeciálny šesťročný kurz k hodnosti doktor. Väčšina kurzov, ktoré končia titulom doktor, trvá 5 rokov.

Hodnosti ponúkané univerzitnými centrami sa dajú získať aj 1 až 2-ročnými základnými kurzami. Kurzy ďalšieho technického vzdelávania sú

Dánsko

pokračovaním základného odborného vzdelávania, trvajú 1 až 2 roky a sú ukončené štátom kontrolovanou skúškou vedúcou k diplomu. Kurzy ďalšieho technického/obchodného vzdelávania trvajú 4 roky, striedajú teoretickú výučbu na školách a praktickú prípravu vo firme, končia písomnou prácou a úspešní študenti získavajú diplom. Okrem toho je široký výber neuniverzitných kurzov, ktoré trvajú 3 až 4 roky.

Študijné podmienky

Podmienkou prijatia na štúdium je vyššia stredoškolská záverečná skúška (*Studentereksamen*), vysokoškolská prípravná skúška (*Hojere Forberedelseksamen HE*), vysokoškolská obchodná skúška (*Hojere Handelseksamen HHX*), vysokoškolská technická skúška (*Hojere Teknisk Eksamen HTX*). Neakademické inštitúcie prijímajú študentov aj bez uvedených kvalifikácií, podmienkou je 9 – 10 rokov školskej dochádzky nasledovane pracovnou skúsenosťou, vstupnou alebo doplnkovou skúškou. Študenti sa prihlasujú na jednotlivé inštitúcie prostredníctvom centralizovanej prihlášky.

Akademický rok je rozdelený do dvoch semestrov, od septembra do decembra a od januára/februára do mája/júna. Niektoré kurzy majú možnosť prijímať študentov aj počas roka.

Poplatky a štipendiá

Neexistujú žiadne registračné poplatky a poplatky za výučbu vo vysokoškolskom vzdelávaní. Študentská podpora vo forme štátneho grantu a pôžičky sa poskytujú na úhradu výdavkov na štúdium, učebnic a učebných pomôcok.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

V Dánsku naši občania postupujú pri uznaní svojho vzdelania podľa pravidiel pre občanov členských štátov EÚ. Služby centra pre uznávanie dokladov o vzdelaní vykonáva CIRIUS, účelová organizácia ministerstva vzdelávania pre medzinárodné otázky vzdelávania v Dánsku. Informácie sú dostupné na stránke <http://www.ciriusonline.dk>. Pre uznanie v Dánsku získaného vzdelania sa odporúča nechať si v ich centre CIRIUS potvrdiť doklad o vzdelaní.

Dánsko

Poradenstvo

Poradenstvo pre zahraničných uchádzačov zabezpečuje v Dánsku CIRIUS. Informácie sú dostupné v dánskom a anglickom jazyku na stránke <http://www.studyindenmark.dk>. Tu sú dostupné informácie aj o možnosti získať štipendiá a granty pre štúdium v Dánsku.

Poradenstvo pre žiakov stredných škôl zabezpečuje sieť poradní pre mládež (*Ungdommens Uddannelsesvejledning*). Informácie o štúdiu na vysokých školách poskytnú príslušné regionálne poradne (*Studievalg*).

	Universitet Univerzity	Högskolor Neuniverzitné vysoké školy	Voksenuddannelse Ďalšie vzdelávanie
20+			
19	Gymnasium Všeobecné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)	Erhvervsskole Odborné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)	Erhvervsuddannelse Duálne učňovské školstvo
18			
17			
16	alternatívny 10. ročník	alternatívny 10. ročník	alternatívny 10. ročník
15	Folkeskole Základné a nižšie stredné vzdelávanie		
14			
13			
12			
11			
10			
9	Pre-school class / Přípravný ročník		
8			
7	Børnehave Predškolská výchova		
6			
5			
4			
3			
vek			

Povinná dochádzka

Špeciálne školy



Dánsko

Dôležité kontakty:

CIRIUS

Fiolstræde 44
DK - 1171 Copenhagen K
Tel.: 0045 3395 7000
Fax: 0045 3395 7001
E-mail: cirius@ciriusmail.dk
www.ciriusonline.dk

Velvyslanectvo Dánskeho kráľovstva v Slovenskej republike

Panská 27
816 06 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: 00421/2/5930 0200
Fax: 00421/2/5443 3656
E-mail: btsamb@um.dk
www.denmark.sk

Velvyslanectvo Slovenskej republiky v Dánskom kráľovstve

(Ambassy of the Slovak Republic)
Vesterled 26-28
DK-2100 Kodaň (Copenhagen)
Dánsko (Denmark)
Tel.: 0045/3920 9911-2, 3929 4120
Fax: 0045/3920 9913, 3929 0083
E-mail: embassy@copenhagen.mfa.sk



Estónsko

ESTÓNSKA REPUBLIKA

Rozloha:	45 227 km ²
Počet obyvateľov:	1 299 000
Hlavné mesto:	Tallinn 386 100 obyv. (s aglomeráciou 525 000 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	estónčina
Národnostné zloženie:	Estónci 65,2 %, Rusi 28,1 %, Ukrajinci 2,5 %, Bielorusi 1,5 %, Fíni 0,9 %, iní 1,8 %
Mena:	estónska koruna
Administratívne usporiadanie:	15 oblastí (maakonad) a 6 štatutárnych miest

Vzdelávací systém

Predškolská výchova je poskytovaná nepovinne do 7 rokov. Od tohto veku začína povinná školská dochádzka. Povinná 9-ročná dochádzka zahŕňa základné vzdelávanie do dosiahnutia 16. roku života. Po jej ukončení žiaci volia medzi trojročným všeobecným stredným vzdelávaním (*Gümnasium*, *Üldkeskharidus*) alebo trojročným odborným stredným vzdelávaním (*Kutsekeskharidus*). Po ukončení všeobecného stredoškolského vzdelávania žiaci nepokračujúci vysokoškolským vzdelávaním v jedno až dvojročnej odbornej príprave na *Kutsekeskharidus* získajú odbornú kvalifikáciu. Vzdelávanie je financované zo štátneho rozpočtu a žiaci neplatia školné.

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolské programy poskytujú univerzity, neuniverzitné vysokoškolské inštitúcie *rakendusõrgkool* alebo od roku 1995 aj niektoré inštitúcie pre odbornú prípravu *kutseõppeasutus*. V Estónsku v sektore verejného vysokoškolského vzdelávania funguje 6 univerzít a 8 neuniverzitných inštitúcií. Podrobnejšie informácie v anglickom jazyku sú na stránke www.smartestonia.ee.

Prijatie na štúdium

Prijímacie konanie administrujú priamo vzdelávacie inštitúcie. Termíny pre zahraničných študentov sú rovnaké ako pre domácich. Žiadateľ musí



Estónsko

dokladovať úplné stredoškolské vzdelanie národnými certifikátmi alebo ich ekvivalentom. Okrem výsledkov zo strednej školy sa zohľadňujú výsledky prijímacích skúšok. Väčšina programov je vyučovaných v estónskom jazyku. Zápisné pre zahraničných študentov je 40 eur.

Poplatky a štipendiá

Študenti prispievajú na náklady spojené so štúdiom. Ročné školné od 1000 do 4500 eur podľa školy a študijného odboru. Okrem toho je potrebné zabezpečiť životné náklady, napr. ubytovanie pre študentov stojí medzi 65 až 95 eur mesačne. Informácie o štipendiách nájdete na stránke ministerstva školstva www.hm.ee.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Centrom pre uznávanie dokladov je NARIC. Uznávanie dokladov sa vykonáva v spolupráci s vysokoškolskou inštitúciou, na ktorú sa hlásite. Informácie Vám podajú na oddelení pre zahraničných študentov nájdete ich aj na www.smartestonia.ee.

Poradenstvo

Kariérové poradenstvo je dostupné na vzdelávacích inštitúciách, úrade práce alebo špecializovaných poradniach. Informačné poradenstvo pre študentov je dostupné online na stránke www.rajaleidja.ee.

Estónsko

	Bakalaureuse-ja magistriõpe	Rakendusõppharidusõpe		
20+	Univertsity	Aplikované vyššie odborné vzdelávanie		
19				
18	Gümnasium - Üldkeskharidus Všeobecné stredné vzdelávanie	Kutsekeskharidus Stredné odborné vzdelávanie		
17				
16				
15				
14				
13	Põhiharidus Základné vzdelávanie			
12				
11				
10				
9				
8				
7				
6			Alusharidus Predškolská výchova	
5				
4				
3				
vek				

Povinná dochádzka

Dôležité kontakty:

Informácie o vzdelávaní pre zahraničných študentov
www.smartestonia.ee

Kariérový informačný portál pre študentov
www.rajaleidja.ee

Centrum pre akademickú mobilitu

ARCHIMEDES

Koidula 13A

Tallinn 10125

Tel.: 00372 696 2418

Fax: 00372 696 2426



Estónsko

arch@archimedes.ee
www.archimedes.ee

Uznávanie dokladov o vzdelaní

Esti ENIC/NARIC Keskus

Koidula 13A, II korrus

Tallinn 10125

Tel.: 00372 6 962 415

Fax: 00372 6 962 419

E-mail: gunnar@archimedes.ee

www.socrates.ee/et/enicnaric.html

Velvyslanectvo Estónskej republiky pre Slovenskú republiku

Embassy the Republic of Estonia

Wohllebengasse 9/13

A - 1040 Viedeň

Rakúska republika

Tel.: 0043/1/503 7761

Fax: 0043/1/503 776 120

E-mail: embassy@estwien.at

Velvyslanectvo Slovenskej republiky pre Estónsko, Litvu a Lotyšsko

(Embassy of the Slovak Republic)

Smiľšu 8

LV 1050 Riga

Lotyšsko (Latvia)

Tel.: 00371/7814 280-1

Mobil: 00371/6534 626

Fax: 00371/7814 290

E-mail: embassy@slovakia.lv

Fínsko

FÍNSKA REPUBLIKA

Rozloha:	338 145 km ²
Počet obyvateľov:	5 204 900
Hlavné mesto:	Helsinki 574 700 obyv. (s aglomeráciou 1 147 000 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	fínčina, švédčina
Národnostné zloženie:	Fíni 92,6 %, Švédi 5,7 %, Rusi 0,3 %, Laponci 0,1%, iní 1,3 %
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	5 provincií (<i>lääni/län</i>) a Alandy

Vzdelávací systém

Predškolská výchova - deti do troch rokov majú nárok na poskytovanie mimoriadnej starostlivosti v zariadeniach dennej starostlivosti. Ak rodičia nechcú využiť túto formu, môžu dostať komunálny príspevok starostlivosti o dieťa. Pre deti nad tri roky do 6 alebo 7 rokov sú určené denné zariadenia (*Päiväkoti/daghem*) a denná starostlivosť v rodinách.

Povinná školská dochádzka je v rozsahu desiatich rokov, začína v kalendárnom roku, kedy dieťa dovŕši siedmy rok svojho života a trvá až do ukončenia základnej školy. Školopovinné deti však nie sú povinné navštevovať školu a primerané vedomosti a zručnosti si môžu osvojiť aj z iných zdrojov.

Základná škola (*Peruskoulu/Grundskola*) sa člení na nižší stupeň (1.- 6. ročník) a vyšší stupeň (7.- 9. ročník). Na základných školách možno poskytnúť aj predškolskú prípravu pre šesťročné deti a zriadiť dodatočný desiaty ročník pre žiakov, ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku.

Stredná škola (*Lukio/Gymnasium*) má tri ročníky, navštevujú ju žiaci vo veku 16 – 19 rokov a poskytuje všeobecné vzdelanie. Vo vyššej strednej škole sa žiaci pripravujú na štúdium na vysokej škole, končí sa maturitou. Od roku 1994 sa zaviedol systém, v ktorom vyučovanie v strednom školstve prebieha v kurzoch v priebehu troch alebo štyroch rokov, pričom školy sa môžu rozhodnúť, ktorú štruktúru si zvolia. Pre úspešné ukončenie

stredného školstva musia žiaci absolvovať predpísaný počet kurzových jednotiek. Na konci tretieho roku skladajú skúšku spôsobilosti návštevy vysokej školy, ktorá je centrálné zostavená a známikovaná skúšobným výborom menovaným ministerstvom vzdelávania v celej krajine vo všetkých školách súčasne. Po skončení skúšky obdržia absolventi osobitné vysvedčenie, ktoré im umožňuje pokračovať ďalej v štúdiu na vysokej škole, alebo navštevovať zariadenia pripravujúce na povolanie.

Odborná príprava na povolanie pozostáva z kombinácie rozličných disciplín, rozličných druhov zariadení a vzdelávacích úrovní. Vzdelávanie sa poskytuje na troch rozličných úrovniach, ktoré sú prístupné pre žiakov, ktorí ukončili vzdelanie na základnej škole, na strednej škole a zložili skúšku zrelosti oprávňujúcej prístup na vysokoškolské štúdium. Žiaci po ukončení základnej školy môžu po 2-3-ročnom výcviku získať školské záverečné vysvedčenie (ISCED - 3 úroveň), po 2 až 5-ročnej vyššie, neuniverzitné vzdelanie (ISCED - úroveň 5) a po 4 až 5-ročnej príprave vzdelanie na úrovni vysokej školy (ISCED – úroveň 6). Záverečné vysvedčenie škôl pripravujúcich na povolanie oprávňuje na ďalšie štúdium v rovnakom odbore na vyšších odborných školách a vysokých školách. Absolventi môžu zložiť aj skúšku spôsobilosti prístupu na vysokú školu a tí, ktorí uzavreli štúdium na úrovni odbornej školy a vyššej prípravy na povolanie sú oprávnení študovať na univerzite. Alternatívu školskej prípravy na povolanie tvorí učňovská príprava v rozpätí jedného až štyroch rokov.

Vysokoškolské štúdium

Informácie o vysokoškolskom štúdiu pre cudzincov vo fínskom, švédskom a anglickom jazyku sú k dispozícii na stránke Národnej rady pre vzdelávanie www.oph.fi.

Odborné vysoké školy (*Ammattikorkeakoulut*), ktoré sú definované ako akademické, fungujú paralelne s univerzitami a poskytujú vysokoškolské vzdelávanie s väčším dôrazom na povolanie. Praktická príprava na povolanie realizovaná v podniku je súčasťou štúdia a je povinná. Študijné odbory sú vyjadrené v tzv. creditoch. Na odbornú vysokú školu sa môže prihlásiť uchádzač, ktorí má ukončené stredné vzdelanie v strednej škole. Príprava na povolanie na úrovni strednej školy sa uznáva, ako aj skúška zrelosti alebo tomu zodpovedajúce zahraničné vzdelanie. Univerzity

Fínsko

a vysoké školy, ktoré sa vyznačujú úzkym spojením s výskumom a vedou, poskytujú vzdelanie v základných študijných smeroch, ako aj štúdium ďalšieho vzdelávania, ktoré končia získaním doktorského titulu. Akademický rok sa spravidla začína v septembri a končí v máji. Prvý stupeň vysokoškolského vzdelávania a získanie titulu licenciáta trvá dva až tri roky a štúdium na získanie doktorského titulu približne štyri roky.

Podmienky prijatia

Predpokladom prístupu na vysokú školu je fínska skúška zrelosti, ukončené vzdelanie na zariadeniach pripravujúcich na povolanie na úrovni stredného školstva a na úrovni vyššej prípravy na povolanie. Jednotlivé vysoké školy si určujú kritériá prijímania na štúdium. Vhodné je kontaktovať fínsku školu rok pred predpokladaným nástupom, a vyhnúť sa tak omeškaniu niektorých termínov. Spravidla povinná je osobná účasť na prijímacích testoch.

Poplatky a štipendiá

Na vysokých školách študenti neplatia školné, môžu sa uchádzať o podporu zo štátnych prostriedkov vo forme príplatkov a príspevkov na životné náklady (ide o nenávratnú podporu) a pôžičky, ktoré poskytujú banky. Okrem toho sa udeľujú rôzne štipendiá. Nenávratné príspevky sa nevyplácajú študentom, ktorí sa zdržujú na území Fínska len na účely štúdia. V prípade ak pracujú, môžu dostať podporu na štúdium popri zamestnaní v oblasti svojho zamestnania.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Proces uznávania dokladov o vzdelaní prebieha vo Fínsku podľa spoločných európskych predpisov. Pomoc Vám poskytne *Opetushallitusta* (Národná rada pre vzdelávanie) a inštitúcia, na ktorej budete študovať.

Poradenstvo

Poradenstvo v otázkach štúdia vo Fínsku Vám poskytne *CIMO* (Centrum pre medzinárodnú mobilitu). Študijné poradenstvo poskytujú zo zákona vzdelávacie inštitúcie, pričom poradenské služby sú na vysokej úrovni. Vďaka veľkému počtu vzdelávacích kurzov v anglickom jazyku a ich vysokej kvalite je štúdium zaujímavé aj pre našich študentov. Informácie pre ľudí zo zahraničia, zaujímajúcich sa o štúdium vo Fínsku, sú na stránke <http://finland.cimo.fi>.

Fínsko

	Yliopistot Univerzity	Ammattikorkeakoulut Polytechnické neuniverzitné vysoké školstvo
20+		
19	Lukiot	Ammatillinen koulutus
18	Všeobecné stredné vzdelávanie	Stredné odborné a učňovské školstvo
17	(Vyšší stupeň)	
16	Perusopetus Základné vzdelávanie	
15		
14		
13		
12		
11		
10		
9	Esiopetus koulussa tai päiväkodeissa Predškolská výchova	
8		
7		
6		
5		
4		
3		
vek		

Povinná dochádzka

Dôležité kontakty:

Centre for International Mobility - CIMO

Hakaniemenkatu 2, PO Box 343

FI-00531 Helsinki, Finland

Tel.: 00358 9 7747 7033

Fax: 00358 9 7747 7064

E-mail: cimoinfo@cimo.fi

www.cimo.fi

Uznávanie vzdelania

Opetushallitusta (Národná rada pre vzdelávanie)

Carita BLOMQVIST

P.O. Box 380

SF - 00531 HELSINKI



Fínsko

Tel: 358-9-77.47.71.28

Fax: 358-9-77.47.72.01

E-mail: carita.blomqvist@oph.fi

<http://www.oph.fi>

Vel'vyslanectvo Fínskej republiky v Slovenskej republike

Palisády 29

811 06 Bratislava

Slovenská republika

Tel.: 00421/2/5980 5111

Fax: 00421/2/5980 5120

E-mail: sanomat.brt@formin.fi

Vel'vyslanectvo Slovenskej republiky vo Fínskej republike

(Embassy of the Slovak Republic)

Annankatu 25

00100 Helsinki

Fínsko (Finland)

Tel.: 00358-9/6811 7810 (sekretariát vel'vyslanca)

6811 7814 (Konzulárne oddelenie)

Fax: 00358-9/6811 7820

E-mail: skemb.hels@sci.fi

Francúzsko

FRANCÚZSKA REPUBLIKA

Rozloha:	543 965 km ²
Počet obyvateľov:	59 107 500
Hlavné mesto:	Paríž 2 113 000 obyv. (s aglomeráciou 11 293 200 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	francúzština
Národnostné zloženie:	Francúzi 93,6 %, Alsasi a Lotrínčania 2 %, Bretóci 1,5 %, Katalánci 0,5%, Taliani 0,3 %, Flámi 0,3%, Baskovia 0,2 %, iní 1,6 %
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	22 oblastí (régions), 96 departmánov (départements), 4 zámorské departmány (Francúzska Guyana, Guadeloupe, Martinik, Réunion) 2 zámorské pridružené územia (Mayotte, Saint Pierre a Miquelon), 4 zámorské závislé územia (Francúzska Polynézia, Nová Kaledónia, Wallis a Futuna, Francúzske južné a antarktické územia). Pridružené územia a závislé územia nepatria do Európskej únie a neplatia tam rovnaké podmienky ako vo Francúzsku.

Vzdelávací systém

Predškolská výchova je nepovinná a je určená pre deti od 2 do 5 rokov. Deti, ktoré dosiahli dva roky pred začiatkom školského roka, môžu nastúpiť do materských škôl (*écoles maternelles*) alebo do predškolskej prípravy (*classes enfantines*). Pokiaľ chýba predškolské zariadenie a rodičia päťročného dieťaťa žiadajú o jeho zaradenie do školy, je dieťa prijaté do detskej sekcie (*section enfantine*) základnej školy (*école élémentaire*), kde začína základný vyučovací cyklus.

Francúzsko

Školská dochádzka je povinná medzi 6. a 16. rokom života, pokrýva základnú školu (*école élémentaire*) a nižšiu strednú školu (*collège*), na ktorej je štúdium štvorročné. Základná škola má päť tried rozdelených do dvoch cyklov: základný vyučovací cyklus, ktorý začína už vo vyššej sekcii materskej školy a pokračuje počas prvých dvoch rokov základnej školy a tzv. konsolidačný cyklus, pokrývajúci tri ročníky základnej školy pred prijatím na nižšiu strednú školu (*collège*). Na splnenie požadovanej povinnej školskej dochádzky musia žiaci najmenej jeden rok pokračovať v riadnom štúdiu na všeobecnom, technickom alebo odbornom lýceu.

Štúdium na nižšej strednej škole (*collèges*) trvá štyri roky. V prípadoch, keď sa žiaci pripravujú na odborné školy, tento typ škôl poskytuje všeobecné stredoškolské vzdelanie ako súčasť povinnej školskej dochádzky. Všeobecné alebo technické lýceá sú stredné školy, ktoré počas troch rokov (*seconde, première a terminale*) pripravujú žiakov na vysvedčenia: všeobecný baccalauréat, technický baccalauréat a osvedčenie technika brevet de technicien.

Prípravné triedy pre vysoké školy – grandes écoles a pre vyššie technické sekcie existujúce popri lýceách ponúkajú postbaccalauréatske štúdium. Odborné lýceá (*lycées professionnels*) poskytujú vysvedčenie o odbornej zručnosti (*certificat d'aptitude professionnelle – CAP*), vysvedčenie o odbornom štúdiu (*certificat d'etudes professionnelles – BEP*) a odborný baccalauréat (*baccalauréat professionnel*). Vzdelávanie na učňovských školách je alternatívnou formou úvodnej odbornej prípravy na základe pracovnej zmluvy. Kombinuje konkrétne znalosti o podniku s teoretickým vyučovaním v učňovskom výcvikovom stredisku (*Centre de formation d'apprentis – CFA*) a končí sa získaním vysvedčenia o odbornej alebo technickej príprave.

Vysokoškolské štúdium

Informácie pre zahraničných študentov nájdete na špecializovanej stránke <http://www.egide.asso.fr/fr/guide> vo francúzskom a anglickom jazyku.

Pre francúzske vysoké školstvo je typická veľká rôznorodosť inštitúcií. Univerzity – štátne vysoké školy prijímajú všetkých uchádzačov bez výberového konania (s výnimkou medicíny a farmácie), ktorí sú držiteľmi

Francúzsko

baccalauréatu (alebo podobnej rovnocennej kvalifikácie) a ktorí sa chcú zapísať na krátke (dva roky po *baccalauréate*) alebo dlhé (tri a viac rokov po *baccalauréate*) štúdium. Ponúkajú široký výber študijných programov, vrátane základného a praktického vzdelávania.

Dlhodobé študijné programy sú rozdelené do troch na seba nadväzujúcich cyklov, každý z nich končí štátnou skúškou. Prvý cyklus (*premier cycle*) vedie k získaniu bakalára a je prípravou na pokračovanie štúdia v druhom cykle alebo odbornom integračnom programe. Trvá dva roky a končí získaním diplomu zo všeobecných univerzitných štúdií (*diplôme d'études universitaires générales – DEUG*). Druhý cyklus (*deuxième cycle*) je konsolidačným cyklom pre pokročilé všeobecné, vedecké a technické vzdelávanie, trvá dva až tri roky. Medzi študijné kombinácie tohoto cyklu patrí:

- základné vysokoškolské, profesionálne alebo špecializované štúdium, končiace akademickou hodnosťou vysokoškolsky kvalifikovaného odborníka na základe licence (*DEUG + jeden rok*) a na základe maitrise (*DEUG+ jeden rok*),
- profesionálne štúdium, vedúce k vedeckej alebo technickej akademickej hodnosti maitrise dvojročnej (*DEUG + 2 roky*) alebo maitrise z počítačovej metodológie aplikovanej na riadenie (*DEUG + 2 roky*),
- trojročné štúdium vedúce k titulu inžiniera (*maitrise + 1 rok alebo DEUG + 3 roky*),
- univerzitné štúdium na pedagogickej fakulte, kde sú prijímaní absolventi prvého ročníka vysokých škôl (prvý rok *DEUG* alebo prípravný ročník pre *grandes écoles*); trojročné univerzitné a profesionálne semináre vedú k získaniu maitrise (*baccalauréat + 4 roky*),
- štúdium na učiteľskom ústave univerzity (*IUFM*), kde môžu študovať absolventi nadstavbového štúdia (troch rokov štúdia po ukončení strednej školy), štúdium trvá 2 roky a vedie k učiteľskej profesii.

Tretí cyklus (*troisième cycle*) ponúka vysoko špecializované vzdelanie a prácu vo výskume. Študenti sú vyberaní spomedzi uchádzačov – držiteľov vysokoškolského titulu maitrise, inžinierskeho diplomu alebo ich ekvivalentu. Má dva druhy vzdelávania:

- jednoročné profesionálne štúdium spojené s povinným obdobím praxe na pracovisku, ukončené diplomom z pokročilého špecializovaného štúdia (*Diplôme d'études supérieures spécialisées – DESS*),

Francúzsko

- štúdium počas výskumu, ktoré po prvom roku končí diplomom z pokročilého štúdia (*Diplôme d'études approfondies – DEA*) a ďalej pokračuje troj - alebo štvorročnou prípravou na doktorát, ktorý kvalifikuje na vedenie vlastného špecializovaného výskumu a na vzdelávanie mladých vedcov; ten je povinným stupňom k získaniu hodnosti univerzitného profesora,
- študenti inžinierstva sa môžu počas posledného roka štúdia na technickej fakulte pripraviť na diplom z technologického výskumu (*Diplôme de recherche technologique – DRT*).

Vysokoškolské štúdiium v oblasti zdravotníctva je tiež rozdelené do troch cyklov:

- osem rokov na získanie štátneho diplomu doktor všeobecného lekárstva,
- desať až jedenásť rokov na získanie štátneho diplomu doktor špecializovaného odboru medicíny,
- päť rokov na získanie diplomu zubný lekár, šesť rokov na získanie diplomu doktor farmácie.

Okrem toho existujú aj iné typy vysokoškolského štúdia: krátkodobé a dlhodobé, ktoré poskytujú technologické inštitúty univerzít, vyššie technologické sekcie pôsobiace pri všeobecných a technických lýceách, ako aj univerzity a vysoké školy. Krátkodobé študijné odbory súvisia s priemyselným a terciárnym sektorom. Po dvoch až troch rokoch sa štúdiium končí diplomom o profesionálnom vzdelaní. Dlhodobé študijné odbory poskytujú inžinierske akadémie, vysoké školy obchodu a štátnej správy, súkromné vysoké školy, katolícke univerzity a niektoré akadémie vyššieho vzdelávania patriace pod rôzne rezorty. Majú rovnako právo na udeľovanie oficiálnych diplomov a titulov.

Podmienky na prijatie

Uchádzači, ktorí sa chcú zapísať na univerzitu, musia byť držiteľmi baccalauréatu, príp. iného rovnocenného vysvedčenia, alebo musia mať národný diplom, umožňujúci štúdiium na univerzite (*diplôme d'accès aux études universitaires DEDAEU*). Zahraniční študenti musia mať ekvivalentný doklad o vzdelaní. Žiadosť, adresovaná priamo vzdelávacej inštitúcii a verejnej škole, by mala byť podaná v niektorých prípadoch už do 31. januára, teda 10 mesiacov pred nástupom na štúdiium.

Francúzsko

Poplatky a štipendiá

Registračné poplatky pre štátne vysoké školy sú okolo 150 eur a každý študent povinne musí platiť ešte zdravotné poistenie. Štúdium na verejných školách nie je spoplatnené. Študenti majú nárok na finančnú pomoc, existujú vysokoškolské štipendiá udeľované na základe sociálnych kritérií a bezúrokové študentské pôžičky, splatné najneskôr do desiatich rokov po ukončení štúdia. Informácie nájdete na stránkach *Centre National des Oeuvres Universitaires et Scolaires – CNOUS*.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Okrem špecializovaných poradní na univerzitách a centier *CIO* môžete informácie o uznávaní dokladov o vzdelaní získať aj priamo v stredisku ministerstva školstva *Ministère de l'Education Nationale, de la recherche et de la technologie*.

Poradenstvo

V školskom prostredí je poradenstvo zabezpečované prostredníctvom Národnej kancelárie pre informácie o štúdiu a povolaniach (*ONISEP*) <http://www.onisep.fr/onisep-portail/portal/group/gp> a prostredníctvom centier pre informácie a poradenstvo (*Centre d'Information et d'Orientation - CIO*). Napriek tomu, že *CIO* pracuje predovšetkým popri školách, sú tieto centrá otvorené pre všetkých záujemcov. *CIO* tak poskytuje poradenstvo uchádzačom o zamestnanie a zároveň ponúkajú množstvo iných služieb: pomoc, informácie, dokumentačný materiál a individuálne stretnutia s výchovno-vzdelávacím poradcom.

Univerzity poskytujú poradenstvo v špecializovaných pracoviskách *Service Commun d'Information et d'Orientation*. Pre zahraničných študentov je k dispozícii aj špecializovaný portál <http://www.egide.asso.fr/fr/guide>.

Pre mladých ľudí vo veku od 16 do 25 rokov je určené poradenstvo mimo školského systému, centrá pre informácie a poradenstvo (*PAIO*), ktoré poskytujú informácie týkajúce sa existujúcich odborných výcvikových programov. Množstvo problémov riešia aj *Missions locales*, ku ktorým patrí aj odborná integrácia, bývanie a zdravotná starostlivosť. Informačné a dokumentačné centrum pre mládež (*CIDJ*) s 25 regionálnymi pobočkami (*CRIJ*), ktoré mladým ľuďom rovnako

Francúzsko

poskytuje pomoc a ponúka informácie zo všetkých oblastí každodenného života.

20+	Université	Grandes Ecoles	Ecoles spécialisées			Apprentissage
	Univerzity	Špecial. uni.	domaine artistique, santé, social	Institut Universitaire de technologie	Sections de Techniciens Supérieurs	Učňovské vzdelávanie
19		Classes préparatoires	Spécialne vysoké školy	Vysoké technické školy	Vyššie odborné vzdelávanie	Lycée Professionnel Stredné odborné vzdelávanie
18	Lycée d'Enseignement Général et Technologique					
17	Všeobecné a špecializované stredné vzdelávanie					
16	(Vyšší stupeň)					
Povinná dochádzka	15	Collège				
	14	Všeobecné stredné vzdelávanie				
	13	(Nižší stupeň)				
	12					
	11	École Élémentaire				
10	Základné vzdelávanie					
9						
8						
7						
6	École Maternelle					
5	Predškolská výchova					
4						
3						
vek						

Dôležité kontakty:

Centre National des Œuvres Universitaires et Scolaires

69 quai d'Orsay

75007 Paris

Tel.: 01 44 18 53 00

Fax: 01 45 55 48 49

E-mail: infodoc@cnous.fr

www.cnous.fr



Francúzsko

**Stredisko pre uznávanie dokladov o vzdelaní:
Ministère de l'Education Nationale,
de la recherche et de la technologie**

Joëlle PRUVOST
Bureau DRIC B3
Rue de Grenelle 110
F - 75007 PARIS
Tel.: 33-1-55.55.65.90
Fax : 33-1-45.44.57.87
E-mail: joelle.pruvost@education.gouv.fr

**Veľvyslanectvo Francúzskej republiky v Slovenskej republike
(Ambassade de la République French)**

Hlavné námestie 7
P. O. Box 152
812 83 Bratislava 1
Slovenská republika
Tel.: 00421/2 /5934 7111
Fax: 00421/2 /5934 7199
E-mail: diplo@france.sk
www.france.sk

Ambassade de la République Slovaque

125, rue du Ranelagh
750 16 Paríž (Paris)
Francúzsko (France)
Tel.: 0033-1/4414 5120, 4414 5600
Fax: 0033-1/4288 7653 (sekretariát)
4520 7875 (Konzulárne oddelenie)
E-mail: paris@amb-slovaquie.fr
www.paris.mfa.sk

Grécko

HELÉNSKA REPUBLIKA

Rozloha:	131 957 km ²
Počet obyvateľov:	10 020 700
Hlavné mesto:	Atény 757 400 obyv. (s aglomeráciou 3 216 200 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	gréčtina
Národnostné zloženie:	Gréci 98,5 %, Turci 0,9 iní 0,6 %
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	13 krajov (regio), 51 okresov (nomos), Athosská autonómna rehoľná republika. V krajine sa používa grécke písmo.

Vzdelávací systém

Informácie pre cudzincov sú dostupné aj v anglickom jazyku na stránke ministerstva vzdelávania a cirkevných vecí http://www.ypepth.gr/en_ec_home.htm.

Predškolské vzdelávanie nie je povinné a je určené pre deti vo veku od tri a pol roka do päť a pol roka. Trvá dva roky a je poskytované v škôlkach (*nipiagogia*). Štátne škôlky sú zadarmo. Súkromné školy nie sú podporované štátom a žiaci platia poplatky.

Povinné vzdelávanie v Grécku trvá 9 rokov (od 5 1/2 roka do 15 rokov). Žiaci strávia na základnej škole (Diomotiko Scholio) 6 rokov a ďalšie 3 roky na nižšej strednej škole (*Gymnasio*). Základné vzdelávanie je určené pre deti vo veku od 5 1/2 roka do 12 rokov. Gymnázium vytvára nižší stupeň stredoškolského vzdelávania. Dochádzka je povinná, trvá 3 roky a je určená pre žiakov od 12 do 15 rokov. Absolventi základných škôl sú prijímaní do prvého ročníka bez skúšok. Existujú hudobné gymnáziá a športové oddelenia na gymnáziu.

Vyššie stredné vzdelávanie poskytujú lýceá (všeobecnovzdelávacie, technicko-odborné, jednotné, klasické cirkevné, hudobné a športové) a technické - odborné školy, na ktoré sa môžu zapísať žiaci, ktorí ukončili gymnázium. Denné štúdium trvá 3 roky a večerné 4 roky.



Grécko

Technické odborné školy poskytujú dvojročný študijný kurz v dennom štúdiu a trojročný študijný kurz vo večernom štúdiu. Žiaci, ktorí úspešne absolvujú kurz, dostávajú vysvedčenie z rozličných špecializácií. Môžu sa zamestnať, alebo pokračovať v štúdiu na všetkých typoch lýceí.

Inštitúty odborného vzdelávania poskytujú svoje služby formou počítačovej alebo ďalšej odbornej prípravy, ktorú uskutočňujú vo vzdelávacích inštitútoch, v podnikoch a priemysle. Prijímajú absolventov gymnázií, technicko-odborných škôl a všetkých typov lýceí, ako aj dospelých s akoukoľvek úrovňou vzdelania. Absolventi získavajú certifikát odbornej prípravy, ktorý ich oprávňuje zúčastniť sa na záverečných kvalifikačných skúškach, ktoré vedú k udeleniu diplomu.

Organizácia pre zamestnanosť pracovnej sily (OAED) poskytuje technickú a odbornú prípravu pre mladých ľudí a dospelých v technických špecializáciách, profesiách v rámci základného profesijného vzdelávania – učňovského školstva. Učňovský kurz trvá 3 roky. Ukončuje sa záverečnou skúškou, absolventi dostávajú diplom (*Ptychia*).

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolské vzdelávanie poskytujú univerzity, ktoré pozostávajú z fakúlt, rozdelených do katedier a sekcií. Katedra je základná akademická jednotka, ktorá sa zaoberá daným vedným odborom. Na väčšine fakúlt študijné kurzy trvajú 8 semestrov, na polytechnických a stomatologických fakultách 10 semestrov a na lekárskech fakultách 12 semestrov. V Grécku je zriadených 20 univerzít. Vysokoškolské technické vzdelávanie poskytujú 14 vysokých škôl technických, ktoré sa skladajú z viacerých fakúlt zoskupených do katedier, ktoré pokrývajú hlavné oblasti štúdia, ako napr. výtvarné umenie a umelecké štúdium, manažment a ekonómia, zdravotníctvo a sociálne vedy, poľnohospodárska technika, aplikovaná technika, atď. Kurzy trvajú 6 alebo 7 semestrov a 1 semester praxe.

Študijné podmienky

Uchádzači o štúdium na univerzite musia získať záverečné vysvedčenie z lýcea a vykonať všeobecné prijímacie skúšky. Pozostávajú zo 4 všeobecnovzdelávacích predmetov, ktoré sa vyučujú na lýceu. Keďže v Grécku počty študentov na univerzitách určujú smerné čísla, je určený

aj počet miest pre zahraničných študentov. Záleží na prospechu uchádzača. Absolventom sa udeľuje hodnosť (*Ptychio*) tej katedry, ktorú navštevovali.

Poplatky

Na univerzitách alebo vysokých školách je možné vyberať určité vstupné poplatky. Celé školné sa platí len na určitých kurzoch Helénskej Open Univerzity (*Elliniko Anoikto Panepistimio*). Na ostatných univerzitách a technických vysokých školách sa vzdelávanie a učebnice poskytujú zdarma. Za určitých podmienok sú strava, ubytovanie a zdravotná starostlivosť bezplatné a na verejnú dopravu sa poskytujú zľavy. Štátny štipendijný fond *Idryma Kratikon Ypotrofion (IKY)* poskytuje podporu pre domácich aj zahraničných študentov.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Strediskom pre uznávanie dokladov o vzdelaní na účely ďalšieho štúdia je ministerstvo vzdelávania a cirkevných vecí. Proces uznávania prebieha štandardne podľa smerníc Európskej únie. Stredisko zároveň potvrdzuje grécke diplomy na účely ich uznania na Slovensku.

Poradenstvo

Poradenské služby školskej populácie do 25 rokov poskytujú kariérové a poradenské centrá *Ethniko Kentro Epangelmatikou Prosanatolismou (EKEP)*, ktoré sú zriadené v každom okrese. Informačno-poradenské služby poskytuje aj sieť úradov práce *Organismos Apascholis Ergatikou Dynamikou – OAED*.

Študentom poskytujú poradenské služby všetky vysokoškolské inštitúcie.

Grécko

	Panepistimia Univerzity	Hellenic Open University Vysoké školy	Technologika Ekpaideftika Idrymata Technologické inštitúty	Institouta Epagelmatikis Katartis Odborná príprava (Typ B: po Lykeio)
20+				
19				
18				
17	Lykeia	Technika Epagelmatika Ekpaideftiria	Institouta Epagelmatikis Katartis	Odborná príprava (Typ A: po Gymnasio)
16	Všeobecné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)	Technické odborné školy		
15				
14	Gymnasio			
13	Všeobecné stredné vzdelávanie (Nižší stupeň)			
12				
11	Dimotika			
10	Základné školstvo			
9				
8				
7				
6				
5	Paidikoi Stathmoi Nipiagogeia			
4	Predškolská výchova			
3				
vek				

Povinná dochádzka

Dôležité kontakty:

Informácie pre zahraničných študentov v anglickom jazyku

Ypourgeio Ethnikis Paideias kai Thriskevmaton

http://www.ypepth.gr/en_ec_home.htm

Uznávanie kvalifikácií

Section of Recognition of Professional Qualifications

Ministry of National Education & Religious Affairs

Ms Despina Andritsou

Panepistimiou 67,

GR - 105 64 ATHENS

Tel.: 00-30-10-3243923

Fax: 00-30-10-3316651

E-mail: srpq@otenet.gr



Grécko

Poradenstvo

E.K.E.P., Greek NRCVG

Parassiou 1, PO Box 31224

10440 Athens

Greece

Tel.: 0030-210-8233669

Fax: 0030-210-8233772

E-mail: info@ekep.gr

www.ekep.gr/english/default.asp

OAED

Ethnikis Antistasis 8 str.

GR-17456 Alimos

GREECE

Tel.: 0030 21 - 09989000

Fax: 0030 21 - 09989500

E-mail: oaed4@ath.forthnet.gr

www.oaed.gr

Idryma Kratikon Ypotrofon - IKY

www.iky.gr/scholarships/allodapoi/default.htm

Veľvyslanectvo Helénskej republiky v Slovenskej republike

Hlavné námestie 4, Bratislava

Slovenská republika

Tel.: 02 5443 4143, 02 5443 4144, fax: 02 5443 4064

e-mail: embassy@greece.sk, www.greece.sk

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Helénskej republike

(Embassy of the Slovak Republic)

4, Georgiou Seferi

154 52 Paleo Psychico

Atény (Athens), Grécko (Greece)

Tel.: 0030-210/6771 980 (ústredňa)

Fax: 0030-210/6771 878

E-mail: embassy@athens.mfa.sk

Holandsko

HOLANDSKÉ KRÁĽOVSTVO

Rozloha:	41 526 km ²
Počet obyvateľov:	16 179 500
Hlavné mesto:	Amsterdam 727 100 obyv. (s aglomeráciou 1 536 300 obyv.)
Štátne zriadenie:	kráľovstvo
Úradný jazyk:	holandčina
Národnostné zloženie:	Holandania 93,1 %, Frízi 2,2 %, zahraniční prisťahovalci 4,7 % - Maročania 1,0 %, Turci 1,0 %, iní 2,7%
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	12 provincií (provincien), 2 zámorské autonómne územia (Aruba, Holandské Antily)

Vzdelávací systém

Samostatné materské školy v Holandsku neexistujú, keďže povinná školská dochádzka sa rozšírila o vekovú kategóriu od 4 do 6 rokov. Pre deti vo veku od 4-5 rokov, ktoré nenavštevujú základné školy, existujú tzv. koedukačné hracie skupiny (*Peuterspeelzalen od 2 do 4 rokov*) a denné centrum detskej starostlivosti (*Kinderdagverblijven od 6 týždňov až do 4-5 rokov*).

Povinná školská dochádzka trvá najmenej 12 rokov v plnom rozsahu riadneho štúdia (5-17 rokov). Základné vzdelávanie, ktoré trvá 8 rokov pre deti vo veku od 4 do 12 rokov, poskytujú základné školy (*Basisschool*).

Stredné školstvo sa rozdeľuje do niekoľkých typov:

- preduniverzitné vzdelávanie (Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs – VWO) pre žiakov vo veku 12 až 18 rokov, štúdium trvá 6 rokov,
- vyššie všeobecné stredné vzdelávanie (Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs – HAVO) pre žiakov od 12 do 17 rokov, štúdium trvá 5 rokov,
- nižšie všeobecné stredné vzdelávanie (Middelbaar Algemeen Voortgezet Onderwijs - MAWO) pre žiakov od 12 do 16 rokov,

Holandsko

- prípravné odborné vzdelávanie (Voorbereidened Beroepsonderwijs – VBO) pre žiakov od 12 do 16 rokov, štúdium trvá 4 roky.

Štúdium na školách je ukončené záverečnou skúškou a študenti získavajú diplom (*Diploma*). Toto vysvedčenie má v celej krajine pre jednotlivé typy škôl rovnakú formu.

Pod odborné školstvo patrí:

- vyššie stredoškolské odborné (MBO) pre žiakov od 16 do 19 rokov, trvá 3 – 4 roky, kurzy majú štruktúru modulov, po absolvovaní určitého počtu modulov študenti získavajú vysvedčenia a držiteľia všetkých povinných vysvedčení získavajú diplom,
- učňovské školy sú určené pre mladých ľudí nad 16 rokov, ktorí završili povinnú školskú dochádzku, trvá 1 – 3 roky, a vzdelávanie poskytované nezamestnaným, kurzy končia získaním odborného diplomu, udeľovaného národnou inštitúciou pre príslušnú odbornosť.

Povinná školská dochádzka je bezplatná. Poplatky sa vyberajú v ročníkoch nad 16 rokov na stredných školách a na vysokých školách. Výška poplatkov je stanovená zákonom. Informácie o odbornom vzdelávaní poskytne portál www.colo.nl.

Vysokoškolské štúdium

Medzi vysokoškolské vzdelávanie patrí (neuniverzitné) profesionálne vzdelávanie (*Hoger beroepsonderwijs – HBO*), univerzitné vzdelávanie (*Wetenschappelijk onderwijs – WO*) a Open University (OU, diaľkové štúdium na vysokoškolskej úrovni). Vysokoškolské štúdium je určené pre študentov od 18 rokov. Neuniverzitné vzdelávanie (HBO) poskytuje teoretickú a praktickú prípravu na povolania vyžadujúce vyššiu profesionálnu kvalifikáciu (napr. pre sektor poľnohospodárstva, technologický, ekonomický, výchovy a vzdelávania, kultúry, sociálnej starostlivosti, zdravotníctva a iné). Štúdium trvá 4 – 6 rokov. Študenti, ktorí úspešne vykonali záverečnú skúšku, získajú vysokoškolský diplom (*getuigschrift van HBO*). Môže im byť udelený titul, ako napr. inžinier absolvent (*ingenieur*) pre absolventov štúdia technológie, poľnohospodárstva a prírodných vied alebo bakalár (*baccalaureus*).

Holandsko

Univerzitné štúdium (WO) poskytujú univerzity a systém otvorených univerzít pre diaľkové vysokoškolské štúdium, ktoré ponúkajú vzdelávanie na širokom základe rozmanitých disciplín. Univerzitné štúdium obsahuje teoretické a špecializované praktické vzdelávanie, ako napr. pre povolania právnické a lekárske. Diplomové programy (*doctoraalprogrammas*) trvajú 4, maximálne 6 rokov. Po ukončení diplomového programu môže nasledovať obdobie praktického výcviku, trvajúce 1 až 4 roky (učiteľská výcviková prax, lekárska výcviková prax a iné), alebo je možnosť stať sa vedeckou pomocnou silou vo výskume. Na konci prvého ročníka musia študenti absolvovať „prípravnú skúšku“ najneskôr do dvoch rokov a záverečnú skúšku po štvrtom ročníku. Po úspešnom absolvovaní záverečnej skúšky študentom udelia diplom a získajú titul doktor, magister alebo inžinier (*doctorandus, meester, ingenieur*). Podrobnejšie informácie nájdete na portáli www.studyin.nl.

Študijné podmienky

Do programov neuniverzitného profesionálneho vzdelávania (HBO) sa môžu zapísať držiteľia vysvedčenia vyššieho všeobecného stredného vzdelávania (HAVO), preduniverzitného vzdelávania (VWO) a vyššieho stredného odborného vzdelávania (MBO – 3-alebo 4-ročný kurz).

Uchádzači o prijatie na univerzitu musia byť držiteľmi diplomu preduniverzitného vzdelávania (VWO), zložiť prípravnú skúšku z úvodu do štúdia (HBO) alebo prejsť prijímacou skúškou (*colloquium doctorum*). Cudzinci musia byť držiteľmi ekvivalentného certifikátu (maturita úroveň A) a dokladovať veľmi dobrú znalosť holandského jazyka.

Poplatky a štipendiá

Študenti programov neuniverzitného profesionálneho vzdelávania (HBO) a univerzitní študenti platia každoročne školné. Výška školného na rok je od 1500 eur a v niektorých odboroch dosahuje až 10 000 eur za rok. Všetci dostávajú základné vysokoškolské štipendium a môžu sa uchádzať o doplnkové štipendium a študentskú pôžičku. Jedným z možných zdrojov informácií o grantoch v Holandsku je špecializovaný portál www.grantfinder.nl.



Holandsko

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladov prebieha podľa štandardov EÚ. Uznávanie dokladu na účely štúdia Vám pomôže realizovať škola, na ktorej chcete študovať. Informácie nájdete na portáli www.idw.nl.

Poradenstvo

Poradenstvo poskytujú na školách a vo viacerých poradenských sieťach. Najznámejšou poradňou je Národné centrum pre kariérové informácie a poradenstvo Landelijk Dienstverlenend Centrum voor Studie- en Beroepskeuzevoorlichting – LDC. Poskytuje množstvo informácií aj elektronickou formou. K plateným poradenským sieťam patria poradenské centrá pre zamestnanosť a prípravu Arbeid en opleidingsbureaus – AOB. Univerzity a vysokoškolské inštitúcie poskytujú poradenstvo záujemcom o štúdium, ako aj vlastným študentom. Poradenstvo a sprostredkovanie pre zahraničných študentov poskytuje aj NUFFIC – organizácia pre spoluprácu vo vysokoškolskom vzdelávaní.

Holandsko

		Wetenschappelijk onderwijs Univerzity			Specialistenopleiding Špecializovaná odborná príprava				
	20+		Hoger beroeps- onderwijs Neuniverzitair vysokoškolské	Kort hoger beroeps- onderwijs Kratke nenuniverzitné	Middelbaar beroeps- onderwijs vakopleiding	Middelbaar beroeps- onderwijs middenkader- opleiding	Middelbaar beroeps- onderwijs basisberoeps- opleiding	Middelbaar beroeps- onderwijs- assistentopleiding	Praktijk- konderwijs
	19								
	18								
	17	Voorbereidend wetenschap- pelijk onderwijs	Hoger algemeen voortgezet onderwijs		Odborné vzdelávanie a príprava – vyššia kvalifikácia	Odborné vzdelávanie a príprava – stredná kvalifikácia	Odborné vzdelávanie a príprava – základná kvalifikácia	Odborné vzdelávanie a príprava – nižšia kvalifikácia	Praktická odborná príprava
	16	Všeobecné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)	Všeobecné stredné vzdelávanie - priemerná náročnosť (Vyšší stupeň)						
	15				Voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs	Voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs			
	14	Basisvorming voorbereidend wetenschap- pelijk onderwijs	Basisvorming hoger algemeen voortgezet onderwijs		Všeobecné stredné vzdelávanie – nízka náročnosť (Vyšší stupeň)		Príprava pre odborné školy		
	13	Všeobecné stredné vzdelávanie (Nižší stupeň)	Všeobecné stredné vzdelávanie - priemerná náročnosť (Nižší stupeň)						
	12				Basisvorming voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs				
	11								
	10				Basonderwijs Základné vzdelávanie				
	9								
	8								
	7								
	6								
	5								
	4								
	3								
	vek								

Povinná dochádzka

Dôležité kontakty:

NUFFIC

Kortenaerkade 11
2518 AX Den Haag
poštová adresa:
PO box 29777
2502 LT The Hague
the Netherlands



Holandsko

Tel.: 0031 70-4260260
Fax: 0031 70-4260399
E-mail: nuffic@nuffic.nl
www.nuffic.nl

LDC Publicaties

Lange Marktstraat 14
Postbus 900
8901 BS LEEUWARDEN
Tel.: 0031 58 233 47 89
Fax: 0031 58 233 47 09

E-mail: info@ldc.nl
www.ldc.nl

Velvyslanectvo Holandského kráľovstva v Slovenskej republike (Embassy of the Kingdom of the Netherlands)

Fraňa Kráľa 5
811 05 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: 00421/2/5262 5091
/5262 5081
Fax: 00421/2/5249 1075
E-mail: btl@minbuza.nl
www.holandskoweb.com

Velvyslanectvo Slovenskej republiky v Holandskom kráľovstve (Embassy of the Slovak Republic)

Parkweg 1
2585 JG Den Haag (Hague)
Holandsko (The Netherlands)
Tel.: 003170/416 7773 (Konzulárne oddelenie)
Fax: 003170/416 7783, 416 7782 (Konzulárne oddelenie)
E-mail: embslow@bart.nl

ÍRSKA REPUBLIKA

Rozloha:	70 723 km ²
Počet obyvateľov:	3 780 600
Hlavné mesto:	Dublin 993 300 obyv. (s aglomeráciou 1 122 600 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	írčina, angličtina
Národnostné zloženie:	Íri 96,9 %, Angličania 1,8 %, iní 1,3%
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	4 provincie (provinces), 26 grófstiev (counties)

Vzdelávací systém

Informácie nájdete v anglickom jazyku na stránke <http://www.educationireland.ie>.

Povinná školská dochádzka je vo veku od 6 do 15, resp. 16 rokov (15 ak bol ukončený program vzdelávania mladších žiakov; 16 ak program vzdelávania mladších žiakov nebol ukončený). Základné školy v Írsku však prijímajú deti už od 4 rokov a tým začleňujú do základných škôl aj predškolskú výchovu. *Systém sekundárneho vzdelávania* pozostáva zo stredných, odborných, komunitných a všeobecných škôl. Stredné školy sú v súkromnom vlastníctve, no štát ich aj napriek tomu dotuje. Školy sa totiž podieľajú na systéme bezplatného vzdelávania. Odborné školy, ktoré sú riadené výbormi odborného vzdelávania, sú dotované až do výšky 93 % z celkových nákladov. Komunitným a všeobecným školám prideluje štát samostatné rozpočty. Sekundárne vzdelávanie pozostáva z trojročného programu vzdelávania mladších žiakov, na ktorý nadväzuje dvojročný program vzdelávania starších žiakov. Okrem toho množstvo škôl ponúka tzv. prestupný rok (prechod medzi programami vzdelávania mladších a starších žiakov), hoci absolvovanie tohto ročníka nie je povinné. Žiaci skladajú štátne skúšky pri ukončení tak programu vzdelávania mladších žiakov, ako aj programu vzdelávania starších žiakov.

Študenti, ktorí ukončili sekundárne vzdelanie, si môžu vybrať z množstva zameraní v rámci odborného vzdelávania a kurzov. Hlavné programy sú

ponúkané formou nadstavbových kurzov, ktoré sa ukončujú udelením certifikátu. Odborná príprava pre učňov je tiež v ponuke technických inštitútov a Úradu pre odborné vzdelávanie a zamestnanie (FAS).

Vysokoškolské štúdium

Terciárne vzdelávanie - do terciárneho vzdelávania patrí univerzitný sektor, technické inštitúty a vysoké školy, ktoré sú z veľkej časti financované štátom. Programy vzdelávania, ktoré je možné ukončiť s udelením certifikátu, diplomu alebo akademického titulu, ponúka aj množstvo nezávislých súkromných vysokých škôl.

Prijatie na štúdium

Prihlášky na univerzity, vysoké školy a technické inštitúty sa podávajú centrálné na Central application office <http://www.cao.ie>. Poplatky za spracovanie prihlášky sú od 40 do 60 eur. Termíny na podanie prihlášok sú podľa typu do 1. februára alebo 1. mája. Výnimkou sú takzvané nezávislé vzdelávacie inštitúcie, napr. zahraničné vysoké školy, ktoré poskytujú svoje kurzy nezávisle a bez štátnej podpory.

Poplatky a štipendiá

Všetky vysokoškolské a nadstavbové vzdelávacie kurzy sú za úhradu. Výška poplatkov závisí od samotných vzdelávacích inštitúcií (500 - 5000 eur). Skladá sa z viacerých zložiek. Na niektoré môžu študenti z EÚ získať finančnú podporu za rovnakých podmienok ako domáci študenti. Informácia o štipendiách je dostupná na adrese <http://www.education.ie/home/home.jsp?pcategory=10900&recategory=19277&language=EN>. Životné náklady študenta v Írsku sú približne 1000 eur mesačne.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Informácie o uznávaní vašej kvalifikácie môžete získať od Írskeho úradu pre kvalifikácie (National Qualifications Authority of Ireland) <http://www.qualificationsrecognition.ie>.

Poradenstvo

Poradenstvo pre zahraničných študentov poskytuje Írska rada pre zahraničných študentov (Irish Council for International Students) <http://www.icosirl.ie>.

	Universities and other Higher Education Authority Institutions Univerzity	Colleges of Education Neuniverzitné vysoké školy	Institutes of Technology/ Regional Technical Colleges Technické inštitúty a regionálne vyššie školy
20+			
19			
18	Second-Level Education – Senior Cycle Všeobecné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)		Vocational Training Programmes and Courses Odborné vzdelávanie a kurzy
17			
16	Transition year (prechodný 10. ročník)		
15	Second-Level Education – Junior Cycle Všeobecné stredné vzdelávanie (Nižší stupeň)		
14			
13			
12	First-Level (Primary) Education Základné vzdelávanie		
11			
10			
9			
8			
7			
6	Pre-School-Education Predškolská výchova		
5			
4			
vek			

Povinná dochádzka

Dôležité kontakty:

National Qualifications Authority of Ireland

5th Floor Jervis House

Jervis Street

Dublin 1

Tel.: 00353 1 887 1500; Fax: 00353 1 887 1595

E-mail: info@qualificationsrecognition.ie

<http://www.nqai.ie>

Irish Council for International Students

41 Morehampton Road

Dublin 4

Ireland

Tel.: 353-1-660-5233; Fax: 353-1-668-2320

E-mail: office@icosirl.ie

www.icosirl.ie

Veľvyslanctvo Írskej republiky v Slovenskej republike

(Embassy of the Ireland Republic)

Carlton Savoy Building

Mostová 2

811 02 Bratislava 1

Slovenská republika

Tel.: 00421/2/5930 9611; Fax: 00421/2/5443 0690

E-mail: bratislava@iveagh.irlgov.ie

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Írskej republike

(Embassy of the Slovak Republic)

20 Clyde Road

Ballsbridge

Dublin (Baile Átha Cliath) 4

Írsko (Éire/Ireland)

Tel.: 00353-1/6600 012, 6600 008

Fax: 00353-1/6600 014

E-mail: slovak@iol.ie

LITOVSKÁ REPUBLIKA

Rozloha:	65 301 km ²
Počet obyvateľov:	3 495 000
Hlavné mesto:	Vilnius 555 500 obyv. (s aglomeráciou 642 000 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	litovčina
Národnostné zloženie:	Litvania 83,5%, Rusi 6,3 %, Poliaci 6,7 %, Bielorusi 1,2 %, Ukrajinci 0,6 %, iní 1,7%
Mena:	lit
Administratívne usporiadanie:	10 krajov (apskričiu), 44 okresov, 12 štatutárnych miest

Vzdelávací systém

Nepovinná predškolská príprava je dostupná pre deti do 6 rokov. Desiatročná povinná školská dochádzka začína v 7. roku a končí v 16. roku života žiaka. Zahŕňa základné vzdelávanie a nižší stupeň stredoškolského vzdelávania. Školné sa na štátom financovaných školách neplatí. Rodičia prispievajú na stravu, učebné pomôcky alebo iné služby. Vyššie stredné vzdelanie poskytujú *Vidurinė Mokykla* alebo *Gimnazija*. Maturitné vysvedčenie z týchto vzdelávacích programov umožňuje pokračovať vysokoškolským vzdelávaním alebo získať ešte odbornú kvalifikáciu odborným vzdelávaním IV. stupňa.

Odborné vzdelávanie je poskytované v programoch štyroch stupňov: I. stupeň (2 roky) je určený pre žiakov bez ukončeného základného vzdelávania, ktorí chcú získať kvalifikáciu, II. stupeň (3 roky) je určený žiakom po ukončení nižšieho stupňa strednej školy a absolvent získa odbornú kvalifikáciu, III. stupeň (3 roky) prijíma absolventov nižšej strednej školy a po jeho ukončení má absolvent úplné stredoškolské vzdelanie a odbornú kvalifikáciu, IV. stupeň (1-2 roky) je určený pre žiakov po skončení vyššej strednej školy, ktorí chcú získať odbornú kvalifikáciu.

Informácie o vzdelávaní nájdete na portáli s kariérovými informáciami AIKOS www.aikos.smm.lt. V ďalšom odbornom vzdelávaní zohráva



Litva

významnú úlohu úrad práce a jeho úrad pre vzdelávanie na trhu práce
Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos www.darborinka.lt.

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolské vzdelávanie v súčasnosti poskytuje 46 inštitúcií, z čoho je 15 verejných a 4 súkromné univerzity. Vzdelávanie je poskytované v štandardných programoch bakalárskom, magisterskom a doktorandskom. Okrem univerzít sú vysokoškolské programy dostupné aj na vysokých školách – *Kolegija*.

Prijatie na štúdium

Prihlášky sa podávajú priamo na vzdelávaciú inštitúciu. Informácie o dátumoch a dodatočných podmienkach treba hľadať na stránkach jednotlivých inštitúcií, keďže nie sú stanovené centrálné. Prijímacie skúšky bývajú v máji a júni.

Poplatky a štipendiá

Za spracovanie prihlášky a zápis sa platia poplatky. Zahraniční študenti platia školné približne 1000 až 20000 Lt za semester. Je možné žiadať zníženie alebo odpustenie školného ako pre domácich študentov, keďže litovskí študenti na Slovensku zatiaľ taktiež školné neplatia. Domáci študenti majú nárok na štipendiá. Pri samoplatcoch je cena od 200 do 400 Lt za kredit.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladov o vzdelaní vykonáva vzdelávacia inštitúcia v spolupráci s centrom NARIC. Informácie vám poskytne príslušná vysoká škola. Proces uznávania v roku 2006 stojí 70 Lt.

Poradenstvo

Poradenské služby poskytujú vzdelávacie inštitúcie alebo poradenská sieť úradu pre vzdelávanie na trhu práce *Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos*.

Informácie pre zahraničných študentov poskytujú špecializované oddelenia vysokoškolských inštitúcií. Orientáciu v poradenských a informačných službách Vám poskytne Euroguidance centrum www.euroguidance.lt/profesijosvadovas/gui/index.htm.

Litva

Povinná dochádzka	20+		Profesinė Mokykla III pakopa Odborná škola (stupeň III)	Profesinė Mokykla VI pakopa Odborná škola (stupeň IV)	Kolegija Neuniverzitné vysokoškolské vzdelanie	Universtetas Univerzity
	19	Profesinė Mokykla (II pakopa) Odborná škola (stupeň II)				
	18					Vidurinė Mokykla Stredné školy
	17					Gimnazija Všeobecné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)
	16	Jaunimo mokykla	Profesinė Mokykla (I pakopa) Odborná škola (stupeň I)			
	15	Všeobecné stredné vzdelávanie				
	14				Pagrindinė Mokykla Všeobecné stredné vzdelávanie (Nižší stupeň)	
	13					
	12					
	11					
	10				Pradinė Mokykla Základné vzdelávanie	
	9					
	8					
	7					
	6				Ikimokyklinis Ugdymas Predškolská výchova	
	5					
4						
3						
vek						

Dôležité kontakty:

Informačný portál o vzdelávaní

www.aikos.smm.lt

Centre for Quality Assessment in Higher Education

Suvalku g. 1

LT-03106 Vilnius

Lithuania

Tel.: 00370 5 210 47 72; Fax: 00370 5 213 25 53

E-mail: skvc@skvc.lt

www.skvc.lt/old/wwwskvc/en/enic-naric.htm



Litva

Euroguidance centrum

Geležinio Vilko g. 12

LT-01112 Vilnius

Lithuania

Tel.: 00370 5 249 81 89; Fax: 00370 5 249 71 41

E-mail: euroguidance@leonardo.lt

www.euroguidance.lt

Veľvyslanectvo Litovskej republiky pre Slovenskú republiku

(Embassy of the Republic of Lithuania)

Löwengasse 47/4

A-1030 Viedeň

Rakúska republika

Tel.: 0043/1 /718 5467; Fax: 0043/1 /718 5469

E-mail: amb.at@urm.lt

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky pre Litvu, Lotyšsko a Estónsko

(Embassy of the Slovak Republic)

Smiľšu 8

LV 1050 Riga

Lotyšsko (Latvia)

Tel.: 00371/7814 280-1; Fax: 00371/7814 290

Mobil: 00371/6534 626

E-mail: embassy@slovakia.lv



Lotyšsko

LOTYŠSKÁ REPUBLIKA

Rozloha:	64 589 km ²
Počet obyvateľov:	2 318 400
Hlavné mesto:	Riga 725 200 obyv. (s aglomeráciou 878 400 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	lotyština
Národnostné zloženie:	Lotyši 57,6 %, Rusi 29,6 %, Bielorusi 4,1 %, Ukrajinci 2,7 %, Poliaci 2,5 %, Litvania 1,4 %, iní 2,1 %
Mena:	lat
Administratívne usporiadanie:	26 okresov (rajoni) a 7 štatutárnych miest

Vzdelávací systém

Predškolská výchova je voliteľná do 4 rokov. Od 5. roku začína povinná školská dochádzka v rozsahu 11 rokov. Dva roky sú prípravné triedy pred základným vzdelávaním. Povinná dochádzka sa končí završením základného deväťročného vzdelávania dovŕšením 15. roku života. Štátne školy sú financované z rozpočtu, školné môžu vyberať súkromné školy. Po ukončení povinnej školskej dochádzky si žiaci volia ďalšiu vzdelávaciu cestu. Prípravou na akademické vysokoškolské vzdelávanie je 3-ročné všeobecné stredoškolské vzdelávanie. Úplné stredoškolské vzdelanie sa dá získať aj v 4-ročných kurzoch na stredných odborných školách *Profesionala videja izglītiba*. Učňovskú prípravu ponúkajú odborné školy v 2-3 ročných odboroch. Po ich ukončení je možné získať úplné stredoškolské vzdelanie v nadstavbových 1- až 2-ročných kurzoch.

Informácie o vzdelávacom systéme sú dostupné na portáli www.education.lv aj v anglickom jazyku.

Vysokoškolské štúdium

Oficiálne uznané vysokoškolské inštitúcie, ktorých je okolo 50, vzdelávajú v programoch viacerých typov. Základom akademického vzdelávania je 3-4 ročný bakalársky program. Druhým stupňom je magisterský program ukončený po minimálne 5-ročnom štúdiu. Najvyšším stupňom je

doktorandský program vedúci k titulu PhD. Aplikované vysokoškolské vzdelávanie v 2-3 ročných programoch poskytuje 1. a 2. stupeň odborného štúdia, nedelený program trvá 4 až 6 rokov. K odborným titulom vedú: 4 ročný program k titulu *Profesionālais bakalaurs*, jeho pokračovaním je 1-2 ročný magisterský program ukončený titulom *Profesionālais maistrs*.

Prijatie na štúdium

Prihášky sa posielajú priamo na jednu alebo viacero vzdelávacích inštitúcií. Do úvahy sa berú výsledky stredoškolského vzdelávania a prijímacích súkšok. Termín na podanie prihlášky je spravidla 1. apríl.

Poplatky a štipendiá

Štát určuje počet miest, za ktoré platí univerzitám školné. Takto je zabezpečená približne tretina študentov. Ostatní si platia školné aj na štátnych vysokých školách. Domáci študenti majú prístup k študentským pôžičkám na krytie výdavkov spojených so štúdiom a životných nákladov. Školné na Lotyšskej univerzite bolo v roku 2006 v rozsahu 1000 – 3600 Ls, čo je asi 1200 – 5200 eur za školský rok.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladov pre potreby ďalšieho štúdia je v kompetencii vzdelávacej inštitúcie v spolupráci s národným centrom NARIC.

Poradenstvo

Poradenstvo v otázkach vzdelávania zabezpečuje *Profesionālas karjeras izvēles valsts aģentūra* <http://www.pkiva.gov.lv>. Informácie o dostupných informačných zdrojoch a poradenských službách pre zahraničných študentov poskytnete aj Euroguidance centrum.

Lotyšsko

	Akademiskas izglitibas studijas Akademické štúdium	Profesionālas izglitibas studijas Neakademické vysokoškolské štúdium		
20+			Izlidzinošais kurss Nadstavbové kurzy	
19				
18	Vispareja videja izglitiba	Profesionāla videja izglitiba	Arodizglitiba	Arodizglitiba Učňovské vzdelávanie
17	Všeobecné stredné vzdelávanie	Stredné odborné školy	Odborné školy	
16				
15	Vispareja pamatizglitiba			
14	Základné vzdelávanie			
13				
12				
11				
10				
9				
8				
7				
6				
5	Pimsskolas izglitiba Prípravné triedy			
4	Pimsskolas izglitiba Predškolská výchova			
3				
vek				

Povinná dochádzka

Dôležité kontakty:

NARIC-Network of National Academic Recognition Information Centres

Valnu iela 2

LV-1050 Riga, Latvia,

Tel.: 00371 7225155; Fax: 00371 7221006

E-mail: laine@aic.lv; www.aic.lv



Lotyšsko

Professional Career Counselling State Agency Profesionālas karjeras izvēles valsts aģentūra

Jēzusbaznīcas iela 11

Lv - 1050 Rīga

Latvija

Tel.: 00371 7224534; Fax: 00371 7210323

E-mail: centrs@karjerascentrs.lv

<http://www.pkiva.gov.lv/>

Euroguidance centre

Valņu iela 1

4. un 5.stāvs

LV - 1050 Rīga

Latvija

Tel.: 00371 7814322; Fax: 00371 7814344

E-mail: info@paaa.gov.lv

www.paaa.gov.lv/Euroguidance

Velvyslanctvo Lotyšskej republiky pre Slovenskú republiku

(Embassy of the Latvia Republic)

Stefan Esders Platz 4

A-1190 Viedeň

Rakúska republika

Tel.: 0043/1 /403 3112; Fax: 0043/1 /403 3112 27

E-mail: embassy.austria@mfa.gov.lv

Velvyslanectvo Slovenskej republiky pre Lotyšsko, Litvu a Estónsko

(Embassy of the Slovak Republic)

Smilšu 8

LV 1050 Rīga

Lotyšsko (Latvija)

Tel.: 00371/7814 280-1; Fax: 00371/7814 290

Mobil: 00371/6534 626

E-mail: embassy@slovakia.lv

Luxembursko

LUXEMBURSKÉ VEĽKOVOJVODSTVO

Rozloha:	2 586 km ²
Počet obyvateľov:	446 000
Hlavné mesto:	Luxemburg 82 000 oby.
Štátne zriadenie:	veľkovojuvodstvo
Úradný jazyk:	francúzština luxemburčina, nemčina. Oficiálnym jazykom je luxemburčina, francúzština a nemčina, sa používa v administratíve, legislatíve a pri styku s cudzincami.
Národnostné zloženie:	Luxemburčania 62,7 %, zahraniční 37,3 % - Portugalci 13,0 %, Taliani 4,7 % , Francúzi 4,1 %, Belgičania 3,2 %, Nemci 2,4 % a iní
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	3 okresy (districts) s 12 kantónmi

Vzdelávací systém

Povinná dochádzka trvá 11 rokov, začína od 4 rokov. Pozostáva z 2 rokov predškolskej dochádzky, 6 rokov základného vzdelávania a 3 rokov nižšieho cyklu strednej školy. Vzdelávanie poskytujú v štátnych školách bezplatne. Na strednej škole (*Lycée classique*) je možné vyžadovať príspevok na učebnice alebo materiál. Na nižšom stupni sa všetky predmety vyučujú v nemčine, na vyššom vo francúzštine. Výnimkou sú jazyky a matematika.

Stredné odborné školy (*Lycée technique*) majú nižší cyklus totožný so všeobecnými strednými školami. Stredný stupeň stredoškolskej výchovy sa delí na tri kategórie: **učňovské, technické a priemyselné vetvy.**

Učňovské vetvy (*Régime professionnel*) sa končia certifikátmi CCM, CIP alebo vyššou verziou CATP. Držitelia CATP môžu pokračovať k najvyššej učňovskej kvalifikácii Brevet de maîtrise. V Luxemburgu sa uplatňuje takzvaný duálny systém učňovskej prípravy. Teda učni sa pripravujú na základe zmluvy s podnikom a len externe dochádzajú na teoretickú prípravu. **Technické vetvy** (*Régime technicien*) predstavujú dvojročné



Luxembursko

štúdiom v škole a poskytujú odbornú prípravu na vyššej teoretickej úrovni. Najvyššiu kvalitu v strednom stupni poskytujú **priemyselné vetvy** štúdiá (*Régime technique*), ktoré trvajú viac ako 2 roky a zahŕňajú aj zdravotnícke a sociálne odbory. Z technických a priemyselných vetiev sa dá pokračovať dvojročným alebo trojročným vyšším cyklom odbornej prípravy. Tieto odbory končia získaním príslušných diplomov.

Absolventi všeobecnej strednej školy a držiteľia technických diplomov môžu pokračovať trojročným vyšším odborným štúdiom a získať *Brevet de Technicien Supérieur – BTS*.

Vysokoškolské štúdium

Od roku 2003 je zriadená Luxemburská univerzita. Väčšina študentov však končí vysokoškolské štúdium v zahraničí. Informácie o Luxemburskej univerzite sú dostupné na stránke <http://www.fr.uni.lu/students/admission>.

Neuniverzitné vysokoškolské vzdelávanie trvá tri roky. Po jeho ukončení môže študent pokračovať štúdiom v zahraničí na magisterskom štúdiu.

Podmienky na prijatie

Záverečný diplom z vyššieho cyklu všeobecného stredného vzdelávania alebo vyššieho cyklu priemyselnej vetvy odborného školstva umožňuje pokračovať na vysokej škole.

Poplatky

Bakalárske kurzy na Luxemburskej univerzite sú bezplatné. Magisterské a doktorandské sú poskytované za úhradu.

Štipendiá

Štát poskytuje študentom granty alebo nízko úročené pôžičky. Viac informácií môžete nájsť na adrese http://www.cedies.public.lu/FINANCEMENT/Aides_pour_etudes_superieures/index.html.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Zahraníčné doklady o ukončenom vzdelaní musia byť registrované v Stredisku pre ekvivalenciu dokladov Ministerstva vzdelávania a odbornej prípravy. Pre uznávanie dokladov platia všeobecné regulácie Európskej únie.

Luxembursko

Poradenstvo

Poradenstvo poskytujú stredné školy pod dozorom poradenského centra Centre de Psychologie et d'orientation scolaires. Luxemburská univerzita poskytuje poradenstvo svojim študentom aj priamo prostredníctvom informačno-poradenského centra.

	Université Univerzity	Écoles Supérieures et Hautes Écoles Neuniverzitné vysokoškolské vzdelávanie			
20+					
19	Lycée Classique Všeobecné stredné vzdelávanie	Lycée Technique Stredné odborné školstvo		Régime préparatoire Duálna vetva odbornej prípravy	
18		Cycle supérieur (Vyšší cyklus)		Voies de formation CCM et CTP Specializovaná odborná príprava	
17		Régime Technique Priemyselná vetva	Régime Technicien Technická vetva	Régime Professionnel Učňovská vetva	Certificat de Capacité Manuelle Certifikát manuálnych kompetencií
16	Cycle supérieur (Vyšší cyklus)	Cycle moyen (Stredný cyklus)			Certificat d'Initiation Technique et Professionnelle Učňovský a odborný certifikát
15	Cycle inférieur (Nižší cyklus)	Cycle inférieur (Nižší cyklus)			
14					
13					
12		Enseignement Primaire Základné vzdelávanie			
11					
10					
9					
8					
7					
6		Enseignement Préscolaire Predškolská výchova			
5					
4					
vek					

Povinná dochádzka



Luxembursko

Dôležité kontakty:

Luxemburská univerzita

Service des Etudes et de la Vie Etudiante "SEVE"
Campus Limpertsberg
162a, avenue de la Faïencerie
L-1511 Luxembourg
Tel.: 00352 46 66 44 6760
www.fr.uni.lu

Stredisko pre uznávanie dokladov

Ministère de l'Education Nationale et de la Formation Professionnelle
Jean TAGLIAFERRI
Professeur-attaché
Rue Aldringen, 29
L - 2926 LUXEMBOURG
Tel.: 00352-487.5139
Fax: 00352-478.5130
E-mail: tagliagerri@men.lu
http://www.men.public.lu/reco_diplomes/index.html

Velvyslanectvo Luxemburského veľkvojvodstva pre Slovenskú republiku

(Emdassy of the Grand Duchy of Luxemburg)
Wallnerstrasse 2/1/2
A-1010 Viedeň
Rakúska republika
Tel.: 0043/1 /478 2168
Fax: 0043/1 /478 2643
E-mail: vienne.osce@mae.etat.lu

Maďarsko

MAĎARSKÁ REPUBLIKA

Rozloha:	93 036 km ²
Počet obyvateľov:	10 022 500
Hlavné mesto:	Budapešť 1 858 100 obyv. (s aglomeráciou 2 598 300 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	maďarčina
Národnostné zloženie:	Maďari 96,9 %, Rómovia 1,4 %, Nemci 0,6 %, Slováci 0,2 %, Chorváti 0,1 %, iní 0,8 %
Mena:	forint
Administratívne usporiadanie:	19 žúp a Budapešť

Vzdelávací systém

Materské školy (Óvodák) ako vzdelávacie zariadenia pre deti od 3 rokov sú súčasťou vzdelávacieho systému. Pre deti mladšie ako 3 roky sú k dispozícii denné jasle. Deti, ktoré dosiahnu vek 5 rokov, musia navštevovať materskú školu.

Deti začínajú chodiť do základnej školy vo veku od 6 do 7 rokov. Povinné vzdelávanie, ktoré končí dosiahnutím veku 18 rokov, môže byť ukončené na strednej všeobecnovzdelávacej alebo na odbornej škole. Nemusi byť ukončené maturitnou skúškou, ale dostačujúca je odborná kvalifikácia.

Osemročná základná škola je určená pre žiakov vo veku od 6 do 14 rokov. Po prvých štyroch rokoch základnej školy žiaci môžu pokračovať buď na vyššom stupni tejto školy, alebo v zodpovedajúcich ročníkoch gymnázia. Vzdelávacie zariadenia, ktoré poskytujú stredoškolské vzdelanie, sú:

- gymnázium (*gimnázium*) poskytuje všeobecné vzdelanie a maturitné vysvedčenie, štúdium trvá štyri až šesť rokov alebo osem rokov,
- stredná odborná škola (*szakközépiskola*) pripravuje pre služby priemyslu, poskytuje maturitné vysvedčenie, štúdium trvá štyri roky,
- stredná technická škola (*technikum*) je pokračovaním szakközépiskola, poskytuje odborné technické vzdelanie a maturitné vysvedčenie, štúdium spolu s prípravou na szakközépiskola trvá päť rokov. Niekedy aj v spolupráci s vysokými školami je poskytovaných viacero nadstavbových kurzov odbornej prípravy. *Felsőfokúszakképzés* pre absolventov

Maďarsko

stredných technických škôl. Po ich ukončení získava študent odbornú kvalifikáciu. Poststredoškolské štúdium prebieha na gymnáziách, na vysokých školách a v zariadeniach, ktoré k tomu majú oprávnenie.

Počiatkové odborné vzdelávanie, ktoré je kratšie, oprávňuje len na výkon profesie v praxi a neumožňuje prijatie na vysokú školu, poskytujú odborné školy (*szakiskola*) v rôznych kurzoch. Napríklad odborné vzdelávanie pre kvalifikovaných robotníkov sa delí na 1 alebo 2 roky všeobecnej prípravy a 2 roky odborného vzdelávania (*szakmunkásképző iskola*). Podrobné informácie nájdete na webe www.nive.hu.

Poplatky a poradenstvo

Povinná školská dochádzka je bezplatná na štátom podporovaných školách. Zároveň žiaci prispievajú na učebnice, stravu a pod. Poradenstvo pri voľbe povolania je zaradené v učebných osnovách a väčšinou zodpovedá zaň triedny učiteľ.

Vysokoškolské štúdium

Univerzitnú a vysokoškolskú úroveň vzdelania poskytujú univerzity (*egyetem*) a vysoké školy (*főiskola*). Existujú štátne, súkromné a cirkevné vysoké školy. Mimo systému existujú aj zahraničné vysoké školy, ktoré môžu vydávať zahraničné diplomy, uznávané v ich materskej krajine. Akademický rok sa skladá z dvoch semestrov. Skúškové obdobie v jesennom semestri trvá od druhej polovice decembra do konca januára, jarný semester sa začína v prvý týždeň vo februári a končí v polovici mája a skúškové obdobie trvá až do konca júna.

Štúdium prvého stupňa na neuniverzitnej vysokej škole trvá tri alebo štyri roky, naň nadväzuje špecializované postgraduálne štúdium, ktoré trvá minimálne jeden rok. Dopĺňujúce univerzitné postgraduálne štúdium vedie k získaniu univerzitného diplomu. Informácie nájdete aj na stránke www.studyinhungary.hu.

Študijné podmienky

Podmienkou prijatia na vysokoškolské štúdium alebo na vyššie odborné štúdium je maturitné vysvedčenie alebo jeho ekvivalent. Prijímacie skúšky sú bežné, ale študenti môžu byť prijatí len na základe vynikajúcich



Maďarsko

výsledkov zo strednej školy. Podmienkou prístupu na postgraduálne štúdium je absolvovanie univerzity alebo vysokej školy príslušného zamerania. V prípade doktorandského štúdia sa vyžaduje ukončené univerzitné vzdelanie alebo jeho ekvivalent.

Poplatky a štipendiá

Štátne univerzity zvyčajne nevyberajú školné, ale na niektorých súkromných univerzitách je zavedené. Pravidlá týkajúce sa školného a iných poplatkov vydávajú vnútornými predpismi vysoké školy. Študenti majú rôzne zvýhodnenia a podpory, zo sociálne slabších rodín môžu dostávať finančnú podporu alebo sociálny príspevok. Tí, ktorí dosahujú veľmi dobré študijné výsledky, môžu získať prospeschové štipendium od školy alebo štátu. Vzdelávacie kurzy poskytované v cudzích jazykoch (Aj, Nj) sú spravidla s poplatkami. Informácie o cudzojazyčných kurzoch nájdete v sekcii publikácií http://www.npk.hu/public/index_en.php.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

S Maďarskom má Slovenská republika podpísanú medzinárodnú zmluvu o uznávaní diplomov o vzdelaní. Prípadné podrobnejšie informácie o prijímacích podmienkach a uznaní Vášho vysvedčenia na účely štúdia v Maďarsku Vám poskytne škola, na ktorej chcete študovať.

Poradenstvo

Informácie Vám poskytnú priamo vzdelávacie inštitúcie alebo v Euroguidance centre.

Maďarsko

		Egyetem Univerzity	Főiskola Neuniverzitné vysokoškolské vzdelávanie	Felsőfokú szakképzés Nadstavbové štúdium	
	20+				
	19				
	18				
	17	Gimnázium Všeobecné stredné vzdelávanie	Szakközépiskola Stredné odborné školy ----- odborné vzdelávanie a príprava pred odb. školou	Szakisola (szakmunkás- képző iskola)	
	16				
	15				Szakisola Odb. školy
	14				(odb. vzdelávanie a prípr. pred odb. školou)
	13				
Povinná dochádzka	12	Általános Iskola Základné vzdelávanie (Felső tagozat) (vyšší stupeň) (Alsó tagozat) (nižší stupeň)			
	11				
	10				
	9				
	8				
	7				
	6				
	5	Óvoda			
	4	Predškolská výchova			
	3				
vek					

Dôležité kontakty:

Euroguidance centrum Nemzeti Pályainformációs Központ

Bocskai u. 10-12.
6721 Szeged
Hungary
Tel.: 0036 6-62-555-580
Fax: 0036 6-62-555-581
E-mail: nrcvg@npk.hu
www.npk.hu



Maďarsko

Informácie z oblasti medzinárodných kontaktov vo vzdelávaní Tempus Közalapítvány

Váci út 37. 7.

1134 Budapest

Tel.: 0036 1 237-1300; Fax: 0036 1 239-1329

E-mail: info@tpf.hu; www.tka.hu

Velvyslanectvo Maďarskej republiky v Slovenskej republike

Sedlárska 3

814 25 Bratislava 1

Slovenská republika

Tel.: 00421/2 /5920 5200; Fax: 00421/2 /5443 5484

E-mail: pozsony@embhung.sk; www.hungemb.sk

Velvyslanectvo Slovenskej republiky v Maďarskej republike

Embassy of the Slovak Republic

Stefánia út. 22-24

1143 Budapešť (Budapest) XIV

Maďarsko (Magyar Köztársaság/Hungary)

Adresa konzulárneho oddelenie:

Consular Section of the Embassy of the Slovak Republic

Gervay út. 44

H-1147 Budapešť (Budapest) XIV

Maďarsko (Magyar Köztársaság/Hungary)

Tel.: 0036-1/ 460 9010; 251 7973, 251 5650 (Konzulárne oddelenie)

Fax: 0036-1/460 9020

E-mail: slovkonz@axelero.hu

Slovenský inštitút

(Szlovák Intézet)

Rákóczi út. 15

H-1088 Budapešť (Budapest)

Maďarsko (Magyar Köztársaság/Hungary)

Tel.: 0036-1/ 338 2592 (Slovenský inštitút)

E-mail: slovakem@matavnet.hu



Malta

MALTSKÁ REPUBLIKA

Rozloha:	316 km ²
Počet obyvateľov:	382 400
Hlavné mesto:	Valletta 7 000 obyv.
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	maltčina, angličtina
Národnostné zloženie:	Malťania 95,7 %, Briti 2,1 %, iní 2,2 %
Mena:	maltská líra
Administratívne usporiadanie:	6 oblastí (regions) rozložených na dvoch ostrovoch

Vzdelávací systém

Predškolskú výchovu pre deti od 3 do 5 rokov poskytuje štát bezplatne. Povinná školská dochádzka začína v 6. roku života a trvá do 17. rokov. Základná školská dochádzka je šesťročná a je zložená z dvoch cyklov. Povinnú školskú dochádzku môžu ukončiť na náročnejšom Junior Lyceum na Secondary school alebo na škole pre slabšie prosievajúci žiakov. Tieto školy poskytujú všeobecné stredoškolské vzdelanie. Junior College je súčasťou univerzity, pripravuje žiakov vo vyššom stredoškolskom cykle na štúdium na univerzite. Odborné vzdelávanie pre žiakov od 17 rokov poskytujú Malta College of Arts, Science and Technology alebo Malta Tourism Authority.

Štátne školy sú bezplatné, súkromné (zväčša cirkevné) poskytujúce vzdelávanie na neziskovej báze, sú taktiež dotované štátom. Štát stanovuje maximálne školné aj na neštátnych školách. Odborná príprava sa uskutočňuje duálnym systémom. Štvorročná príprava pre technické povolania sa nazýva Technician Apprenticeship Scheme. Učnovské povolania zabezpečuje Extended Skills Training Scheme v dvoj až štvorročných programoch. Účastníci duálnych kurzov sú zamestnaní. Duálne vzdelávanie zabezpečuje Employment and Training Corporation, čo je úrad práce. Viac informácií nájdete na stránkach <http://www.etc.gov.mt>. Duálnu odbornú prípravu financuje štát.



Malta

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolské vzdelanie poskytuje Maltská univerzita v troch vzdelávacích stupňoch: bakalársky (3-5 rokov), magisterský (1 rok), doktorandský (4-6 rokov). Niektoré vzdelávacie programy poskytuje univerzita v spolupráci s inými inštitúciami.

V krajine pôsobí viacero medzinárodných vysokoškolských inštitúcií mimo školského systému. Viac informácií nájdete na stránke Maltskej univerzity www.um.edu.mt.

Prijatie na štúdium

Znalosť maltského jazyka nie je podmienkou. Podmienkou je, aby žiadateľ mal vzdelanie umožňujúce štúdium na univerzite v jeho domácej krajine. V prípade väčších rozdielov v obsahu stredoškolského štúdia zahraničný študent absolvuje prípravný vstupný ročník. Prípadné zvláštne podmienky pre prijatie sa zverejňujú dva roky vopred na stránke Maltskej univerzity. Zahraniční študenti musia podať prihlášku do 15. mája.

Poplatky a štipendiá

Financovanie vysokoškolského štúdia je na základe dohody medzi vládou štátu a Maltskou univerzitou. Študenti z EÚ študujú za rovnakých podmienok ako domáci študenti. Avšak všetci maltskí občania majú nárok na štátne štipendiá. Zápisné pre študentov so zahraničným dokladom o štúdiu je 40 maltských lír. Životné náklady sú okolo 300 maltských lír mesačne. Na súkromných vysokoškolských inštitúciách sa platí školné.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladov o vzdelaní za účelom ďalšieho štúdia zabezpečuje vzdelávacia inštitúcia v spolupráci s ministerstvom školstva.

Poradenstvo

Poradenské služby sú financované z verejných zdrojov a poskytované v rámci Guidance and Counselling Service <http://schoolnet.gov.mt/guidance>. Junior College a Maltská univerzita majú zriadené svoje poradenské služby cez Students' Advisory Services Office. Viac informácií Vám poskytne Euroguidance centrum Malta.

Malta

		Tertiary Education Univerzity	Malta College of Arts, Science and Technology Vyššie odborné vzdelávanie	Lifelong Learning Programmes Ďalšie vzdelávanie
	20+			
	19			
	18	General Upper Secondary Education Junior College Vyššie všeobecné stredné vzdelávanie		
	17			
Povinná dochádzka	16	Junior Lyceums Všeobecné stredné vzdelávanie	Secondary Schools Stredné školy Vyšší stupeň	Schools for very low achievers Školy pre žiakov zo zlým prospechom
	15			
	14	Vyšší stupeň	Nižší stupeň	
	13	Nižší stupeň		
	12			
	11	Primary Schools Základné vzdelávanie		
	10			
	9	Vyšší stupeň		
	8	Nižší stupeň		
	7			
	6			
	5	Kindergarten Predškolská výchova		
	4			
	3	Day Care Centers/Nurseries Starostlivosť o deti		
	vek			

Dôležité kontakty:

University of Malta
International Office
Msida MSD 06
MALTA
Tel: 00356 2340 2224
Fax: 00356 21316941
E-mail: intoff@um.edu.mt
www.um.edu.mt



Malta

Malta Qualification Recognition Information Centre (Malta QRIC)

Ministry of Education
Room No 328
Great Siege Road
Floriana
Tel.: 00356 21 240419
Fax: 00356 21 239842
E-mail: qric.malta@gov.mt
www.education.gov.mt

EUROGUIDANCE Malta

Mr. Brian Borg
Tel : 00356 21 255664, 25586121
Fax :00356 21 25586139
E-mail : brian.a.borg@gov.mt

Velvyslanectvo Maltskej republiky pre Slovenskú republiku (Embassy of the Republic Malta)

Opernring 5/1
A - 1010 Viedeň
Rakúska republika
Tel.: 0043/1 /586 5010
Fax: 0043/1 /586 50 109
E-mail: maltaembassy@gov.mt
www.gov.mt, www.foreign.gov.mt

Nemecko

NEMECKÁ SPOLKOVÁ REPUBLIKA

Rozloha:	357 020 km ²
Počet obyvateľov:	81 947 100
Hlavné mesto:	Berlín 3 289 500 (s aglomeráciou 3 942 600 obyv.)
Štátne zriadenie:	spolková republika
Úradný jazyk:	nemčina
Národnostné zloženie:	Nemci 91%, cudzinci 8,9% (Turci, Chorváti, Srbi, Taliani, atď.)
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	16 spolkových krajín (Bundesländer)

Vzdelávací systém

V Nemecku je vzdelávací systém odlišný v jednotlivých spolkových krajinách. Materské školy sú od 3. do 6. roku dieťaťa. Základná škola v nižšom stupni trvá 4 roky s nástupom 6-ročných žiakov. V porovnaní so Slovenskom, vyšší stupeň základnej školy je v Nemecku už nižším stupňom strednej školy. Prvé dva roky sú venované všeobecnému vzdelávaniu a umožňujú prípravu na výber ďalšej formy strednej školy (*Orientierungsstufe*). Prestup medzi rôznymi školami je spravidla možný. Štúdiom na gymnáziu zodpovedá osemročnému gymnáziu. Je to príprava na vysokoškolské štúdium. Všeobecný základ pre ďalšie odborné školy predstavujú *Realschule* a *Hauptschule*. Štúdium trvá spravidla 6 rokov a žiaci (vo veku 16 rokov) končia záverečnými skúškami. Realschule pripravujú študentov pre vyššie odborné školy alebo technické gymnáziá. Hauptschule navštevujú žiaci, ktorí nenastúpili na už menované školy. V niektorých spolkových krajinách takéto delenie nie je, žiaci navštevujú *Mittelschule*, *Sekundarschule* alebo *Regelschule*, na ktorých záverečné skúšky oprávňujú pokračovať na vyššej odbornej škole alebo technickom gymnáziu.

Ekvivalent stredoškolského vzdelania - Hauptschule predstavuje východisko pre takzvaný „*duálny*“ systém odbornej prípravy. Takmer 60% populácie nastupuje do podniku, kde sa vyučia na určité povolanie. Časť teoretického vyučovania absolvujú žiaci v triedach (*Berufsschulen* a *Betriebliche*

Nemecko

ausbildung). Nie je to možné označiť za úplný ekvivalent výučného listu (ktorý získavajú žiaci na Slovensku), aj keď sa mu veľmi podobá. Takéto podnikové vzdelávanie potom umožňuje rozsiahle ďalšie vzdelávanie (*Fachschulen, Betriebliche weiterbildungs resp. Kolleg/Abendschulen*).

Po ukončení štúdia na Hauptschule môže nasledovať výučba aj v rôznych typoch odborných škôl (*Barufaufbauschule, Berufsfachschule, Schule des Gesundheitswesens*). Absolventi týchto škôl môžu pracovať v získanej profesii alebo pokračovať v štúdiu ako s ukončeným vzdelaním na Realschule. Realschule umožňuje študovať na *Fachoberschule* alebo *Fachgymnasium* (ekvivalentom na Slovensku sú posledné dva roky v strednej odbornej škole). Po úspešnom ukončení môžu študenti pokračovať vo vysokoškolskom štúdiu.

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolské štúdium sa v Nemecku delí na univerzitné a hospodársky aplikované. Gymnázium alebo Fachgymnázium umožňuje prístup na univerzitné štúdium na *Univerzität, Technische Univerzität, Technische Hochschule* alebo na umeleckých a humanitných vysokých školách (*Kunst-, Musik-, Theologische a Pädagogische Hoshulen*). Iný smer je hospodársky aplikované vysokoškolské štúdium. Prístup k nemu otvára *Fachoberschule*. Poskytuje ho *Fachhochschule* alebo *Verwaltungsfachhochschule*. Tieto školy sa sústreďujú na aplikáciu vedeckých poznatkov a metód v praxi <http://www.daad.de/deutschland>.

Vysokoškolské vzdelávanie poskytuje spolu 330 vzdelávacích inštitúcií, z toho je 117 univerzitného charakteru, 157 vysokých odborných škôl a 56 vysokých umeleckých škôl. Štúdium na štátnych vysokých školách je bezplatné.

Vysokoškolské štúdium sa delí na dve časti:

- základná časť - Grundstudium - trvá minimálne štyri semestre a končí sa diplomovou predskúškou *Diplomvorprüfung* alebo medziskúškou *Zwischenprüfung*
- hlavná časť - Hauptstudium - trvá minimálne päť semestrov a končí sa štátnou skúškou, diplomom, udelením titulu magister alebo bakalár.

Nemecko

Univerzitné štúdium sa končí získaním diplomu (technické, prírodné, sociálne a ekonomické vedy), zložením štátnej skúšky (pedagogické smery, medicína, farmácia, právo) alebo udelením titulu Magister Artium - MA. (spoločenské a sociálne vedy). Okrem toho niektoré univerzity umožňujú získať medzinárodne uznávané tituly Bachelor/Bakkalaureus (B.A. alebo B.Sc. alebo B.Eng.) alebo Master (MA, M.Sc., alebo M.Eng.). Absolventi univerzít môžu pokračovať v štúdiu formou doktorandského alebo doplnkového štúdia.

Podmienky na prijatie

Základnou podmienkou prijatia je maturitné vysvedčenie uznávané v Nemecku a znalosť nemeckého jazyka dokladovaná certifikátom (TestDaf, DSH, ZOP, KDS, GDS, KM Stufe II). Slovenským študentom umožňuje od letného semestra 1998 bezproblémový priamy prístup na nemecké univerzity rozhodnutie Centra pre zahraničné vzdelávanie Stálej konferencie ministrov školstva, vedy a kultúry spolkových krajín, podľa ktorého sú v Nemecku uznávané vysvedčenia slovenských gymnázií. Toto rozhodnutie platí pre absolventov slovenských gymnázií, ktorí maturovali po roku 1994, maturanti do roku 1993, ako aj maturanti stredných škôl negymnaziálneho typu, musia predložiť doklad o prijatí na štúdium na slovenskej vysokej škole alebo vykonať diferenčné skúšky.

Poplatky za štúdium a náklady na štúdium a pobyt

Na štátnych vysokých školách v Nemecku sa neplatí školné. Predpokladané životné náklady študenta (ubytovanie, strava) na mesiac sa pohybujú okolo 540 eur v tzv. nových spolkových krajinách (bývalá NDR) a okolo 710 eur v spolkových krajinách bývalej NSR.

Ďalšie poplatky: *imatrikulácia + Semesterticket* (semestrálny lístok na MHD) cca 55 - 95 eur /semester (poplatok nie je na jednotlivých vysokých školách rovnaký), sociálne poplatky 20 - 50 eur/semester, zdravotné poistenie 290 eur na semester, výdavky na učebnice a skriptá 230 - 310 eur na semester. Študent musí preukázať, že má v Nemecku založený účet, na ktorom bude musieť mať vložených 6.600 eur, alebo sa bude musieť zaňho zaručiť osoba žijúca v Nemecku s trvalým pobytom v kajine.



Nemecko

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

S Nemeckou spolkovou republikou má SR podpísanú bilaterálnu zmluvu o uznávaní dokladov o vzdelaní. Informácie o zjednodušenom postupe Vám poskytnú v kontaktnom bode pre uznávanie vzdelania. Dohoda umožňuje rôzne postupy aj na základe samostatných zmlúv medzi jednotlivými vysokými školami. Uznávanie dokladov zabezpečujú dve centrá - *Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen* a *Deutscher Akademischer Austauschdienst*.

Poradenstvo

Študijné/volba povolania

Bohatá ponuka vzdelávania a rôzne vzdelávacie cesty k povolaniam viedli k rozvoju poradenských služieb. Na poradenstvo pre organizáciu štúdia zahraničných študentov sa špecializuje *Akademische Auslandsamt* na cieľovej univerzite. Sociálne poradenstvo a pomoc tútora (skúseneho študenta) môžete získať od *Deutsche Studentenwerk*, kde Vám dokážu poskytnúť aj finančne výhodné štartovacie služby pre začiatok štúdia. Prvým informačným bodom o štúdiu v Nemecku pre zahraničných študentov je *Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD)*.

Okrem vzdelávacej inštitúcie Vám kvalifikovanú radu poskytnú aj v sieti úradov práce (*Bundesagentur für Arbeit*).

Pre postihnutých študentov

Vzdelávacie inštitúcie sa starajú o zlepšovanie prístupu k vzdelaniu aj pre zdravotne znevýhodnených študentov. Informujte sa u vzdelávacej inštitúcie, akú môžete získať podporu a poradenské služby. Množstvo študijných pomôcok sa poskytuje zdarma.

Nemecko

		Universität Univerzity	Fachhochschule Technické vysoké školy	Abendgymnasium/ Kolleg Večerné vzdelávanie	Fachschule Technické školy
20+					
19	Povinná dochádzka	Gymnasium Všeobecné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)	Gesamtschule	Fachoberschule/ Berufsfachschule Odborné školy	Ausbildung/ Berufsschule Duálne učňovské vzdelávanie
18					
17					
16					
15					
14		Všeobecné stredné vzdelávanie	Realschule Všeobecné stredné vzdelávanie (stredná náročnosť)	Hauptschule Nížšia stredná škola	
13					
12		Grundschule Základné vzdelávanie			Špeciálne školy
11					
10					
9					
8					
7		Kindergarten Predškolská výchova			
6					
5					
4					
3					
vek					

Dôležité kontakty:

Uznávanie dokladov o vzdelaní

Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen im Sekretariat der
Ständigen Konferenz der Kultusminister der Länder in der
Bundesrepublik Deutschland

P.O. Box 2240, D-53012 Bonn, Germany

Tel.: 0049 228 501 264

Fax: 0049 228 501 229

E-mail: zab@kmk.org

<http://www.kmk.org/zab/home1.htm>

Dr. Peter Oberschelp - General affairs, coordination and international
cooperation



Nemecko

Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD)

Kennedyallee 50, D-53175 Bonn, Germany

Tel.: 0049 228 882 491

Fax: 0049 228 882 603

E-mail: Hoeschen@daad.de

<http://www.daad.de>

Dr. Andreas Hoeschen

Bundesagentur für Arbeit

Pre Slovensko príslúcha:

Agentur für Arbeit Pirm

Seminarstraße 9

01793 Pirm

Tel.: 0049 3501/791-0

Fax: 0049 3501/791-333

E-Mail: pirm@arbeitsagentur.de

www.arbeitsagentur.de/

Bundesinstitut für Berufsbildung (BIBB)

Robert-Schuman-Platz 3

53175 Bonn

Tel.: 0049 228/107 - 0

Fax: 0049 228/107 - 29 77

E-Mail: zentrale@bibb.de

<http://www.bibb.de>

Velvyslanectvo Nemeckej spolkovkej republiky v Slovenskej republike

Hviezdoslavovo nám. 10

813 03 Bratislava 1

Slovenská republika

Tel.: 00421/2/5920 4440

Fax: 00421/2/5443 1480

E-mail: public@germanembassy.sk, info@germanembassy.sk

www.germanembassy.sk



Nemecko

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Nemeckej spolkovej republike

Botschaft der Slowakischen Republik

Pariser Straße 44

107 07 Berlín (Berlin) - Wilmersdorf, Nemecko (Deutschland)

Tel.: 0049-30/88 92 6-20 - ústredňa

Fax: 0049-30/88 92 6-222

E-mail: emb@berlin.mfa.sk

konsularabteilung@berlin.mfa.sk

Poľsko

POĽSKÁ REPUBLIKA

Rozloha:	312 685 km ²
Počet obyvateľov:	38 601 700
Hlavné mesto:	Varšava 1 609 800 obyv. (s aglomeráciou 2 202 000 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	poľština
Národnostné zloženie:	Poliaci 97,1 %, Ukrajinci 1,1 %, Nemci 0,9 %, iní 0,9 %
Mena:	zloty
Administratívne usporiadanie:	16 vojvodstiev (województw)

Vzdelávací systém

Predškolská výchova je bezplatná a je určená deťom od 3 do 6 rokov. Poskytujú ju zariadenia dvojakého typu: samostatné predškolské zariadenia (materské školy) a predškolské triedy pri základných školách. Deti vo veku 6 rokov majú právo absolvovať jeden rok predškolskej výchovy (nultý ročník) a obce majú povinnosť ju zabezpečiť. Povinné vzdelávanie začína vo veku 7 rokov dieťaťa, trvá 9 rokov a zahŕňa 6 rokov základného vzdelávania na základnej škole a 3 roky na nižšej strednej škole (*gimnazium*). Základné vzdelávanie je rozdelené na dva stupne: prvý stupeň (1. až 3. ročník) a druhý stupeň (4. až 8. ročník).

Na nižšej stredoškolskej úrovni je zavedené 3-ročné gymnázium, povinné pre všetku mládež vo veku od 13 do 16 rokov. Po jeho ukončení môžu žiaci pokračovať na 4-ročnej strednej všeobecnovzdelávacej škole (*liceum*), 4- alebo 5-ročnej strednej odbornej škole (*technikum*). Možnosť výberu zamerania štúdia poskytuje typ vyššej strednej školy: 3-ročné odborné (*liceum profilowane*) a 2-ročná učňovská škola (*szkola zawodowa*). Stredné všeobecnovzdelávacie a odborné školy ponúkajú možnosť zložiť maturitu a získať úplné stredné vzdelanie. Pre tých, ktorí nemajú záujem študovať na vysokej škole, ale chcú získať odbornú kvalifikáciu technika alebo jeho ekvivalent, sú určené školy na postredoškolskej úrovni, ktoré umožňujú získať titul kvalifikovaných robotníkov vo zvolenom povolani a v dva- až dvaapoločnom štúdiu, napr. titul technika alebo iný zo zoznamu jednotnej klasifikácie zamestnaní a špecializácií odborného vzdelávania.

Vysokoškolské štúdium

V Poľsku existujú rôzne typy vysokoškolských inštitúcií, ktoré sú kontrolované ministerstvom školstva (univerzity, polytechniky, ekonomické a poľnohospodárske akadémie, vysoké školy pedagogické), ministerstvom kultúry (akadémie hudobné, divadelné, filmové a výtvarného umenia), ministerstvom zdravotníctva a sociálnych vecí (lekárske akadémie) alebo inými ministerstvami (akadémie telesnej výchovy a športu a vojenské akadémie). Vysokoškolské vzdelávacie programy ponúka približne 120 štátnych a 290 neštátnych vysokoškolských inštitúcií. Polytechniky a poľnohospodárske akadémie majú zavedené trojročné štúdium, ktoré vedie k získaniu odborného titulu *licencjat*, štvorročné štúdium k titulu inžinier a päťročné k odbornému titulu magister (magister inžinier), ktorý je ekvivalentný magisterskému štúdiu na univerzite (MA) na lekárskejších akadémiách a na umeleckých školách. Univerzity poskytujú predovšetkým akademické vzdelávanie spoločne s prípravou na povolanie, ktoré vedie k získaniu akademického titulu – Master of Arts. Toto štúdium trvá päť rokov (na lekárskejších akadémiách šesť rokov). Na niektorých fakultách je jednotný magisterský študijný program rozdelený do dvoch skupín: trojročné štúdium vedie k získaniu titulu licencjat, po ňom nasleduje dvojročné magisterské štúdium. Podrobnejšie informácie nájdete na stránke www.buwivm.edu.pl.

Študijné podmienky

Skôr ako sa študenti prihlásia na niektorý odbor vysokoškolského štúdia, musia získať maturitné vysvedčenie zo strednej školy. Prijímanie študentov na základe prijímacích skúšok závisí od rozhodnutia vysokých škôl. Existuje mnoho rôznych postupov prijímania a typov skúšok (písomná, ústna, testy, pohovory). Uchádzači o štúdium musia zaplatiť za prijímaciu skúšku, čiastku si určuje škola, nesmie však prekročiť maximum stanovené ministrom školstva.

Poplatky a štipendiá

V štátnych vysokých školách je bezplatné vysokoškolské vzdelávanie v dennom štúdiu. Sú však výnimky a študentom, ktorí opakujú ročník kvôli neuspokojivým výsledkom, možno stanoviť poplatky. V štátnych školách je organizované platené diaľkové alebo večerné štúdium. Školné v štátnych aj v súkromných vysokých školách sa veľmi líši a jeho výška nezávisí len od



Poľsko

reálnych výdavkov na štúdium, ale tiež aj od záujmu o jednotlivé odbory štúdiá. Zápisné v roku 2006 sa vyberá vo výške 25-50 eur , vstupný poplatok 150-200 eur a štúdium za úhradu stojí ročne 2000 až 5000 eur podľa odboru a školy. Informácie a publikáciu „Come & study in Poland“ o vysokoškolskom vzdelávaní dostanete od *Euroguidance centra* www.koweziu.edu.pl.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie vzdelania na účely pokračovania v štúdiu je upravené bilaterálnou dohodou a na účely výkonu povolania právom EÚ, podobne ako v ostatných členských štátoch EÚ. Informácie o potrebných dokladoch a postupe Vám poskytne inštitúcia, na ktorej chcete študovať.

Poradenstvo

Poradenstvo poskytujú školy prostredníctvom špecializovaných učiteľov a pedagogicko-psychologické poradne (*Poradnia psychologiczno-pedagogiczne*). Vysokoškolské inštitúcie ponúkajú záujemcom o štúdium špecializované informačné poradenské služby. Informácie pre zahraničných študentov poskytuje aj špecializovaná inštitúcia pre uznávanie dokladov o štúdiu a pre podporu akademickej mobility *Biuro uznawalności wykształcenia wymiany międzynarodowej*.

Polsko

		Studia Magisterskie Univerzity	Wyższe Studia Zawodowe Neuniverzitné vysokoškolské štúdium	Szkoły Policealne Poststredoškolské nevysokoškolské štúdium	Uzupelnijazje Liceum Ogolnokształcace Doplnkové všeobecné vzdelávanie	Technikum Uzupelnijazje Špecializačné štúdium
	20+					
	19				Technikum	Zasadnicza Szkoła Zawodowa
	18	Liceum Ogolnokształcace	Liceum Profiłowane		Stredné priemyselné vzdelávanie	Základná odborná príprava
	17	Všeobecné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)	Stredné odborné vzdelávanie			
	16					
Povinná dochádzka	15	Gimnazjum				
	14	Všeobecné stredné vzdelávanie (Nižší stupeň)				
	13					
	12	Szkoła Podstawowa				
	11	Základné vzdelávanie				
10						
9						
8						
7						
6	Przygotowanie do Szkoły					
5	Predškolská výchova					
4						
3						
vek						

Dôležité kontakty:

Krajowy ośrodek wspierania edukacji zawodowej i ustawicznej Euroguidance centrum

ul.Spartańska 1b
02-637 Warszawa
Tel.: 0048 22 844 18 68, (+48) 0 22 844 08 67
Fax.: 0048 22 646 52 51
W-mail: sekret@koweitiu.edu.pl
www.koweitiu.edu.pl, www.nrcgkoweitiu.edu.pl

Biurowalności wykształcenia wymiany międzynarodowej

ul. Smolna 13
00-375 Warszawa
Poland



Polško

Tel.: 0048 22 826-74-34

Fax: 0048 22 826-28-23

E-mail: biuro@buwiiwm.edu.pl

www.buwiiwm.edu.pl

Veľvyslanectvo Poľskej republiky v Slovenskej republike

Hummelova 4

814 91 Bratislava 1

Slovenská republika

Tel.: 00421/2 /5441 3174

/5441 3175

/5441 3196

Fax: 00421/2 /5441 3184

E-mail: bratampl@nexta.sk

www.polskaambasada.sk, www.polskevelvyslanectvo.sk

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Poľskej republike

(Ambasada Slowackiej Republiki)

(Embassy of the Slovak Republic)

ul. Litewska 6

00-581 Varšava (Warszawa/Warsaw)

Poľsko (Polska/Poland)

Tel.: 0048-22/5258 110

Fax: 0048-22/5258 122

E-mail: slovakia@ambasada-slowacji.pl

Portugalsko

PORTUGALSKÁ REPUBLIKA

Rozloha:	92 391 km ²
Počet obyvateľov:	10 343 000
Hlavné mesto:	Lisabon 556 800 obyv. (s aglomeráciou 2 612 300 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	portugalčina
Národnostné zloženie:	Portugalci 98,3 %, iní 1,7 %
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	18 okresov (distritos), 2 autonómne oblasti (Azorské ostrovy a Madeira). Vlády a zákonodarné zhromaždenia autonómnych oblastí majú značné právomoci, z čoho vyplývajú rozdiely oproti kontinentálnemu Portugalsku.

Vzdelávací systém

Povinná školská dochádzka zahŕňa v podstate základné vzdelávanie. Trvá od 6 do 15 rokov žiaka, skladá sa z troch stupňov. Úspešní absolventi dostávajú diplom o ukončení základného vzdelania. Diplom dostanú aj externí žiaci, ak úspešne urobia školami organizované skúšky. Základné vzdelávanie je bezplatné.

Systém stredoškolského vzdelávania je rozdelený do dvoch prúdov a trvá tri roky. Stredoškolské vzdelávanie poskytuje ministerstvo školstva aj ministerstvo práce. Žiaci, ktorí majú zámer pokračovať na univerzitách, navštevujú stredné školy v rámci riadneho školského systému. Tu sú dostupné dva druhy štúdia: všeobecné stredné vzdelávanie (CSPOPE) a technologické vzdelávanie (CT). Odlisujú sa predovšetkým rozsahom predmetov zameraných na konkrétne povolanie, pričom prechod medzi nimi je možný. Na prípravu pre konkrétne povolanie sa špecializujú odborné stredné školy. Žiaci sa podieľajú na financovaní štúdia. Pri špecifických odboroch a súkromných školách môže dosahovať školné až 5000 eur na rok.



Portugalsko

Žiaci, ktorí sa nedostanú do stredných škôl, nastupujú na trh práce. Keďže nemajú žiadne odborné vzdelanie, na základe požiadaviek ich budúceho zamestnávateľa sú vzdelávaní v zariadeniach ministerstva práce. Toto vzdelávanie je bezplatné a žiaci počas neho dostávajú finančnú podporu.

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolské štúdium poskytujú univerzity, neintegrovane univerzitné školy alebo rôzne inštitúcie polytechnického vzdelávania. Prvý stupeň štúdia končí diplomom *bacharel*. Magisterké štúdium vedie k titulu *licenciado*. V Portugalsku je 15 štátnych, 1 katolícka a 15 súkromných univerzít. Okrem toho 35 neintegrovanych univerzitných škôl. Počet polytechnických škôl presahuje 60 inštitúcií. Informácie pre záujemcov sú zverejnené na portáli www.acessoensinosuperior.pt.

Prijatie na štúdium

Prijímací postup je centralizovaný. Počty miest na vysokých školách stanovuje ministerstvo školstva. Študenti musia zložiť skúšku spôsobilosti ešte na strednej škole, ale jednotlivé vysoké školy organizujú aj prijímacie testy. Prístup na vysokú školu majú všetci uchádzači po zložení vstupných testov, ak sú starší ako 25 rokov.

Poplatky

Na štátnych školách sa platí zápisné. Jeho výška je rozdielna podľa vysokej školy a zvoleného odboru. Sociálne slabší žiaci majú zápisné odpustené a môžu dostávať aj štipendium na krytie životných nákladov. Pôžičky sa poskytujú zriedkavo.

Na súkromných školách študenti platia školné. Informácie o finančnej podpore študentov nájdete na stránke riaditeľstva pre vysokoškolské štúdium www.asocialensinosuperior.pt/FAS.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladov o vzdelaní je uskutočňované v súlade s reguláciami Európskej únie. Strediskom zodpovedným pre uznávanie dokladov na účely ďalšieho štúdia je ministerstvo školstva.

Portugalsko

Poradenstvo

Poradenstvo je poskytované prostredníctvom regionálnych štruktúr ministerstva školstva. Poradenstvo o odbornom vzdelávaní poskytuje úrad práce *Instituto do Emprego e Formação Profissional – IEFP*. Všetky univerzity majú zriadené poradenské centrá, v ktorých poskytujú štúdijné a kariérové poradenstvo.

	Ensino Universitário Univerzity		Ensino Politécnico Neuniverzitné vysokoškolské štúdium		Sistema de Aprendizagem Učňovská príprava	Esquemas de Formação Inicial Duálna odborná a učňovská príprava
20+						
19						
18	Cursos Gerais	Cursos Tecnológicos	Cursos Profissionais	Ensino Recorrente		
17	Všeobecné stredné vzdelávanie	Technologické vzdelávanie	Odborné vzdelávanie	Nízko kvalifikačné vzdelávanie		
16						
15	Ensino Básico Základné vzdelávanie					
14						
13						
12						
11						
10						
9	Educação Pré-Escolar Predškolská výchova					
8						
7						
6						
5						
4						
3						
vek						

Povinná dochádzka

Portugalsko

Dôležité kontakty:

Uznávanie dokladov

Ministério da Educacao

Departamento do Ensino Secundário

Enga Lúcia MESTRE

Av. 24 de Julho, 138-3*

P - 1399-026 LISBOA

Tel.: 00351-21-3938077

Fax: 00351-21-3938105

E-mail: lucia.mestre@des.min-edu.pt

Ministerstvo vedy, techniky a vysokého školstva

Riaditeľstvo pre vysoké školstvo

DIRECCÃO GERAL DO ENSINO SUPERIOR

Av. Duque D'Ávila, 137

1069-016 Lisboa

Tel.: 00351 21 312 60 00

Fax: 00351 21 312 60 01

E-mail: dges@dges.mcies.pt

www.dges.mctes.pt

Poradenstvo

Instituto do Emprego e Formação Profissional (IEFP)

Rua de Xabregas, 52

1949-003 Lisboa

Tel.: 00351 218 614 100

Fax: 00351 218 614 61

E-mail: webdfp@iefp.pt

www.iefp.pt

Vel'vyslenectvo Portugalskej republiky v Slovenskej republike

Regus Business Center Bratislava s.r.o.

Námestie 1. mája 11

811 06 Bratislava

Slovenská republika



Portugalsko

Tel.: 00421/2 /5939 6136

/5939 6137

/5249 5354

Fax: 00421/2 /5249 5356

/5249 5355

E-mail: emb.portbrat@stonline.sk

Vel'vyslanectvo Slovenskej republiky v Portugalskej republike

Embaixada da República Eslovaca

(Embassy of the Slovak Republic)

Avenida Fontes Pereira de Melo 19, 7. Dto

1050-116 Lisabon (Lisboa/Lisbon)

Portugalsko (Portugal) Tel.: 00351/213 583 300, 301 (spojovateľka,

diplomatická služba), 213 139 984 (Obchodno-ekonomické oddelenie)

Fax: 00351/213 583 309, 213 583 306 (Obchodno-ekonomické oddelenie)

E-mail: emb@lisbon.mfa.sk

Rakúsko

RAKÚSKA REPUBLIKA

Rozloha:	83 858 km ²
Počet obyvateľov:	8 051 700
Hlavné mesto:	Viedeň 1 543 100 obyv. (s aglomeráciou 2 038 200 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	nemčina
Národnostné zloženie:	Rakúšania 90,6 %, Srbi 2 %, Turci 1,7 %, Chorváti 1 %, Nemci 0,7 %, iní 4 %
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	9 spolkových krajín

Vzdelávací systém

Štúdium v Rakúsku je tradične jednou z najčastejších volieb pri štúdiu v zahraničí.

Vzdelávanie začína nepovinnou materskou školou. Od 6. roku začína povinná školská dochádzka. Zahŕňa štyri roky Volksschule, štyri roky Hauptschule alebo *Allgemeinbildende höhere Schule* (nižší stupeň) a ešte jeden rok odborného vzdelávania, resp. na vyššom stupni *Allgemeinbildende höhere Schule*. Žiaci, ktorí si chcú zvoliť učňovskú prípravu, majú možnosť ukončiť povinnú dochádzku na jednoročnej *Polytechnische Schule*. Počas povinnej školskej dochádzky si žiaci prispievajú 10% na učebnice a verejnú dopravu. Ostatné náklady spojené so vzdelávaním poskytuje štát. V malom počte existujú aj školy využívajúce alternatívny vzdelávací obsah (Montessori, Waldorfské) a na tieto štát zvyčajne neprispieva.

Vyšší stupeň *Allgemeinbildende höhere Schule* je prípravou na štúdium na univerzite, prípadne vysokej škole *Fachhochschule*. Vyššie odborné školy *Berufsbildende höhere Schulen* poskytujú kvalitné odborné 5-ročné vzdelanie v množstve odborov. Záverečný diplom umožňuje študovať na vysokých školách a univerzitách. Stredné odborné školy *Berufsbildende mittlere Schulen* vzdelávajú v maximálne 4-ročných odboroch. Ich záverečný diplom automaticky prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu



Rakúsko

neposkytuje. Prijímacie skúšky sa vyžadujú len u žiakov s horším prospechom. Niektoré školy, napr. zdravotné, vyžadujú vek uchádzača aspoň 17 rokov.

Učňovské vzdelávanie je realizované duálnym systémom. Učeň podpisuje zmluvu o odbornej príprave s podnikom a na teoretickú prípravu jeden deň v týždni prichádza do Berufsschule. Podrobnejšie informácie sú dostupné na stránke <http://www.bildungssystem.at>.

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolské vzdelávanie poskytuje 22 verejných a 9 súkromných akreditovaných univerzít a mnoho *Fachhochschulen* poskytujúcich viac ako 140 akreditovaných vzdelávacích programov. V súlade v súlade s Bolonským procesom sa univerzitné vzdelávanie poskytuje v troch stupňoch (bakalársky, magisterský, doktorandský). Informácie nájdete na stránke ministerstva vyučovania, umenia a kultúry <http://www.bmukk.gv.at> a ministerstva vedy a výskumu <http://www.bmwf.gv.at>. Okrem programov vedúcich k titulu sa poskytuje množstvo univerzitných nadstavbových kurzov. Nadstavbové kurzy si platia študenti.

Prijatie na štúdium

Uchádzač o prijatie musí byť držiteľom maturitného vysvedčenia (*Reifezeugnis, Berufsreifeprüfung, Studienberechtigungsprüfung*) alebo ekvivalentného vysvedčenia úrovne 3A. Prijímacie testy sa spravidla nemusia robiť, okrem umeleckých študijných odborov. Nevyhnutná je veľmi dobrá znalosť nemeckého jazyka, napr. *Österreichisches Sprachdiplom Deutsch*. Žiadosť o prijatie sa podáva priamo na zvolenej univerzite.

Poplatky a štipendiá

V súlade s podmienkami EÚ slovenskí študenti študujú za rovnakých podmienok ako domáci. Za štúdium sa platí poplatok približne 400 eur za semester. Informácie o možnom štipendiu nájdete na stránke www.stipendium.at.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladov o vzdelaní na akademické účely je zabezpečené memorandom medzi Rakúskom a SR. Viac informácií Vám poskytne Stredisko pre uznávanie dokladov o vzdelaní Ministerstva školstva SR.

Rakúsko

Poradenstvo

Poradenstvo sa poskytuje priamo v školách profesionálnymi poradcami alebo tréňovanými učiteľmi. Vzhľadom na duálny charakter učňovskej prípravy je možné využívať kvalitnú sieť poradní *BerufsInfoZentren* úradov práce *Arbeitsmarktservice* alebo poradenské strediská profesijných komôr a združení.

Informácie o vysokoškolskom štúdiu okrem samotných univerzít a vysokých škôl poskytuje aj *Österreichischer Austauschdienst*. Online informácie nájdete na stránke www.wegweiser.ac.at.

	20+	Universitäten Univerzity	Fachhochschulen Vysoké školy pre aplikované vedy					
	19						Akademien Akadémie	andere Arten postsekundärer Ausbildung* Kollegs
	18							andere Arten postsekundärer Ausbildung* Ďalšie vzdelávanie*
	17	Allgemeinbildende Höhere Schulen (Oberstufe)		Krankenpflege-schulen Zdravotné školy	Berufsbildende Höhere Schulen Vyššie odborné školy			Be-rufsschulen und Lehre
	16	Všeobecné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)						
	15					Berufsbildende Mittlere Schulen Stredné odborné školy		Duálne učň. a odb. školstvo
	14	Allgemeinbildende Höhere Schulen (Unterstufe)		Hauptschulen Nizšia stredná škola				
	13			Hauptschulen Nizšia stredná škola				
	12	Všeobecné stredné vzdelávanie (Nížši stupeň)						
	11							
	10							
	9			Volksschulen Základné vzdelávanie				
	8							
	7							
	6							
	5			Kindergarten Predškolská výchova				
	4							
	3							
	vek							

Dôležité kontakty:

Österreichischer Austauschdienst

ACM - Büro für Akademische Kooperation und Mobilität

Alserstraße 4/1/15/6 & 7

A-1090 Wien

Austria

Tel.: 0043 1/4277-28185

Fax: 0043 1/4277-28194

E-mail: acm@oead.ac.at

www.oead.ac.at

Úradné hodiny:

Po-Pia 9:00 - 12:00

Informačný bod Viedenskej univerzity

Student Point

Universität Wien

Dr.Karl-Lueger-Ring 1, 1010 Wien

Tel. +43/1/4277-10600

E-Mail: studentpoint@univie.ac.at

studentpoint.univie.ac.at

Arbeitsmarktservice

BerufsInfoZentrum

Neubaugasse 43

1070 Wien

Austria

Tel.: 0043 01 878 71-30 299

Fax: 0043 01 878 71-30 289

E-mail: biz.jugendliche@970.ams.or.at

www.ams.or.at/wien/biz/index.htm

Úradné hodiny:

Po. – Št. 10:00 do 15:30

Pi 10:00 do 13:00



Rakúsko

Veľvyslanectvo Rakúskej republiky v Slovenskej republike

Ventúrska 10
81101 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: 02 59 30 15
Fax: 02 54 43 2486
e-mail: pressburg-ob@maa.gv.at
www.embassyuustria.sk

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Rakúskej republike

Botschaft der Slowakischen Republik
(Embassy of the Slovak Republic)
Armbrustergasse 24
A-1190 Viedeň (Wien/Vienna)
Rakúsko (Österreich/Austria)
Tel.: 0043-1/318 905 5200, 905 5201 (sekretariát)
318 905 5211 (Konzulárne oddelenie)
Mobil: 0043-664/340 1861
Fax: 0043-1/318 905 5208
E-mail: slovakembassy@vienna.mfa.sk

Rumunsko

RUMUNSKO

Rozloha:	237 500 km ²
Počet obyvateľov:	22 217 700
Hlavné mesto:	Bukurešť 1 977 200
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	rumunčina
Národnostné zloženie:	Rumuni 89,5 %, Maďari 6,6 %, Rómovia 2,5 % iní 1,4 %; Slováci v župách Arad, Bihor a Timiș
Mena:	leu
Administratívne usporiadanie:	41 žúp

Vzdelávací systém

Predškolská príprava sa poskytuje nepovinne po dovŕšení 3 rokov. Povinná školská dochádzka trvá 10 rokov. 8-ročné základné vzdelávanie začína vo veku 6 rokov a trvá do 14 rokov. Po jeho ukončení je možné pokračovať v 4-5 ročnom všeobecnom vzdelávaní na Liceu alebo v 2-ročnom na odbornej škole *Scoala de arte si meserii*. Z odbornej školy je možné pokračovať na technickom líceu a neuniverzitným post-liceálnym vzdelávaním. Maturitné vysvedčenie otvára prístup ku vysokoškolskému vzdelávaniu sa nazýva *Baccalaureate diploma*.

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolské štúdium v Rumunsku môžu poskytovať okrem univerzít aj *institute, academii de studii a scoli de studii postuniversitare*. Akreditovaných je okolo 60 verejných univerzít, 20 súkromných univerzít a 6 neuniverzitných škôl poskytujúcich vysokoškolské štúdium v troch stupňoch podľa Bolonských princípov.

Študijné podmienky

Informačným zdrojom pre zahraničných študentov je portál ministerstva školstva www.edu.ro/guide_foreign_students.html. Podmienky pre slovenských študentov sa zmenili od roku 2007 po vstupe Rumunska do EÚ. Aktuálne podmienky je potrebné overiť na zvolenej škole.



Rumunsko

Prijatie na štúdium

Pri prijímaní študentov sa zohľadňujú známky maturitného vysvedčenia a výsledky prijímacej skúšky. Študenti sa o prijatie uchádzajú priamo na vybranej vysokej škole.

Poplatky a štipendiá

Študenti z EÚ študujú za rovnakých podmienok ako domáci študenti od roku 2007.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladov na účely ďalšieho štúdia vykonávajú prijímajúce vysoké školy a uznanie na účely výkonu povolania sa vykonáva podľa práva EÚ. Podpornú úlohu zohráva stredisko pre uznávanie dokladov o dosiahnutom vzdelaní pri ministerstve školstva.

Poradenstvo

Informáciu o príslušnom poradenskom mieste vám poskytne vysoká škola alebo Euroguidance centrum.

Rumunsko

	Invatamant universitar si postuniversitar Akademické štúdium	Invatamant Posticeal Neuniverzitné vysokoškolské vzdelávanie
	20+	
	19	
	18	Liceu – ciclul superior
	17	Všeobecné stredné vzdelávanie
	16	(Vyšší stupeň II)
		An de completare / Doplňujúci ročník
	15	Liceu – ciclul inferior
	14	Všeob. stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň I)
	13	Scoala de Arte si Meserii
	12	Odborné školy
Povinná dochádzka	11	Gimnaziu
	10	Všeobecné stredné vzdelávanie
	9	(Nižší stupeň)
	8	Invatamant primar
	7	Základné vzdelávanie
	6	
	5	Invatamant prescolar
	4	Predškolská výchova
	3	
	vek	

Dôležité kontakty:

Uznávanie dokladov o dosiahnutom vzdelaní
Ministerul Educatiei si Cercetarii
Centrul National de Recunoastere si Echivalare a Diplomelor
obtinute in strainatate
 Str. Gen. Berthelot 28-30
 Sector 1, 010168, Bucuresti
 Tel.: 0040 (21) 3192326; 4056200; 4056300
www.edu.ro



Rumunsko

Poradenstvo

Euroguidance ROMANIA

37, Stirbei Voda

010102, Bucharest

Tel.: 0040 (21) 3158930; 3142782 int. 143, 120; Fax: 0040 (21) 3121447

E-mail: euroguidance@ise.ro

www.euroguidance.ise.ro

Vel'vyslanectvo Rumunska v Slovenskej republike

F. Kráľa 11

811 05 Bratislava 1

Slovenská republika

Tel.: 00421 (2) 42 491 665

Fax: 00421 (2) 42 444 056

E-mail: ro-embassy@stonline.sk

Vel'vyslanectvo Slovenskej republiky v Rumunsku

Otetari nr. 1-3, Sector 2

70 206 Bucuresti, ROMANIA

Centrála:

Tel.: 0040 (21) 3006100

Fax: 0040 (21) 3006101

E-mail: embassy@bukurest.mfa.sk

Konzulárne oddelenie:

Tel.: 0040 (21) 3006103



Slovensko

SLOVINSKÁ REPUBLIKA

Rozloha:	20 273 km ²
Počet obyvateľov:	1 997 800
Hlavné mesto:	Lublana 257 900 obyv.
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	slovinčina
Národnostné zloženie:	Slovinci 87,8 %, Chorváti 2,8 %, Srbi 2,4 %, iní 7 %
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	148 obcí (obščine)

Vzdelávací systém

Všeobecné informácie sú dostupné na vládnom portáli s občianskymi informáciami <http://e-uprava.gov.si/e-uprava/portal.euprava>.

Vzdelávanie je dostupné od prvého roku dieťaťa v predškolských zariadeniach. Povinná školská dochádzka v rámci základného vzdelávania je od 6 do 14 rokov. Základné vzdelávanie má tri cykly. Voliteľný je 10. ročník základného vzdelávania pre žiakov s horšími študijnými výsledkami pred ich prechodom na stredné školy. Základné a stredné vzdelávanie je vo verejných školách bez poplatkov. Poplatky za služby nehradené štátom možno vyberať len s povolením ministerstva školstva.

Štvorročné stredné vzdelávanie je ukončené všeobecnou alebo odbornou maturitou, ktorá umožňuje univerzitné alebo neuniverzitné vysokoškolské vzdelávanie. Odborná príprava na stredných odborných školách v trojročných programoch umožňuje po vykonaní záverečných skúšok postup na *Tehniško* a prístup k maturite alebo v dvojročných programoch na nižších odborných školách možno získať učňovskú kvalifikáciu po záverečných skúškach. Informácie o odbornej príprave nájdete na stránkach centra pre odbornú prípravu <http://www.cpi.si>.

Špecifickou formou post-stredoškolského vzdelávania je 120-kreditná vyššia odborná príprava, ktorá pre špecifické podmienky nie je súčasťou vysokoškolského systému.

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolské štúdium je poskytované v dvoch základných typoch. V ponuke technických vysokých škôl - visoke strokovne šole, fakúlt univerzít - *fakultete* a umeleckých akadémií - *umetniške akademije* existujú neuniverzitné programy, ktoré ponúkajú odborne zamerané vysokoškolské štúdium (180 až 240 kreditov) umožňujúce postup na programy druhého stupňa. Tieto sú ekvivalentom akademických programov prvého stupňa poskytovaných na univerzitách. Tretím stupňom vysokoškolského štúdia sú doktorandské programy. V Slovinsku existujú len dve univerzity - v Lublane a Maribore. Viac informácií nájdete na portáli študentského informačného centra <http://srce.kiss.si>.

Prijímacie podmienky

Prijímanie cudzincov upravuje právna norma „Regulations on Studies of Foreigners and Slovene Nationals without Slovene Citizenship in the Republic of Slovenia.“ V princípe môže občan EÚ študovať za rovnakých podmienok ako domáci študent. O ekvivalencii jeho stredoškolského diplomu rozhoduje ministerstvo školstva. V prípade rozdielov sa predpisujú dodatočné skúšky. Pre programy v slovinskom jazyku je dobrá znalosť slovínčiny prirodzenou podmienkou.

Poplatky a štipendiá

Na štátnych a štátom uznaných vysokých školách sa neplatí školné v dennom štúdiu. Povolené je vyberať zápisné poplatky. Spôsob ich výpočtu určuje ministerstvo vysokého školstva. Štúdium popri zamestnaní je s poplatnené. Niektoré študijné programy sú dotované štátom.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladu o vzdelaní na účely ďalšieho pokračovania v štúdiu vykonáva vysokoškolská inštitúcia v spolupráci s príslušným oddelením ministerstva vysokého školstva. Informácie Vám poskytne príslušná škola a ministerstvo.

Poradenstvo

Poradenstvo prvej kariérovej voľby poskytuje z verejných zdrojov *svetovalna služba*. Poradenstvo k voľbe štúdia poskytujú vysokoškolské inštitúcie.

Slovensko

		Univerzitetno izobraževanje Univerzity	Visoko Strokovno izobraževanje Neuniverzitetné vysokoškolské vzdel.	Víjše Strokovno izobraževanje Vyššie odb. vzd.	
	20+				
	19			Tehniško	
	18	Splošno Srednje izobraževanje	Srednje Tehniško in Strokovno izobraževanje	Technické odborné vzdelávanie	
	17	Všeobecné stredné vzdelávanie	Stredné priemyselné vzdelávanie	Srednje Poklicno izobraževanje	Nižje Poklicno izobraževanje
	16			Stredné odborné vzdelávanie	Nižšie odborné vzdelávanie
	15				Základné vzdelávanie – voliteľný 10 ročník
Povinná dochádzka	14	Osnovnoškolsko izobraževanje			
	13	Základné vzdelávanie - tretí cyklus			
	12				
	11	Osnovnoškolsko izobraževanje			
	10	Základné vzdelávanie - druhý cyklus			
	9				
	8	Osnovnoškolsko izobraževanje			
	7	Základné vzdelávanie - prvý cyklus			
	6				
	5	Predškolska Vzgoja			
4	Predškolská výchova – druhá veková skupina				
3	Predškolska Vzgoja				
vek	Predškolská výchova – prvá veková skupina				

Dôležité kontakty:

Informácie pre študentov

SRCE, Študentski informacijski center

Mednarodna pisarna Študentske organizacije Univerze v Ljubljani

Kersnikova 4

1000 Ljubljana

Slovenija

Tel.: 000386 1 4380242, 000386 1 4359561

Fax: 000386 1 4333 348

E-mail: srce.info@uni-lj.si

srce.kiss.si



Slovensko

Uznávanie dokladov

Education Recognition Unit

Trg OF 13

1000 LJUBLJANA

Slovenia

Tel.: 00 386 1 478 47 45

Fax: 00 386 1 478 47 24

E-mail: naric.mszs@gov.si

www.mvzt.gov.si/index.php?id=345&tL=1#888

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Slovenskej republike

Moyzesova 4

P.O. BOX 37

813 15 Bratislava 1

Slovenská republika

Tel.: 00421/2/5726 7700

Fax: 00421/2/5245 0009

E-mail: vbs@mzz-dkp.gov.si

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Slovenskej republike

Veleposlaníštvo Slovaške Republiky

(Embassy of the Slovak Republic)

Tivolská cesta 4

P.P. 395

1000 Ľublana (Ljubljana)

Slovensko (Slovenija/Slovenia)

Tel.: 00386-1/ 425 5425, 425 5506, 422 2584

(Obchodno-ekonomické oddelenie)

Fax: 00386-1/421 0524, 422 2580

(Obchodno-ekonomické oddelenie)

E-mail: embassy@lublana.mfa.sk



Veľká Británia

SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA

Rozloha:	244 919 km ²
Počet obyvateľov:	59 751 900
Hlavné mesto:	Londýn 7 393 800 obyv. (s aglomeráciou 11 230 500 obyv.)
Štátne zriadenie:	kráľovstvo
Úradný jazyk:	angličtina
Národnostné zloženie:	Angličania 80 %, Škóti 10 %, Íri 3 %, Walesania 2%, Indovia 2%, iní 3%
Mena:	britská libra
Administratívne usporiadanie:	4 historické krajiny – Anglicko: 34 grófstiev (counties), 46 správnych oblastí, 6 metropolitných grófstiev a Veľký Londýn; Wales: 22 správnych oblastí; Škótsko: 32 správnych oblastí; Severné Írsko: 26 okresov, 2 korunné dependencie: Normanské ostrovy a ostrov Man; 11 závislých území (Anguilla, Bermundy, Britské indickooceánske územie, Britské Panenské ostrovy, Falklandy, Gibraltar, Kajmanské ostrovy, Montserrat, Pitcairnove ostrovy, Svätá Helena a závislé územia: Turks a Caicos)

Vzdelávací systém

Vzdelávací systém má v jednotlivých častiach Spojeného kráľovstva určité odlišnosti. Povinná školská dochádzka začína základným vzdelávaním v 5. roku života (v Severnom Írsku v 4.) a trvá do 16 rokov. Základné vzdelávanie trvá 6 rokov v Anglicku a Walesu, 7 rokov v Škótsku a Severnom Írsku. Po ukončení základného vzdelávania nasleduje jedno alebo dvojstupňové všeobecné stredoškolské vzdelávanie v rámci povinnej



Veľká Británia

školskej dochádzky. Prípravu na vysokoškolské štúdium (univerzitné alebo neuniverzitné) je možné absolvovať na strednej škole alebo v špecializovaných prípravných kurzoch ako *sixth-form college*.

V Anglicku a Walese je štúdium na štátnych školách bezplatné, v Severnom Írsku môžu aj súkromné školy poskytnúť bezplatné štúdium pre sociálne slabších študentov a v Škótsku sú súkromné školy plne hradené zo školného študentov.

Odborná príprava sa vykonáva po ukončení povinnej školskej dochádzky. Poskytuje sa v troch hlavných smeroch:

- denná forma vo vyšších odborných školách,
- učňovská príprava u zamestnávateľa,
- štúdium popri zamestnaní.

Odborné školy nazývané *sixth-form* poskytujú kurzy v dennej forme štúdiá. Rozsah vzdelávania nie je stanovený. Jeho dĺžka závisí od zvolenej kvalifikácie. Pre úroveň B bola stanovené minimálne na 12 mesiacov a pre úroveň A minimálne 24 mesiacov.

Učňovská príprava sa poskytuje popri zamestnaní. Učni 4 dni pracujú a 1 deň majú teoretickú prípravu v škole. Vzdelávanie vo verejne financovaných školách sa v dennej forme štúdiá poskytuje bezodplatne.

Odlišne od nášho vzdelávacieho modelu vo Veľkej Británii existuje podrobná definícia národných kvalifikácií – predpísané znalosti na výkon konkrétneho povolania. Ich získavanie je možné postupným absolvovaním rôznych kurzov popri zamestnaní. Zamestnanci vo veku 16 a 17 rokov majú možnosť čerpať platené študijné voľno a vyberať si kurzy z ponuky ďalšieho vzdelávania.

Informácie nájdete na stránke www.vocationallearning.org.uk.

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolské vzdelávanie poskytujú v Spojenom kráľovstve okrem univerzít aj iné vysokoškolské inštitúcie, ako napr. *College*. Okrem štandardnej ponuky kurzov v troch stupňoch existuje široká ponuka



Veľká Británia

kratších kurzov. Taktó sa vysokoškolské inštitúcie snažia zabezpečiť vysokú flexibilitu vzdelávania podľa potrieb študenta. Študent sa môže zapísať na sedem kategórií kurzov:

- ďalšie vzdelávanie učiteľov a miestnych aktivistov,
- postgraduálne vzdelávanie (magisterské a doktorandské),
- vzdelávanie vedúce k prvému titulu (first degree),
- vzdelávanie vedúce k titulu Diploma of Higher Education,
- vzdelávanie vedúce k titulom Higher National Diploma - HND alebo Higher National Certificate – HNC a Diploma in Management Studies,
- vzdelávanie vedúce k certifikátu Certificate in Education,
- vzdelávanie pripravujúce k odbornému preskúšaní na vyššej úrovni.

Informácie o vysokoškolskom vzdelávaní v Spojenom kráľovstve môžete nájsť aj na stránke British Council www.educationuk.org.

Prijatie na štúdium

O prijatie na vysokoškolské štúdium sa žiada v Spojenom kráľovstve centrálné v agentúre UCAS. Vzhľadom na potrebu preskúmania, či zahraničný uchádzač spĺňa podmienky, je potrebné kontaktovať UCAS s dostatočným predstihom. Napr. pre Oxford sa uzatvárajú prihlášky už 15. októbra. Všetky kroky a informácie nájdete na stránke <http://www.ucas.ac.uk/studyuk/index.html>.

Poplatky a štipendiá

Informácie o finančnej podpore pre štúdium Education Maintenance Allowance (EMA) nájdete na stránke <http://www.dfes.gov.uk> v sekcii pre študentov. Ročný poplatok za štúdium na štátom platených univerzitách a vysokých školách je napríklad pre denný kurz vedúci k prvému titulu 3000 £ v roku 2006. Za domácich študentov môžu zaplatiť školné regionálne orgány. Pre podporu študentov je zriadený Študentský pôžičkový fond *Student Loans Company Limited*.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladov o vzdelaní prebieha v súlade so smernicami EÚ. V prvom rade sa informujte na vzdelávacej inštitúcii, ako uznajú vaše doterajšie vzdelanie. Potvrdenie ekvivalencie Vám vydá *Department for Education and Skills*, ktorý pôsobí ako Národné informačné stredisko pre uznávanie dokladov o vzdelaní – NARIC.

Veľká Británia

Odporúčame Vám overiť si v stredisku pre ekvivalenciu dokladov Ministerstva školstva SR, ako je možné uplatniť doklad o zvolenom kurze na Slovensku.

Poradenstvo

Vzdelávacie inštitúcie sú povinné poskytovať poradenstvo žiakom od 13 rokov. Informácie pre mládež poskytuje aj poradenská sieť Connexions. Na voľbu odborného vzdelávania sa špecializuje služba *learnirect*, ktorá poskytuje zdarma aj kariérové poradenstvo v sieti 1350 centier v celom UK. V Severnom Írsku poradenské služby poskytuje sieť Careers Service, v Škótsku Careers Scotland.

	Higher Educations Institutions Vysoké školy	Further Education Institutions Ďalšie vzdelávanie
20+		
19		
18		
17		Vocational Upper Secondary Education
16		Vyššie odborné školstvo
15	General Upper Secondary Education	
14	Všeobecné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)	
13	Lower Secondary Education	
12	Všeobecné stredné vzdelávanie	
11	(Nižší stupeň)	
10	Primary Schools	
9	Základné školy	
8		
7		
6		
5		
4	Pre-Primary Education	
3	Predškolská výchova	
vek		

Povinná dochádzka



Velká Británie

Důležité kontakty:

UCAS

Rosehill
New Barn Lane
Cheltenham
Gloucestershire
GL52 3LZ
Tel.: 0044 870 1122211
E-mail: enquiries@ucas.ac.uk
www.ucas.ac.uk

Student Loans Company Limited

100 Bothwell Street
GLASGOW.
G2 7JD
Tel.: 0044 08456 077577 alebo z UK 0800 40 50 10
Fax: 0044 0141-306-2005
www.sl.co.uk

Qualifications & Skills Division

UK NARIC

Oriel House
Oriel Road
Cheltenham

Glos GL50 1XP
Tel.: 0044 870 990 4088; Fax: 0044 870 990 1560
Email: info@naric.org.uk
www.naric.org.uk

Connexions

Campden Institute
125 Freston road
London
W10 6TH



Veľká Británia

Tel.: 08080013219
www.connexions-direct.com

learndirect

Tel. v UK: 0800 100 900
www.learndirect.co.uk

Veľvyslanectvo Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska v Slovenskej republike

Panská 16
811 01 Bratislava 1
Slovenská republika
Tel.: 00421/2/5998 2000; Fax: 00421/2/5998 2237
E-mail: bebra@internet.sk
www.britishembassy.sk

Embassy of the Slovak Republic

25 Kensington Palace Gardens
Londýn (London) W8 4QY
Veľká Británia (U.K.)
Tel.: 0044/207 313 6470, 207 313 6471,
207 243 0803, 207 313 6490 (Konzulárne oddelenie)
Fax: 0044/207 313 6481
Mobil: 0044/786 641 0783, 781 362 4225
E-mail: mail@slovakembassy.co.uk
www.slovakembassy.co.uk

ŠPANIELSKÉ KRÁLOVSTVO

Rozloha:	504 842 km ²
Počet obyvateľov:	41 153 400
Hlavné mesto:	Madrid 2 905 100 obyv. (s aglomeráciou 5 078 100)
Štátne zriadenie:	kráľovstvo
Úradný jazyk:	španielčina, katalánčina, galícijčina a baskičtina
Národnostné zloženie:	Španieli 74,3 %, Katalánci 16,7 %, Galícijčania 6,3 %, Baskovia 1,5 %, Rómovia 0,2 %, cudzinci 1 %
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	17 autonómnych oblastí (comunidades autónomas, 50 provincií (provincias), 2 závislé územia (v severnej Afrike: Ceuta a Melilla)

Vzdelávací systém

Predškolská výchova (*Educación Infantil*) je integrálnou časťou vzdelávacieho systému, ale je nepovinná. Povinné vzdelávanie je do 16 rokov a delí sa na základné vzdelanie (pre žiakov od 6 do 12 rokov) a povinné stredné vzdelávanie (pre žiakov od 12 do 16 rokov). **Základné vzdelávanie** trvá 6 rokov a delí sa na 3 dvojročné cykly, zodpovedajúce veku žiakov od 6 do 8 rokov, od 8 do 10 rokov a od 10 do 12 rokov a zabezpečujú ich základné školy (*Educación Primaria*).

Stredoškolské vzdelávanie je organizované ako:

- Povinné **nižšie stredoškolské vzdelávanie** od 12 – 16 rokov (*Educación Secundaria Obligatoria – ESO*), ktoré sa delí sa na dva dvojročné cykly. Žiaci získavajú vysvedčenie o stredoškolskom vzdelaní (*Graduato en Educación Secundaria*), ktoré im umožňuje prístup na vyšší stupeň stredoškolského vzdelávania a na strednú úroveň odbornej prípravy.
- **Vyššie stredoškolské vzdelávanie** od 16 – 18 rokov (*Bachillerato*), ktoré trvá 2 maximálne 4 roky. Po úspešnom absolvovaní žiaci získavajú

Španielsko

vysvedčenie (*Bachillerato*), ktoré im umožňuje pokračovať v štúdiu na vyššej úrovni odbornej prípravy alebo na univerzite.

- **Špeciálna odborná príprava** sa delí na dva stupne odbornej prípravy: stredný stupeň (*Formación Profesional de Grado Medio*), podmienkou prijatia je úspešné absolvovanie povinného nižšieho stredoškolského vzdelávania. Žiaci získavajú titul technického špecialistu (*Técnico*). Podmienkou prijatia na štúdium vyššieho stupňa špeciálnej odbornej prípravy (*Formación Profesional de Grado Superior*) je vysvedčenie o absolvovaní *Bachillerato*. Absolventi vyššieho stupňa špeciálnej odbornej prípravy získavajú titul staršieho technického špecialistu (*Técnico superior*), ktorý im umožňuje pokračovať v štúdiu príslušného odboru na univerzite.

Štúdium na neštátnych školách je spolpatnené. Príspevky sa vyberajú na študijné materiály aj na štátnych školách.

Odbornú prípravu na povolanie mimo školského systému garantuje národný program odbornej prípravy (programa nacional de Formación profesional) spoločne vypracovaný a odsúhlasený štátnou správou a sociálnymi partnermi. Cieľom je umožniť správam vzdelávania a zamestnanosti koordinovať aktivity tak, aby bola zabezpečená porovnateľnosť a ekvivalencia s prípravou, ktorú poskytuje vzdelávací systém a aby bola prispôbená požiadavkám praxe. Kurzy odbornej prípravy na povolanie (*Formación ocupacional*) sú určené od 16 rokov, najmä pre nezamestnaných a poskytujú sa bezplatne. Dĺžka kurzu je určená podľa typu a potrieb odbornej prípravy. Správy zamestnanosti vydávajú žiakom oficiálne výučné listy (*Certificados de Profesionalidad*) platné v celej krajine. Ministerstvo práce a sociálneho zabezpečenia zostavuje národný register výučných listov, ktorý je koordinovaný s katalógom odborných titulov ministerstva školstva a vedy. Odbornú prípravu na povolanie vykonávajú aj dielenské školy (*escuelas taller*) a strediská remeselnej prípravy (*casas de oficios*). Absolventi získavajú vysvedčenie, čiastočne alebo úplne akreditované ako výučný list.

Vysokoškolské štúdium

Univerzitné vzdelávanie poskytujú univerzity (*Universidades*), vysoké školy technické (*Escuelas Técnicas Superiores*), univerzitné školy (*Escuelas*

Španielsko

Universitarias) a univerzitné vysoké školy (*Colegios Universitarias*). V súčasnosti univerzitné vzdelávanie poskytuje 50 štátnych a 19 súkromných inštitúcií. Podmienkou prijatia na štúdium je maturita *Bachillerato* a úspešné vykonanie prijímacej skúšky. Univerzitné vzdelávania pozostáva z troch cyklov. Prvý cyklus trvá 3 roky a je ukončený titulom *Diplomado*. Druhý, ktorý trvá 2 alebo 3 roky, je magisterský cyklus, končí titulom *Licenciado* a PhD. štúdium titulom *Doctor*. Univerzitné školy poskytujú štúdium len v rámci prvého cyklu, ktoré trvá 3 roky. Absolventi získavajú titul diplomovaný (*Diplomando*) technický architekt (*Arquitecto Técnico*) alebo technický inžinier (*Ingeniero Técnico*). Vysoké školy ponúkajú prvý cyklus univerzitetného štúdia. Pokračovanie v druhom cykle štúdia nie je automaticky možné. Predovšetkým takto pokračujú študenti prijatí na takzvaný dlhý cyklus. Univerzity poskytujú postgraduálne kurzy, ich absolventi môžu získať kvalifikácie špecifické pre príslušnú univerzitu. Národná univerzita pre diaľkové vzdelávanie (*Universidad Nacional de Educación a Distancia – UNED*), ktorá má celoštátnu pôsobnosť, poskytuje univerzitné vzdelávanie korešpondenčnou formou.

Okrem univerzitných kurzov existujú aj kurzy, oficiálne porovnateľné s univerzitným stupňom, ktoré sa nevyučujú na univerzitách. Končia získaním kvalifikácie, ktorá je ekvivalentná stupňu vysokoškolskej kvalifikácie bakalár (*Diplomando*) alebo magisterskému štúdiu (*Licenciado*). Podrobnejšie informácie nájdete na stránkach ministerstva školstva <http://www.mec.es/univ/index.html>.

Prijatie na štúdium

Podmienkou prijatia na štúdium na univerzitné fakulty, vysoké školy technické, univerzitné školy a univerzitné vysoké školy, je maturita a úspešné vykonanie prijímacej skúšky *Selectividad*, ktorá sa koná v júli až septembri. Do 3% miest je rezervovaných pre uchádzačov nad 25 rokov, ktorí musia skladať zvláštne prijímacie skúšky. Okolo 10% miest je rezervovaných pre absolventov vyššieho odborného štúdia *Formación Profesional de Grado Superior*.

Poplatky a štipendiá

Výška poplatkov na každej univerzite je stanovená autonómnyimi spoločenstvami, na území ktorých sa univerzity nachádzajú, resp. štátom.

Španielsko

Na štátnych univerzitách sa výška zápisných poplatkov pohybuje okolo 100 eur. Existuje systém štipendií riadený ministerstvom školstva a vedy v spolupráci s autonómnymi spoločnosťami a jednotlivými univerzitami. Výzva na podávanie žiadostí o štátne štipendium sa realizuje každoročne.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie zahraničných dokladov o vzdelaní prebieha v spolupráci vzdelávacej inštitúcie a strediska pre uznávanie dokladov.

Poradenstvo

Poradenstvo študentom poskytujú učitelia, poradenské oddelenia a externé poradenské centrá úradu práce *Servicio Público de Empleo Estatal – INEM*. Informácie môžete nájsť aj na portáli ministerstva školstva venovanom kariérovému poradenstvu <http://orienta.mecd.es/orienta/piop/jsp/index.jsp>

	Educación superior universitaria Univerzity	Educación superior no-universitaria Neuniverzitné vyššie vzdelávanie	Formación Profesional Superior Vyššie odborné štúdium
20+			
19			
18	Bachillerato		
17	Všeobecné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)		
16	Educación secundaria I		
15	Všeobecné stredné vzdelávanie		
14			
13			
12	Educación primaria		
11	Základné vzdelávanie		
10			
9			
8			
7			
6	Educación Infantil		
5	Predškolská výchova		
4	Úroveň 2		
3	Úroveň 1		
vek			

Povinná dochádzka

Dôležité kontakty:

Stredisko pre uznávanie dokladov NARIC
Ministerio de Educación y Cultura
Consejería Técnica de Títulos de la Unión Europea

Paseo del Prado 28

E - 28014 MADRID

Spain

Tel. 0034 91 5065618

Fax : 0034 91 5065706

E-mail : nieves.trelles@educ.mec.es, Felix.Haering@educ.mec.es

www.mec.es/mecd/titulos/convalidacion.html

Rada pre vysoké školy

Consejo de Coordinación Universitaria

SECRETARÍA GENERAL

c/ Juan del Rosal, 14

Ciudad Universitaria

28040 - Madrid

Tel.: 0034 91 4539800; Fax: 0034 91 4539886

www.mec.es/univ/index.html

Velvyslanectvo Španielskeho kráľovstva v Slovenskej republike

Prepoštská 10

811 01 Bratislava 1

Slovenská republika

Tel.: 00421/2/5441 5724/5441 5726

Fax: 00421/2/5441 7565/5441 5717

E-mail: embespsk@mail.mae.es

Velvyslanectvo Slovenskej republiky v Španielskom kráľovstve

(Embajada de la República Eslovaca)

(Embassy of the Slovak Republic)

c/del Pinar 20

28006 Madrid

Španielsko (España/Spain)



Španielsko

Tel.: 0034-91/5903 861, 5903 864, 5903 868, 5903 867
(Konzulárne oddelenie)

Mobil: 0034-609/002 803 (stála služba)

Fax: 0034-91/5903 868, 5903 968 (Konzulárne oddelenie)

E-mail: mail@embajadaeslovaquia.es,
mail@embajadaeslovaquia.e.telefonica.net

ŠVÉDSKE KRÁĽOVSTVO

Rozloha:	449 964 km ²
Počet obyvateľov:	8 870 100
Hlavné mesto:	Štokholm 1 239 100 obyv. (s aglomeráciou 1 621 700 obyv.)
Štátne zriadenie:	kráľovstvo
Úradný jazyk:	švédčina
Národnostné zloženie:	Švédi 89,3 %, Fíni 2,3 %, iné 8,4 % z toho 6 000 Laponcov
Mena:	švédska koruna
Administratívne usporiadanie:	21 krajov (län)

Vzdelávací systém

Predškolská výchova je zabezpečovaná pre deti od 1 roku do 6 rokov v štátnych alebo súkromných zariadeniach. Do 6 rokov starostlivosť poskytujú v obmedzenom čase. Pre deti od 6 do 12 rokov sa výchova poskytuje celodenne. Okrem deväť rokov základnej školy (*Grundskola*) je povinný aj prípravný ročník (*Förskoleklass*). Základná škola sa delí na tri stupne: nižší stupeň (1. – 3. ročník), stredný stupeň (4. – 6. ročník) a vyšší stupeň (7. – 9. ročník). Záverečné vysvedčenie povinnej základnej školy oprávňuje žiakov študovať na strednej škole. Takmer všetci žiaci pokračujú v stredoškolskom štúdiu na vyššej strednej škole (*Gymnasieskola*). Sedemnást študijných programov sa ponúka celoštátne a ďalšie sú možné ako individuálny študijný plán. Povinná dochádzka, ako aj stredná škola, je bezplatná. Žiaci neplatia ani ďalšie poplatky spojené so štúdiom. Absolventi trojročného programu dostanú záverečné vysvedčenie, ktoré je všeobecným oprávnením prístupu na vysokoškolské štúdium. Od roku 2002 existuje duálny systém vyššieho odborného vzdelávania *Kvalificerad Yrkesutbildning*. Praktická príprava sa získava v podnikoch a teoretické vyučovanie je periodicky v príslušných školách externe. Kurzy vyššieho odborného vzdelávania sú ľahko prístupné aj pre ďalšie vzdelávanie dospelých.

Vysokoškolské štúdium

Univerzity a vysoké školy poskytujú vzdelávanie v rôznych študijných odboroch v 49 vysokoškolských inštitúciách. V anglickom jazyku sa vyučuje



Švédsko

okolo 250 magisterských kurzov. Asi 15% študentov sú zahraniční študenti, reprezentujúci viac ako 80 národností sveta. Študijné kurzy sa delia na bakalárske a magisterské programy. Podrobnejšie informácie o štúdiu vo Švédsku pre zahraničných študentov sú dostupné na stránke www.studyinsweden.se.

Prijatie na štúdium

Podmienkou na prijatie je úspešné ukončenie trojročného programu vyššej strednej školy alebo rovnocenné ukončené štúdium vo Švédsku či v zahraničí, prípadne získanie príslušného stupňa vzdelania, napr. skúsenosťami výkonom povolania. Uchádzači, ktorých materinským jazykom nie je jeden zo škandinávskych jazykov, musia v dostatočnej miere ovládať švédčinu, čo sa môžu naučiť napr. účasťou na jednoročnom prípravnom kurze. Všetci uchádzači musia dobre ovládať anglický jazyk. Žiadosti o prijatie sa podávajú priamo na jednotlivých univerzitách. Výber a prijatie uchádzačov štúdia je v kompetencii vysokých škôl, ktoré uplatňujú aj systém prijímacích testov.

Poplatky a štipendiá

Na vysokých školách sa žiadne poplatky za štúdium neplatia. Podpora pri štúdiu patrí všetkým študujúcim, ktorí sú zapísaní na univerzitách, vysokých školách a na niektorých iných zariadeniach, ako aj pre žiakov nad 19 rokov, ktorí navštevujú vyššiu strednú školu alebo využívajú inú formu vyššieho stredoškolského vzdelávania. Podpora štúdia obsahuje príspevok a pôžičku a poskytujú ju denným študentom i študujúcim inou formou. Životné náklady vo Švédsku sú približne 700 eur mesačne.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Postup pri uznávaní dokladov o vzdelaní na účely povolania je regulovaný predpismi Európskej únie. Stredisko pre uznávanie dokladov o vzdelaní je zriadené pri národnej agentúre pre vysokoškolské vzdelávanie.

Poradenstvo

Vo Švédsku je dobre vybudovaná sieť poradenských služieb, ktoré sa poskytujú odstupňovaným spôsobom. Prvým stupňom sú školské pracoviská. Ďalšou úrovňou sú školské úrady *Utbildningdepartementet*. Poradenstvo poskytujú aj úrady práce *Arbetsförmedling* pre klientov nad 20 rokov. Všetky

Švédsko

univerzity majú špecializované poradenské centrá *Arbetsförmedling*. Sieť informačných centier *Infoteket* poskytuje nešpecializované informačné poradenstvo všetkým vekovým skupinám študentov.

		Universitet / Högskola Univerzity	KY Odborné vzdelávanie	Komvux / Folkhögskola Ďalšie vzdelávanie
20+				
19				
18		Gymnasieskola	Gymnasieskola	
17		Všeobecné stredné vzdelávanie	Stredné odborné vzdelávanie	
16				
15	Povinná dochádzka	Grundscola		
14		Základné vzdelávanie		
13				
12				
11				
10				
9				
8				
7				
6		Förskoleklass / Prípravný ročník		
5	Förskola			
4	Predškolská výchova			
3				
vek				

Dôležité kontakty:

Uznávanie dokladov o vzdelaní

National Agency for Higher Education

Karin DAHL BERGENDORFF

Box 7851

S - 10399 STOCKHOLM

Tel.: 46-8-56.30.86.63

Fax : 46-8-56.30.86.50

E-mail: Karin.Dahl.Bergendorff@hsv.se

english.hsv.se



Švédsko

Poradenstvo

Infoteket

Infoteket

Föreningsgatan 7a

211 44 Malmö

Tel.: 00468 40-34 49 95; Fax: 00468 40-34 49 64

E-mail: info@infoteket.se, infoteket@malmo.se

www.infoteket.se

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky vo Švédskom kráľovstve

(Embassy of the Slovak Republic)

Arsenalsgatan 2/3 TR

P.O. Box 7183

S-103 88 Štokholm (Stockholm)

Švédsko (Sweden)

Tel.: 00468/611 9005-6, 678 2330 (Konzulárne oddelenie)

Fax: 00468/611 9002

E-mail: m-38463@mailbox.swipnet.se; press@slovakemb.se

info@slovakemb.se, ambassador@slovakemb.se

www.slovakemb.se

Taliansko

TALIANSKA REPUBLIKA

Rozloha:	301 337 km ²
Počet obyvateľov:	58 082 500
Hlavné mesto:	Rím 2 649 500 obyv. (s aglomeráciou 3 552 600 obyv.)
Štátne zriadenie:	republika
Úradný jazyk:	taliančina
Národnostné zloženie:	Taliani 94,7 %, Sardínčania 2,6 %, Friulovia a Ladinovia 1,5 %, Nemci 0,5 %, Francúzi 0,4%, iní 0,3 %
Mena:	euro
Administratívne usporiadanie:	20 krajov (regione)

Vzdelávací systém

Výchovno-vzdelávací proces poskytujú inštitúcie predškolskej prípravy nepovinne od 3 rokov. Povinná školská dochádzka zahŕňa 5-ročné základné vzdelávanie, 3-ročnú nižšiu strednú školu a minimálne trojročné odborné vzdelávanie alebo vyššiu strednú školu do 18. roku života študenta. Základné vzdelávanie je ukončené certifikátom, na základe ktorého prechádza žiak na nižšiu strednú školu. Ukončuje ju štátom predpísanou skúškou. Niektoré školy majú vzdelávanie aj v sobotu. Na súkromných školách (uznaných aj neuznaných) sa vyberajú od študentov poplatky. Okrem systému uznaných škôl existujú v Taliansku aj súkromné školy, ktorých záverečné diplomy nie sú štátom uznávané.

Druhý cyklus vzdelávania poskytujú buď lýceá (všeobecné alebo umelecké) alebo odborné školy. Tento vzdelávací cyklus je plne v kompetencii regionálnych orgánov a podmienky a obsah štúdia sa môžu líšiť. V druhom cykle sa od žiakov vyberajú poplatky. Pre odborné vzdelávanie je zvyčajné striedanie teoretickej prípravy s obdobiaми odbornej praxe v podnikoch. Prestupy medzi odbornými školami a lýceami sú možné podľa potrieb a schopností žiakov. Po skončení druhého cyklu a úspešnom zložení záverečných skúšok je možné pokračovať vysokoškolským štúdiom. Aj pre neúspešných žiakov alebo dospelých zostáva možnosť pokračovať v získavaní odborného vzdelania v školách alebo v regionálnych vzdelávacích centrách *Centri Territoriali Permanenti*.

Taliansko

Učňovská príprava sa realizuje v podnikoch na základe zmluvy o odbornej príprave. Rozsah praktickej a teoretickej prípravy si stanovuje každý podnik samostatne. Toto opatrenie sa uzatvára na 24 mesiacov a má zvýšiť zamestnanosť mladých ľudí. Učňovská príprava nekončí udelením uznaného dokladu.

Vysokoškolské štúdium

Vysokoškolské vzdelávanie poskytujú univerzity, umelecké vysoké školy alebo neuniverzitné inštitúcie, napr. *Istruzione e formazione tecnica superiore*. V súčasnosti je v Taliansku 58 štátnych, 14 neštátnych uznaných univerzít a 2 univerzity pre cudzincov. Univerzitné vzdelávanie v Taliansku má vysokú kvalitu a historické korene. Stránka Ministerstva školstva, vysokoškolského vzdelávania a vedy poskytuje informácie o vysokoškolskom vzdelávaní na portáli <http://www.study-in-italy.it>.

Študijné podmienky

Prijatie na štúdium

Pri prijímaní študentov sa zohľadňujú známky maturitného vysvedčenia a výsledky prijímacej skúšky. Na odboroch s vysokým záujmom sú stanovené limitné počty prijímaných uchádzačov. O ostatných miestach rozhodujú samotné vysoké školy. Študenti sa o prijatie uchádzajú priamo na vybranej vysokej škole.

Poplatky a štipendiá

Štúdium je spoplatnené. Priemerný príspevok študenta v roku 2005 bol 851 eur. Maximum poplatku študenta v štátnych vysokých školách je stanovené ako 20% príspevku štátu. Najvyššie poplatky sú na výberových školách, tzv. voľných univerzitách. Súkromné školy vyberajú vyššie poplatky ako štátne. Podľa sociálnej situácie študenta môže škola poplatky aj odpustiť. Štipendiá, prípadne iné študijné príspevky a bezúročné pôžičky, udeľujú aj samosprávne regióny. Zároveň je povolené popri štúdiu pracovať na čiastočný úväzok.

Uznávanie vzdelávania a kvalifikácií

Uznávanie dokladov o vzdelaní na účely ďalšieho pokračovania v štúdiu vykonáva príslušná vysoká škola. Poradí vám aj špeciálne pracovisko - Informačné centrum pre mobilitu a uznávanie akademických dokladov.

Taliansko

Podpornú úlohu zohráva stredisko pre uznávanie dokladov o dosiahnutom vzdelaní.

Poradenstvo

Poradenstvo poskytujú inštitúcie zriadené regionálnymi samosprávnymi orgánmi a vysoké školy. Informáciu o príslušnom poradenskom mieste vám poskytne Euroguidance centrum.

	Universita / Istituti universitari / Politecnici Univerzity	Accademie di belle arti / istituti superiori per le industrie artistiche Umelecké vys. školy	Istruzione formazione tecnica superiore Neuniverzitné vysoké školy		Apprendistato professionalizzante Odborné učňovské vzdelávanie
19					
18	Liceo classico / scientifico / linguistico	Liceo artistico	Istituto d'arte / professionale	Istituto tecnico	Apprendistato
17	Všeobecné stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)	Umelecké stredné vzdelávanie (Vyšší stupeň)	Stredné odborné školy	Stredné technické školy	Učňovské vzdelávanie
16					
15					
14					
13	Scuola media				
12	Všeobecné stredné vzdelávanie (Nižší stupeň)				
11					
10	Scuola elementare				
9	Základné vzdelávanie				
8					
7					
6					
5	Scuola dell'infanzia				
4	Predškolská výchova				
3					
vek					

Povinná dochádzka

Dôležité kontakty:

Uznávanie dokladov a informácie o mobilite

Centro Informazion Mpbilita Equivalenze Accademiche - CIMEA

Viale XXI Aprile 36

I - 00162 Roma

Italy

Tel.: 0039 06 8632.1281

Fax: 0039 06 8632.2845

E-mail: cimea@fondazionerui.it

www.cimea.it

Poradenstvo

Centro Risorse Nazionale per l'Orientamento

Villa dei Papi – Via Perlingieri 1

82100 Benevento

Italy

Tel.: 0039 (0) 824 351232

Fax: 0039 (0) 824 51984

E-mail: crno@centrorisorse.org

www.centrorisorse.org

Poradenská sieť: www.centrorisorse.org/modules.php?name=Sections

[op=viewarticle&artid=27](http://www.centrorisorse.org/modules.php?name=Sections&op=viewarticle&artid=27)

Velvyslanectvo Talianskej republiky v Slovenskej republike

Palisády 49

811 06 Bratislava 1

Slovenská republika

Tel.: 00421/2 /5980 0011

Fax: 00421/2 /5441 3202

E-mail: amb@ambitaba.sk

www.ambitaba.sk



Taliansko

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Talianskej republike

Via dei Prati della Farnesina, 57

00 194 Rím

Centrála:

Tel.:06-33270061

Fax:06-33219413

E-mail: is.roma@virgilio.it

Konzulárne oddelenie:

Tel.:06-3340227

Fax:06-33220030

Slovenský inštitút:

Tel.: 06-33221037

Fax: 06-33221275



Poznámky



Poznámky



Poznámky

Chceš vedieť viac?



klikni na www.euroinfo.gov.sk



zavolaj na bezplatnú infolinku **SLOVAK TELECOM: 0800 103 104**
bezplatnú infolinku **ORANGE: 38 76**



príď do **Euro Info Centra** v Bratislave na Štefánikovej ul. č. 2
alebo v regiónoch do niektorého z centier **Europe Direct**



EURO INFO

ISBN 978-80-88707-86-8



9 788088 707868

Nepredajné!